

ALBO

Aktualności Lokalne Biuletyn Olsztyński

Wesołych Świąt

życzy redakcja ALBO

Wyróżnienie za „Punkt Obsługi Inwestora” / 3

75 lat Miejskiej Biblioteki Publicznej w Olsztynku / 12

Gloria Medicinae czyli sława medycynie / 20

Wiadomości z urzędu i nie tylko.

pobierz →
śledź informacje z urzędu miasta

Drodzy czytelnicy

Z dużą przyjemnością oddaję w Państwa ręce ostatnie w tym roku wydanie naszego biuletynu. Zbliża się koniec roku, czas refleksji, podsumowań i planów na przyszłość. Przed

nami także Święta Bożego Narodzenia. Tradycyjnie w Olsztynku odbędzie się świąteczny jarmark. Program znajdzie Państwo w aktualnym wydaniu. Gorąco zachęcam do udziału. Oprócz występów artystycznych, stoisk z rękodziełem, świątecznymi ozdobami i potrawami wydarzenie jest też świetną okazją, aby spotkać się z sąsiadami, wymienić się życzeniami świątecznymi i poczuć magię zbliżających się świąt.

Chcę serdecznie podziękować Wam, drodzy Czytelnicy, za towarzyszenie nam przez cały rok. W nadchodzącym roku obiecujemy jeszcze więcej ciekawych treści, które z pewnością Was zainteresują. Jak zwykle zachęcam też do dyskusji nad tematami, które poruszamy na naszych łamach. Piszcie do nas na Facebook'u lub mailowo na adres - albo@olsztynek.pl.

Alina Wołodkiewicz
redaktor naczelny

Wesołych Świąt

Drodzy Mieszkańcy! Szanowni Goście!
Życzymy Wam pięknych Świąt Bożego Narodzenia
spędzonych bez pośpiechu i codziennych trosk.
Niech magiczna moc Wigilijnego Wieczoru przyniesie
Wam spokój, wytchnienie i radość.
Każda chwila świąt Bożego Narodzenia niech
żyje własnym pięknem, a Nowy Rok obdaruje
Was zdrowiem, pomysłowością i szczęściem!

Przewodniczący Rady Miejskiej   Burmistrz Olsztynka
Andrzej Wojda   Robert Waraksa

Mieszkańców Olsztynka oraz odwiedzających naszą gminę gości zapraszamy na Olsztynecki Jarmark Wigilijny, który odbędzie się 17 grudnia (niedziela) na placu Św. Piotra w Olsztynku.

Podczas wydarzenia, jak co roku, nie zabraknie wielu atrakcji. Tradycyjnie będzie można nabyć piękną choinkę, skosztować lub zakupić pyszne potrawy i ślicznie wykonane ręcznie ozdoby bożonarodzeniowe. W części artystycznej odbędą się występy dzieci z lokalnych przedszkoli i szkół, zespołów MDK,

WTZ w Olsztynku oraz zespołu „Swojska Nutka”.

W ramach wydarzenia o godzinie 12.00 w Muzeum Budownictwa Ludowego w Olsztynku będzie można pospacerować z przewodnikiem po wystawach świątecznych. Jarmark w rynku miasta rozpocznie się o godzinie 14:00 i potrwa do wieczora. Wstęp dla odwiedzających jest bezpłatny.

Niezależnie od wieku każdy znajdzie tu coś dla siebie! Zapraszamy zatem do udziału i wspólnego spędzenia tego przedświątecznego czasu!

UM OLSZTYNEK

WESOŁYCH ŚWIĄT

ŻYCZENIA RADOSNYCH ŚWIĄT BOŻEGO NARODZENIA,
ODPOCZYNKU W RODZINNYM GRONIE ORAZ PASMA SUKCESÓW
I SPEŁNIENIA NAJSKRZYTSZYCH MARZEŃ
W NADCHODZĄCYM NOWYM ROKU

ŻYCZY

EWA WROCHNA

DYREKTOR
MUZEUM BUDOWNICTWA LUDOWEGO
PARKU ETNOGRAFICZNEGO W OLSZTYNKU
WRAZ Z PRACOWNIKAMI

Wydawca i redakcja:

Miejska Biblioteka Publiczna
w Olsztynku, tel. 89 519 27 12,
ul. Ratusz 1, 11-015 Olsztynek,
e-mail: albo@olsztynek.pl
Nakład: 600 egz.

Zgłoszenia reklam w siedzibie redakcji. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiacji tekstów i listów oraz nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń i artykułów sponsorowanych.

Wydawca zastrzega sobie prawo odmowy przyjęcia ogłoszenia sprzecznego z zasadami moralnymi lub prawem. Materiałów nie zamawianych redakcja nie zwraca.

Punkty dystrybucji:

- Kiosk Polpras (ul. Chopina 1B)
- Sklep SHP Nr 1 (ul. Niepodległości 21)
- Sklep SHP Nr 6 (ul. Kamienna 4)
- Sklep SHP Nr 8 (ul. Akacjowa 8)
- Sklep SHP Nr 14 (ul. Mrongowiusza 30 - sklep ogólnoprzemysłowy)
- Delikatesy Centrum (ul. Mrongowiusza 30)

- Top Market (ul. Warszawska 6)
- Carrefour Express (ul. Kościuszki 4)
- Sklep "Przystań" (Waplewo)
- Sklepy Spożywczo-Przemysłowe Jolanty Gramś (Lichtajny 16 a, Drwęck 4 a, Pawłowo 8, Mierki 35 a, Królikowo 14 b)
- Miejska Biblioteka Publiczna w Olsztynku (ul. Ratusz 1)

Wyróżnienie za „Punkt Obsługi Inwestora”

W dniach 16-17 października w Ostródzie, odbył się Festiwal Promocji Gospodarczej Warmii i Mazur. Jest to jedno z najważniejszych i najbardziej inspirujących wydarzeń dla jednostek samorządu terytorialnego, przedsiębiorców oraz instytucji otoczenia biznesu w regionie.

Co roku w ramach Festiwalu odbywa się Konkurs PRO Warmia i Mazury na najlepsze projekty promocyjne jednostek samorządu terytorialnego oraz instytucji z województwa warmińsko-mazurskiego. W tegorocznej edycji konkursu w kategorii promocja gospodarcza wyróżnienie otrzymała gmina Olsztynka za projekt „Punkt Obsługi Inwestora”. W ocenie jury zgłoszony projekt realizuje istotne działania na rzecz promocji gospodarczej regionu.

foto: Urząd Marszałkowski Woj. Warmińsko-Mazurskiego

Podczas uroczystej gali Burmistrz Olsztyńska Robert Waraksa odebrał ww. wyróżnienie z rąk Marszałka

Województwa Warmińsko-Mazurskiego Gustawa Marka Brzezina. Punkt Obsługi Inwestora w Olsztyńku

jest rozwiązaniem opartym na partnerstwie między gminą, a osobami prywatnymi – właścicielami terenów inwestycyjnych. Dzięki niemu inwestorzy nie muszą na własną rękę poszukiwać i analizować dziesiątek hektarów terenów, szukać ich właścicieli, ponieważ otrzymują informację o nich w jednym miejscu tj. Punkcie Obsługi Inwestora w urzędzie miejskim.

Właściciele prywatnych gruntów, którzy chcieliby sprzedać swoje nieruchomości na cele inwestycyjne nie muszą posiadać środków lub możliwości rozreklamowania swoich terenów oraz samodzielnie docierać do inwestorów. Innowacyjny projekt jest rozwiązaniem, które znacząco skraca czas do skojarzenia inwestora z właścicielami gruntów.

UM OLSZTYNEK

Obowiązek przeprowadzenia kontroli stanu technicznego instalacji grzewczych

W związku z rozpoczęciem sezonu grzewczego przypominamy, że na właścicielach i zarządcach obiektów budowlanych ciąży obowiązek zapewnienia co najmniej jednej w roku kontroli stanu technicznego użytkowanego obiektu budowlanego. W szczególności dotyczy to sprawdzenia stanu technicznego przewodów kominowych: dymowych, spalinowych, wentylacyjnych oraz instalacji gazowych.

Biorąc pod uwagę możliwość wystąpienia opadów śniegu oraz dobo-

wych wahań temperatury, zwracamy uwagę na konieczność kontrolowania, aby nie wystąpiło pogorszenie właściwości użytkowej i technicznej obiektu.

Brak szczelności i sprawności urządzeń spalających paliwa, instalacji kominowych i gazowych oraz brak drożności i właściwości ciągu przewodów wentylacyjnych są najczęstszymi przyczynami zatrucia tlenkiem węgla (czadem) oraz wybuchu gazów i pożarów. Niebezpieczeństwo zacczadzenia wynika z faktu, że tlenek węgla jest gazem niewyczuwalnym dla człowieka.

Mieszkańcu pamiętaj, aby zmniejszyć ryzyko zatrucia czadem: dbaj o sprawność układu przewodów kominowych, nigdy nie zasłaniaj kratki wentylacyjnych, często wietrz pomieszczenia i zainstaluj czujnik czadu.

UM OLSZTYNEK

Szczepienia przeciw grypie

W trosce o zdrowie naszych mieszkańców zachęcamy do szczepienia się przeciw grypie w sezonie 2023/2024.

Bezpłatne szczepienia przysługują: dzieciom powyżej 6 miesiąca życia do ukończenia 18 lat, osobom w wieku 65 plus oraz kobietom w ciąży.

Pięćdziesięcioprocentowa refundacja przysługuje dorosłym w wieku 18-64. Dzieci do 18 roku życia kwalifikowane są do szczepienia przez lekarza rodzinnego.

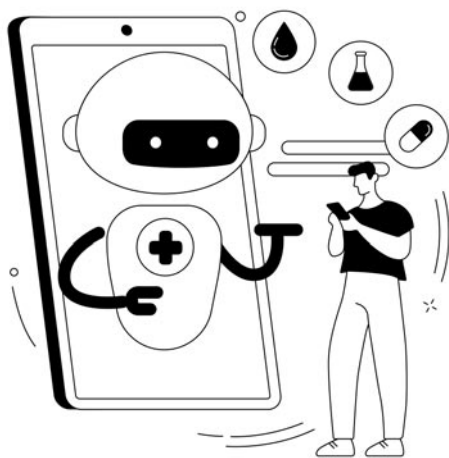
W każdej sytuacji przed wykonaniem szczepienia wymagana jest recepta, na którą można złożyć zapotrzebowanie w budynku przychodni, telefonicznie pod numerem **89 522 02 46** lub pocztą elektro-

niczną na mail: poczta@zoz-olsztynek.pl.

Szczepienia są wykonywane od poniedziałku do piątku w Gminnym Centrum Zdrowia w Olsztyńku w gabinecie zabiegowym w godz. 10.00-14.00. Zostają one odnotowane w elektronicznej Karcie Szczepień. Są też widoczne na Internetowym Koncie Pacjenta.

UM OLSZTYNEK

Voicebot medyczny jest już dostępny w Gminnym Centrum Zdrowia w Olsztyńku

Gminne Centrum Zdrowia ZPZOZ w Olsztyńku, przy współpracy z Burmistrzem Olsztyńska Robertem Waraksą, pozyskało mikrogrant w kwocie 50 tys. zł. Dzięki wsparciu finansowemu w Gminnym Centrum Zdrowia włączony został Voicebot do automatyzacji obsługi interesanta.

Voicebot medyczny to nowoczesne i innowacyjne narzędzie, które

zwane jest także asystentem głosowym. Zbudowany jest z kilku warstw, które umożliwiają mu rozumienie ludzkiej mowy i kontekstu wypowiedzi. Ten program komputerowy działa całkowicie automatycznie, bez jakiegokolwiek ingerencji pracowników. Placówka medyczna posiadająca voicebota jest w stanie obsłużyć większą liczbę spraw w krótszym czasie.

Przyjmuje on telefoniczne zapotrzebowanie na leki, obsługując kilkanaście osób jednocześnie.

Ważne jest, aby pacjent, który dzwoni był przygotowany, tj. znał dokładną nazwę leku, gramaturę oraz dawkowanie. Pierwsze recepty są już wypisywane. **Bezpośredni nr telefonu to 89 52 20 249.**

UM OLSZTYNEK

Młodzieżowi radni zainaugurowali X kadencję

6 listopada odbyła się inauguracja X kadencji Młodzieżowej Rady Miejskiej w Olsztynku. Wydarzenie rozpoczęło się od uroczystego ślubowania nowo wybranych radnych, będące zapowiedzią oddania w sprawy społeczne i aktywnego zaangażowania w życie miasta.

Niezwykle istotnym elementem spotkania było także podsumowanie osiągnięć minionej kadencji. Reprezentanci olsztyńskiej młodzieży aktywnie uczestniczyli w szeregu spotkań z lokalnymi i regionalnymi władzami, organizując liczne inicjatywy kulturalne, rekreacyjne i sportowe. Zarówno Przewodniczący Młodzieżowej Rady z poprzedniej kadencji, jak i Burmistrz Olsztynka Robert Waraksa oraz Przewodniczący Rady Miejskiej Andrzej Wojda, wyrazili wdzięczność za zaangażowanie i współpracę w poprzednim okresie.

Aż 37 kandydatów z olsztyńskich szkół ubiegało się o mandat młodzieżowego radnego w wyborach do MRM, które odbyły się 19 października 2023 roku. Ostatecznie swoje miejsce w Radzie zdobyli:

Anna Deorocka, Aleksandra Malik, Tomasz Zaręba, Igor Federewicz, Lena Drozińska, Krzysztof Janikowski, Hanna Karbowska, Aleksandra Nowakowska, Zofia Wicińska, Jakub Hermański, Michał Hermański, Maciej Janiszewski, Kacper Kierzkowski, Tomasz Piotrowski, Paweł Wilk. Sesja inauguracyjna była również okazją do wyboru nowego Prezydium

Młodzieżowej Rady. Przewodniczącym został Michał Hermański. Obowiązki wiceprzewodniczących pełnić będą: Tomasz Zaręba, Kacper Kierzkowski oraz Aleksandra Malik. Funkcję sekretarza objęła Anna Deorocka.

Rozpoczęcie nowej kadencji Młodzieżowej Rady Miejskiej to zawsze obiecujący krok w kierunku aktywnego uczestnictwa młodzieży w życiu

społecznym Olsztynka. Wszystkim młodzieżowym radnym życzymy owocnej pracy, inspirujących projektów i oddania dla sprawy społecznej. Niech ta kadencja będzie twórcza i przyniesie wiele korzyści, szczególnie młodzieży zamieszkującej gminę Olsztynek.

UM OLSZTYNEK

Jubileusze 25-lecia w Radzie Miejskiej w Olsztynku

W tym roku Jubileusz 25-lecia sprawowania zaszczytnej funkcji radnej/radnego Rady Miejskiej w Olsztynku obchodzą pani Alicja Woźnicka oraz pan Jerzy Głowacz. Z tej okazji, 26 października, podczas sesji Rady Miejskiej w Olsztynku Burmistrz Olsztynka Robert Waraksa oraz Przewodniczący Rady Miejskiej Andrzej Wojda wręczyli Jubilatom kwiaty i listy gratulacyjne z życzeniami.

Pani Alicja Woźnicka i pan Jerzy Głowacz są radnymi od III kadencji Rady Miejskiej, która obejmuje lata 1998-2002. Pani Alicja w latach 1998-2002 pełniła funkcję Przewodniczącej Rady Miejskiej w Olsztynku. W latach 2010-2014 została Przewodniczącą Komisji Gospodarki i Budżetu, a od 2014 roku (VII

i VIII kadencję) jest Przewodniczącą Komisji Spraw Społecznych Rady Miejskiej w Olsztynku.

Pan Jerzy Głowacz, w latach 2006-2010 (V kadencja) pełnił funkcję Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej, w latach 2010-2014 (VI kadencja) był Przewodniczącym Rady Miejskiej w Olsztynku, a od 22 września 2022 roku (VIII kadencja) piastuje stanowisko Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Olsztynku.

Państwu radnym gratulujemy i życzymy dużo zdrowia, wszelkiej pomysłowości, zarówno w życiu osobistym, jak i zawodowym oraz wytrwałości i siły w dalszym pełnieniu tej honorowej i zarazem odpowiedzialnej funkcji.

UM OLSZTYNEK

Olsztyńscy radni Alicja Woźnicka i Jerzy Głowacz / fot. UM Olsztynek

Dofinansowanie na zagospodarowanie terenów zielonych

Gmina Olsztynek otrzymała dofinansowanie z konkursu „NIE-BIESKO-ZIELONE GRANTY DLA WARMII I MAZUR”, finansowanego przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Dzięki dofinansowaniu możliwa była poprawa oraz zagospodarowa-

nie terenów zieleni na przyzamczu w Parku Sportu, Kultury i Rozrywki w Olsztynku.

Zadanie polegało na stworzeniu rabat kwiatnych, wykonaniu nasadzeń drzew gatunku dąb kolumnowy, montażu elementów małej architektury, tablic informacyjno-edukacyjnych czy ławek parkowych. Po-

nadto, w ramach zadania, dostarczono i zamontowano domki dla ptaków, owadów i jeży.

Nastąpiła poprawa estetyki miasta, a teren przyzamczu otrzymał „nowe życie”. Montaż tablic informacyjnych oraz domków dla zwierząt stanowi wsparcie w edukacyjnej ścieżce mieszkańców i turystów od-

wiedzających park. Dzięki informacjom zawartym na zamontowanych tablicach informacyjnych wzbogacona zostanie świadomość ekologiczna mieszkańców oraz wiedza w tematyce fauny i flory obecnej na wspomnianym terenie.

UM OLSZTYNEK

Gminne Centrum Zdrowia w Olsztynku

Opieka koordynowana, profilaktyka i promocja zachowań prozdrowotnych

Opieka koordynowana została wprowadzona w naszej placówce w lutym tego roku. Byliśmy jedną z pierwszych przychodni w województwie, która zdecydowała się na podjęcie wyzwania i wprowadzenie tego produktu.

Opieka koordynowana, to nowy model opieki nad pacjentem w Podstawowej Opiece Zdrowotnej, który zakłada koordynację całego procesu leczenia. W jego skład wchodzi diagnozy wstępne, pogłębiona diagnostyka w przypadku choroby rozpoznanej oraz konsultacje specjalistyczne, porady edukacyjne i dietetyczne, które mają na celu poprawę stanu zdrowia pacjenta. Oczywiście przy współpracy i chęciach samego chorego. Opieka koordynowana wprowadziła koordynatora, czyli osobę, która wspiera pacjenta w procesie diagnozowania i leczenia oraz stanowi pomoc w poruszaniu się po systemie ochrony zdrowia.

Gminne Centrum Zdrowia w Olsztynku realizuje opiekę koordynowaną w zakresie schorzeń ze ścieżki kardiologicznej, diabetologicznej i endokrynologicznej. W przypadku pacjentów, u których zdiagnozowano choroby z powyższych zakresów i mogą być objęci opieką koordynowaną,

foto: UM Olsztyn

nową, lekarz rodzinny udziela takiej informacji choremu. Przeprowadza też poradę kompleksową i ustala indywidualny plan opieki medycznej (IPOM). W dokumencie tym zawiera wszelkie istotne informacje dotyczące procesu leczenia, np. badania diagnostyczne, konsultacje, porady edukacyjne. Koordynator na podstawie IPOM umawia pacjenta na badania i czuwa nad realizacją planu.

Opieka koordynowana zapewnia również dostęp do badań diagno-

stycznych, które były zarezerwowane tylko dla lekarzy specjalistów. Poszerzenie katalogu badań w POZ skraca czas potrzebny na diagnostykę. Pozwala lekarzowi rodzinemu na szybsze postawienie diagnozy i wprowadzenie właściwego leczenia. W naszej przychodni posiadamy cztery holtery RR, dwa holtery EKG. Wykonujemy USG doppler naczyń kończyn dolnych i tętnic szyjnych oraz szereg badań laboratoryjnych.

Opieka koordynowana to również promowanie i zachęcanie pacjentów

do korzystania z badań profilaktycznych oraz zachowań prozdrowotnych. Cyklicznie organizujemy spotkania edukacyjne i warsztatowe, mające na celu naukę samobadania piersi, skóry i jąder. Bardzo ważne jest uświadomienie naszemu społeczeństwu, że wczesne wykrycie choroby zwiększa szanse na szybszy powrót do zdrowia, a nawet pełne wyleczenie.

Drodzy Pacjenci: bądźmy dla siebie tym pierwszym, najważniejszym i najlepszym lekarzem, bo nikt nie zadba o nas tak dobrze jak my sami.

Zachęcamy do wykonywania bezpłatnej mammografii, cytologii, badań w ramach programu CHUK oraz Profilaktyka 40+. W pakiecie badań z programu Profilaktyka 40+, znajduje się badanie PSA, wykonywane w celu wczesnego wykrycia raka prostaty.

Przypominamy również o szczepieniach ochronnych, między innymi przeciw HPV dla dzieci urodzonych w roku 2010 i 2011 oraz przeciw grypie.

Więcej informacji na naszej stronie: zoz-olsztynek.pl.

**GMINNE CENTRUM ZDROWIA
W OLSZTYNKU**

NASZA PRZYCHODNIA NAGRODZONA

Gminne Centrum Zdrowia Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Olsztynku zajęło I miejsce na szczeblu wojewódzkim oraz w powiecie

olsztyńskim w plebiscycie: **Hipokrates 2023 - PRZYCHODNIA LUB GABINET ROKU**.

To ogromne wyróżnienie i zaszczyt móc stanąć na szczycie tak prestiżowego plebiscytu. Ciężka praca, zaangażowanie i wychodzenie naprzeciw wszelkim nowościom w ochronie zdrowia całego zespołu placówki doprowadziło do osiągnięcia sukcesu, który został doceniony.

Pragniemy serdecznie podziękować za każdy oddany głos. Głosy naszych pacjentów są dla nas najwspanialszą nagrodą i siłą napędową do dalszej pracy. Dziękujemy!

**DYREKCJA I ZESPÓŁ
GMINNEGO CENTRUM
ZDROWIA W OLSZTYNKU**

foto: Gminne Centrum Zdrowia

Wilki w gminie Olsztynek

W ostatnim czasie wzrasta liczba doniesień i incydentów z udziałem wilków. Informujemy, że wszystkie zgłoszenia i zdarzenia z ich udziałem są stale na bieżąco monitorowane. Zajmują się tym odpowiednie służby i instytucje, z którymi współpracujemy i jesteśmy w stałym kontakcie, m. in. Generalna i Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Nadleśnictwa oraz Stowarzyszenie dla Natury „Wilk”.

Zgodnie z zaleceniami Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska prosimy, w miarę możliwości, o dokumentowanie zdarzeń z udziałem wilków (zdjęcia, filmy) i przysyłanie ich na adres it@olsztynek.pl lub za pośrednictwem strony Olsztynek - oficjalna strona na Facebooku.

W sytuacji realnego zagrożenia prosimy o kontakt z numerem alarmowym 112.

Przypominamy również o przestrzeganiu zasad bezpieczeństwa w celu zminimalizowania ryzyka jakie może nieść kontakt z dzikim zwierzęciem:

- zabezpieczać pojemniki na odpady, szczególnie w okolicach lasów,

- spacerować z psami wyłącznie na smyczy, zwłaszcza w lasach lub w ich bliskiej odległości,
- spacerując po lesie być słyszalnym.

Gdy zobaczysz wilka zachowaj dystans, nie uciekaj, nie panikuj.

UM OLSZTYNEK

Kolejne inwestycje w gminie

W ostatnim czasie na terenie gminy powstały nowe obiekty, w tym m.in.: **wiaty rekreacyjne**. W **Warlitach Małych** powstała taka dzięki udziałowi dofinansowania z „Małych Grantów Sołeckich Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego” w 2023 r. na kwotę 17.758,50 zł. Z innego programu powstała też wiatka w **Lichtajnach** wybudowana przy wsparciu finansowym uzyskanym przez gminę w ramach konkursu: „Łączy Nas Turystyka”. Kwota dofinansowania to 18.000,00 zł. Kolejne wiaty i altany postawiono także w **Gąsiorowie Olsztyneckim, Sitnie i Spogunach**.

Gąsiorowo Olsztyneckie

Wszystkie inwestycje powstały przy współudziale środków z funduszu sołeckiego. Nowe obiekty pozwolą mieszkańcom, jak i turystom na całoroczne korzystanie z miejsca rekreacyjno-wypoczynkowego, które będzie ogólnodostępne dla każdego, nie wyłączając osób niepełnosprawnych. Posłużą organizacji imprez kulturalnych i artystycznych, co przyczyni się do większej integracji lokalnej społeczności. Ponadto poprzez budowę wiat poprawie ulegnie także estetyka terenów przylegających do nich.

W listopadzie do pięciu szkół podstawowych na terenie gminy Olsztynek zostały zakupione i dostarczone podłogi interaktywne. Całkowity koszt inwestycji to 61.250,00 zł. Zakup był możliwy w ramach projektu „EK Olsztynek – świadomi mieszkańcy to czyste środowisko” i dofinansowaniu ze środków Wojewódzkiego

Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

Dzięki interaktywnej pomocy dydaktycznej dzieci, poprzez zabawę mają okazję do poszerzenia swojej wiedzy na temat ochrony środowiska. Uczą się, jak dbać o naszą planetę!

W chwili obecnej wykonywane są prace na stadionie miejskim MKS Olimpia przy ulicy Zajęcej. Niedługo powstaną tam nowe trybuny stadionowe wraz z podbudową i zadaszeniem.

Na realizację zadania uzyskano dofinansowanie w kwocie 40.000,00 zł ze środków Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie w ramach konkursu „Małe granty na infrastrukturę sportową w województwie warmińsko-mazurskim w 2023 r.”. Planowane zakończenie prac przewidziane jest na koniec tego roku.

UM OLSZTYNEK

Wiatka w Lichtajnach

Na stadionie miejskim powstaną nowe trybuny

Pięć szkół podstawowych zyskało podłogi interaktywne

Wybory parlamentarne 2023 w gminie Olsztynek

15 października przeprowadzono w Polsce wybory do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Obywatele uprawnieni do głosowania wybrali w nich 460 posłów i 100 senatorów. Razem z wyborami odbyło się także referendum ogólnokrajowe.

Do Sejmu weszło 5 komitetów wyborczych: Prawo i Sprawiedliwość (35,38%), Koalicja Obywatelska (30,70%), Trzecia Droga PSL-Polska 2050 (14,40%), Nowa Lewica (8,61%) oraz Konfederacja Wolność i Niepodległość (7,16%).

Frekwencja w wyborach okazała się rekordowa, wyniosła, aż 74,38%. Jest to największa frekwencja wyborcza w całej historii III RP. Wcześniej rekordowy wynik miał miejsce w drugiej turze wyborów prezydenckich w 1995 roku i wynosił 68,23%. Natomiast cztery lata temu, w wyborach parlamentarnych, frekwencja w Polsce wyniosła 61,74%. Również w naszej gminie, mieszkańcy stanęli na wysokości zadania i spełnili swój obywatelski obowiązek. Wynikiem tego była frekwencja na poziomie 66,26%.

Wyniki wyborów w gminie Olsztynek znajdują się w tabeli poniżej. Największą liczbę głosów z danego Komitetu Wyborczego w gminie Olsztynek uzyskał/a:

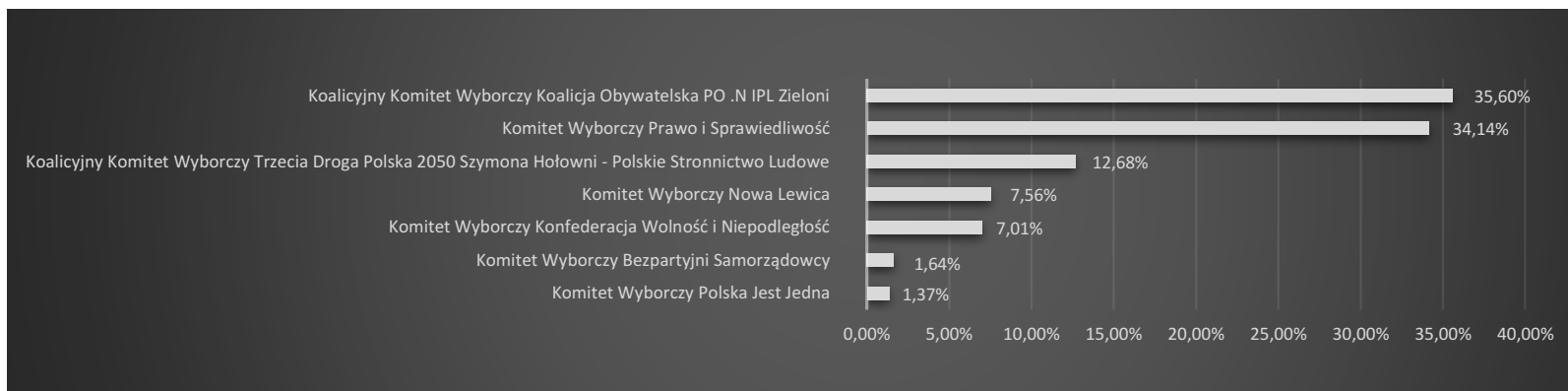
- **833 głosy Papke Paweł** - Koalicyjny Komitet Wyborczy Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni
- **522 głosy Arent Iwona Ewa** - Komitet Wyborczy Prawo i Sprawiedliwość
- **447 głosów Pasławska Urszula Stefania** - Koalicyjny Komitet Wyborczy Trzecia Droga Polska

2050 Szymona Hołowni - Polskie Stronnictwo Ludowe

- **198 głosów Lisiecki Piotr Cezary** - Komitet Wyborczy Konfederacja Wolność i Niepodległość
- **192 głosy Kulasek Marcin Robert** - Komitet Wyborczy Nowa Lewica
- **32 głosy Łukasz Zakrzewski** - Komitet Wyborczy Bezpartyjni Samorządowcy
- **27 głosów Jaskowski Zbigniew** - Komitet Wyborczy Polska Jest Jedna

UM OLSZTYNEK

Wyniki wyborów w gminie Olsztynek

Fundacja Candelaria została założona z inspiracji kwiatem dziewanny (królewska pochodnia), który jest symbolem zdrowia i dobrostanu.

Organizacja założona przez Natalię Tucholską, Justynę Jurczyk oraz Mariusza Maucha jest wyjątkowym projektem całkowicie skupionym na integracji międzypokoleniowej.

Głównym celem organizacji jest propagowanie zdrowego stylu życia, a jednocześnie budowanie mostów

między pokoleniami. Zależy nam by łączyć moc i piękno natury z dziedzictwem kulturowym pokoleń i nowoczesnym podejściem do zdrowego stylu życia oraz ochrony środowiska.

Przyjęta strategia opiera się na tworzeniu projektów i działań, które angażują zarówno młodzież, rodziców, jak i seniorów. Wszystko w celu wymiany doświadczeń, wiedzy i wartości.

W myśl tych założeń oraz w związku z otrzymaniem dofinansowania w ramach

programu „Skrzydła dla Mam” Fundacji BGK, Candelaria rozpoczyna nabór do udziału w cyklu spotkań organizowanych w Olsztynku.

Warsztaty

„Mam Skrzydła!”

to cykl 14 spotkań odbywających się od stycznia do marca 2024 r. Całość skierowana jest do Mam będących aktualnie na urlopie macierzyńskim i wychowawczym.

Celem warsztatów jest ułatwienie mamom powrotu do

pracy po dłuższej przerwie. Ich program obejmuje różnorodną dziedzinę, poczynając od rozwoju osobistego po umiejętności zawodowe. Jest bardzo atrakcyjny i kompleksowy.

Nasze uczestniczki wezmą udział m.in. w warsztatach kreatywnego pisania, tworzeniu map marzeń, warsztatach oddechowych, symulacjach rozmów rekrutacyjnych. Wykonają samodzielnie własne kosmetyki rękodzielnicze. Dowiedzą się jak

założyć własną firmę oraz jak budować relacje w procesie networkingu.

Zapraszamy serdecznie do udziału w warsztatach. **Rekrutacja trwa do 22 grudnia 2023 roku.**

Zgłoszenia proszę kierować na adres e-mail: biuro@candelaria.pl podając swoje imię, nazwisko, adres oraz numer telefonu.

Akcja odbywa się pod patronatem Burmistrza Olsztynka.

NATALIA TUCHOLSKA

Ilustrowany Tomik Poezji

Stowarzyszenie Aktywna Gmina jest organizacją pozarządową, przyjazną inicjatywom społecznym, inicjującą też własne pomysły. Nasza statutowa działalność wypełnia pewne nisze zapotrzebowania w lokalnej społeczności i stara się dawać zwykłym ludziom chwilę radości. Taką niszą aktywnością w olsztyneckiej społeczności jest amatorska twórczość literacka i malarska lokalnych poetów i malarzy. Talent, systematyczna praca z pasją tworzenia, połączone z artystyczną wyobraźnią sprawiają, że amatorskie prace niewiele ustępują profesjonalnym dziełom. Osoby te promują walory kulturowe gminy Olsztynek i należy sprawić, aby odnalazły swoje, poczesne miejsce w dorobku kulturowym gminy, jakim będzie **Ilustrowany Tomik Poezji**.

Ze spotkań i dyskusji z liczną grupą lokalnych artystów amatorów zarząd stowarzyszenia doszedł do wniosku, że istnieje konieczność wydania drukiem tomiku poezji ilustrowanego

pracami malarskimi. Ze względu na sztukę wykonanych prac malarskich i piękno napisanej poezji, które to amatorskie dzieła przez wiele lat były w gminie Olsztynek wypracowywane i często zapomniane, należy tę piękną niszę działalność pokazać naszej lokalnej wspólnocie. Należy też ocalić od zapomnienia bogatą artystyczną spuściznę, bo wielu naszych lokalnych artystów-

amatorów już nie żyje. Będzie to promocja walorów kulturalnych gminy i dowartościowanie wykonanej pracy i sztuki lokalnych poetów i malarzy.

Realizacja projektu została podzielona na 2 etapy. I etap to zaproszenie do współpracy w marcu 2023 r. 7-osobowej grupy redakcyjnej. Jest to zespół pasjonatów z dziedziny poezji i malarstwa. Ludzi z dużym doświadczeniem, wrażliwych na piękno i cieszących się autorytetem w naszej gminie.

W skład zespołu weszły panie: Alicja Chrzanowska, Janina Gancarz, Elżbieta Redman, Ewa Szerszeniewska, Krystyna Tarnowska, Stanisława Ziątek i moja skromna osoba. Prace swoje grupa redakcyjna wykonywała społecznie, czyli nieodpłatnie.

Zespół przeprowadził nabór i selekcję wierszy i obrazów. Opracował też biogramy 12 artystów malarzy i 12 poetów. Profesjonalne zdjęcia 40 prac malarskich wykonało studio MSL-Sebastian Lachowicz.

Na obecnym etapie, całość przygotowuje do wydania cennego materiału, nasz lokalny grafik, pan Paweł Rogowski – redaktor gazety ALBO (projektuje okładkę, składa tomik i przygotowuje do druku).

W II etapie, który zrealizujemy w 2024 roku, wybrana z zapytań ofertowych firma poligraficzna wydrukuje nakład 200 egzemplarzy formatu A5, 120-stronicowego **Ilustrowanego Tomiku Poezji**. Po zrealizowaniu zadania zarząd stowarzyszenia prześle nieodpłatnie cały nakład indywidualnym odbiorcom, czyli lokalnym twórcom – artystom (autorzy poezji, malarze i ich rodziny) - 90 egzemplarzy oraz instytucjom samorządowym - Bibliotece Miejskiej w Olsztynku, bibliotekom szkolnym w gminie, Referatowi Promocji Urzędu Miejskiego w Olsztynku – 110 egzemplarzy. Przewidywany termin zakończenia projektu, to koniec marca 2024 r.

Realizacja projektu „Wydanie Ilustrowanego Tomiku Poezji” jest możliwe dzięki dofinansowaniu Burmistrza Olsztynka, w ramach konkursu ofert na realizację zadania publicznego z zakresu upowszechniania kultury oraz hojności sponsorów, jak również z własnych środków stowarzyszenia.

W imieniu Zarządu Stowarzyszenia Aktywna Gmina
JERZY TYTZ

Olsztyneckie Spotkania Biznesowe

29 listopada odbyło się trzecie Olsztyneckie Spotkanie Biznesowe. Podczas spotkania Agnieszka Domańska z Centrum Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym UWM w Olsztynie opowiadała o tym, gdzie szukać innowacji w biznesie oraz jak firmy mogą współpracować z ich jednostką. To była bardzo inspirująca prelekcja.

Przedsiębiorcy wymienili się również swoimi doświadczeniami z prowadzenia ich biznesów oraz pozyskali nowe kontakty.

Inicjatywa Olsztyneckich Spotkań Biznesowych cieszy się coraz większym zainteresowaniem. Zapraszamy wszystkich chętnych do udziału w kolejnych spotkaniach.

UM OLSZTYNEK

for. UM Olsztynek

Laureat z Olsztyńka w konkursie „Aktywny Senior Warmii i Mazur”

5 października w Olsztynie odbyła się X Wojewódzka Konferencja z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych. Podczas uroczystości ogłoszono laureatów konkursu na Aktywnego Seniora/Seniorkę i Najlepszą Inicjatywę Seniorską „PORTREBNI”, zorganizowanego przez Federację FOŚa w partnerstwie ze Społeczną Radą Seniorów Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Niezmiernie miło jest nam poinformować, że III nagroda trafiła do mieszkańca gminy Olsztynek, pana Jerzego Stanisława Tytza. Pan Jerzy, będąc na emeryturze, stale udziela się w różnych organizacjach działających na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych, młodzieży i dzieci. Ponadto pełni funk-

Jerzy Tytza w towarzystwie Burmistrza Olsztyńka Roberta Warakсы oraz Olsztyńskiej Rady Seniorów / fot. UM Olsztynek

cje: radnego Rady Powiatu Olsztyńskiego, prezesa Stowarzyszenia „Aktywna Gmina Olsztynek”, członka za-

rzędu Stowarzyszenia „Dobry Samorząd Miast i Gmin Olsztyńskich”, a także Przewodniczącego Rady Senio-

rów w Olsztynie. Jest inicjatorem działań proekologicznych w gminie, wspiera inicjatywy tworzenia orga-

nizacji pozarządowych, z którymi aktywnie współpracuje. W latach 1996-2014 sprawował stanowisko prezesa OSP w Olsztynie. Po przemianach w Polsce po 1989 roku był pierwszym samorządowym Burmistrzem Olsztyńka dwóch kadencji. Jako zwolennik współpracy międzynarodowej podpisał pierwsze porozumienia o współpracy z zagranicą.

Serdecznie gratulujemy panu Jerzemu i niezmiernie cieszymy się, że wieloletnie starania i zaangażowanie w sprawę samorządu, gminy oraz jej mieszkańców zostały dostrzeżone i nagrodzone na arenie województwa. Powinno to stanowić inspirację dla nas wszystkich i jest dowodem na to, że determinacja, poświęcenie i ciężka praca przynoszą niezwykle szlachetne rezultaty, które służą ogółowi społeczeństwa wielu pokoleń. A wiek nie ma tu absolutnie żadnego znaczenia.

UM OLSZTYNEK

Jubileusz olsztyńskiego Dziennego Domu Pobytu

11 września 1993 roku, to data powstania Dziennego Domu Pobytu. A 18 września 2018 roku przekształcił się on w Dzienny Dom Senior + Olsztynek. Świętowaliśmy więc te dwa jubileusze: 30-lecie i 5-lecie oraz jeden z piękniejszych dni w roku, Dzień Seniora.

Te piękne chwile spędziliśmy w gronie przyjaciół. Gościliśmy władze miasta, Burmistrza Roberta Warakсы, zastępcę Burmistrza Bogusława Kowalewskiego, Przewodniczącą Komisji Spraw Społecznych Rady Miejskiej Alicję Woźnicką, przedstawicieli olsztyńskich szkół i przedszkola, przedstawicieli instytucji kultury i sportu oraz nadleśnictwa.

Od 30 lat olsztyńscy seniorzy mają swój Dom, gdzie czują się bezpiecznie. Rozwijają tu swoje pasje i zainteresowania, spotykają się z przyjaciółmi.

Dzisiejszą uroczystość umiliły nam dzieci z klasy 2B ze Szkoły Podstawowej nr 1 im. Noblistów Polskich w Olsztynie. Przygotowały

Kierownik Dziennego Domu Senior + w Olsztynie Emilia Nowicka i Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie Ewa Szerszeniewska. Powyżej występ zespołu „Swojska Nutka” / fot. MOPS Olsztynek

one piękny program pod okiem pani Iny Zembruńskiej. Dziękujemy. Wystąpił również Zespół Swojska Nutka pod kierownictwem Pana Wiesława Dubickiego.

Władze miasta podarowały seniorom pyszny tort okolicznościowy. Przy poczęstunku profesjonalnie pomagali uczniowie z Zespołu Szkół im. Krzysztofa Cele-

styna Mrongowiusza w Olsztynie wraz z nauczycielem Panem Krzysztofem Bondarukiem. Bardzo dziękujemy.

Jesień życia jest piękna i chcemy korzystać z każdego podarowanego nam dnia. Seniorzy mają kilka dni w roku, kiedy mogą świętować:

15 czerwca Światowy Dzień Praw Osób Starszych,

1 października Międzynarodowy Dzień Osób Starszych, 20 października Europejski Dzień Seniora oraz Ogólnopolski Dzień Seniora, który przypada 14 listopada.

Wszystkim Seniorom życzymy zdrowia.

Kierownik
Dziennego Domu Senior
+ w Olsztynie
EMILIA NOWICKA

Gminny Dzień Seniora 2023

foto: UM Olsztyniek

20 października sala widowiskowa w Szkole Podstawowej nr 1 im. Noblistów Polskich w Olsztynku stała się miejscem wyjątkowego święta - Gminnego Dnia Seniora. Wydarzenie poprowadził przewodniczący Rady Seniorów w Olsztynku, Jerzy Tytz oraz wiceprzewod-

nicząca Rady Seniorów Justyna Żyndul. To właśnie oni wraz z Burmistrzem Olsztynka Robertem Waraką, otworzyli uroczystość słowami pełnymi szacunku i wdzięczności wobec seniorów za ich obecność.

Na scenie pojawił się utalentowany zespół wokalny

„Tonacja” pod kierunkiem Pani Doroty Partyki z Miejskiego Domu Kultury w Olsztynku. Ich występ wypełnił salę muzyką i radością. W tym dniu nie mogło także zabraknąć zespołu „Swojska Nutka”, który swym występem dodał klimatu i niezapomnianych

wrażeń. Dziękujemy Pani Dyrektor oraz młodzieży z Technikum Hotelarsko-Gastronomicznego nr 1 w Olsztynku za przygotowanie ciepłego posiłku dla naszych seniorów, który z pewnością smakował wszystkim uczestnikom wydarzenia. W trakcie uroczys-

tości Dyrektor Gminnego Centrum Zdrowia ZPZOZ w Olsztynku, Dorota Gruszczyńska, przekazała Radzie Seniorów torbę wyposażoną w potrzebne materiały do pierwszej pomocy. To inicjatywa, która z pewnością zwiększy bezpieczeństwo naszych seniorów.

Punktem kulminacyjnym wydarzenia był Bal Seniorów, podczas którego na parkiecie królowały wspaniałe tańce, zarówno przy dźwiękach muzyki z minionych dekad, jak i współczesnych rytmów granych przez Roberta Kucińskiego.

Serdecznie dziękujemy wszystkim seniorom za udział w tym niezwykłym dniu. Wasza obecność, entuzjazm i pozytywna energia sprawiły, że Gminny Dzień Seniora 2023 w Olsztynku był wydarzeniem, o którym będziemy jeszcze długo pamiętać. To wyjątkowe święto pokazuje, jak istotna i wartościowa jest społeczność seniorów w naszym mieście.

UM OLSZTYNEK

Koncert „Pro Musica Antiqua” w Olsztynku

W Olsztynku po raz kolejny rozbrzmiewała barokowa muzyka... Za sprawą występu olsztyńskiego zespołu kameralnego „Pro Musica Antiqua” wybraliśmy się w muzyczną podróż.

Koncert muzyki kameralnej odbył się 7 października w Kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa w Olsztynku. Cieszył się on dużą popularnością i znalazł zainteresowanie wśród sporego grona mieszkańców gminy, w tym głównie koneserów muzyki kameralnej.

Wieloletnim kierownikiem i założycielem zespołu jest wirtuoz fletu prof. Leszek Szarzyński, który skupia wokół siebie wybitnych artystów: solistów orkiestr symfonicznych i profesorów akademii muzycznych. Zespół „Pro Musica Antiqua” istnieje ponad 30 lat i specjalizuje się w interpretacji dawnych utworów, ożywiając je swoją pasją i wirtuo-

zериą. Formacja dysponuje bogatym repertuarem obejmującym muzykę różnych epok: utwory barokowe, renesansowe oraz średniowieczne, które przenoszą słuchaczy w atmosferę minionych wieków.

Wydarzenie muzyczne zorganizowano w ramach projektu „Muzyka Europejska w Zabytkach i Przyrodzie Warmii i Mazur”, której celem jest zbudowanie nowej jakości w kulturze naszego zróżnicowanego etnicznie i kulturalnie regionu. Muzyka łączy walory przyrodnicze tej ziemi, jej historyczne budowle, pamiątki po wybitnych ludziach, ekspozycje muzealne i sztukę.

Koncert zorganizowano dzięki wsparciu finansowemu Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Burmistrza Olsztynka Roberta Warakę oraz Związku Gmin Warmińsko-Mazurskich.

UM OLSZTYNEK

foto: UM Olsztyniek

Narodowe Święto Niepodległości

Narodowe Święto Niepodległości, obchodzone każdego roku 11 listopada, stało się niezapomnianym momentem upamiętniającym historyczne wydarzenie odzyskania przez Polskę niepodległości. Obchody rozpoczęły się od morsowania „DLA NIEPODLEGŁEJ” na plaży miejskiej nad jeziorem Jemiołowskim, gdzie wszyscy odważni z udziałem olsztyńskich morsów weszli do wody, by uczcić naszą niepodległą Ojczyznę.

O godzinie 11 uczestnicy wydarzenia zjednoczyli się na Mszy Świętej w intencji Ojczyzny, odprawionej w Kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa w Olsztynku. Po zakończeniu nabożeństwa wszyscy podążyli do kamienia upamiętniającego stulecie odzyskania niepodległości. Burmistrz Olsztynka Robert Waraksa wraz z przedstawicielami Rady Miejskiej, oddali hołd ofiarom, składając kwiaty przy kamieniu. Następnie zebrani przeszli pod obelisk "Orła Białego", gdzie w duchu jedności narodowej odśpiewali Hymn Polski. Władze Olsztynka, przedstawiciele jednostek podległych oraz delegacje reprezentujące różne grupy społeczne i instytucje, oddały hołd bohaterom,

foto: UM Olsztynek

składając piękne kwiaty. Ten symboliczny gest stanowił wyraz głębokiej pamięci i szacunku dla tych, którzy poświęcili swoje życie w walce o niepodległość.

W południe na Placu św. Piotra w Olsztynku rozpoczął się Piknik Patriotyczny. Na scenie pojawiły się dzieci z olsztyńskich szkół i przedszkoli, zespoły z Miejskiego Domu

Kultury w Olsztynku oraz utalentowany zespół „Swojska Nutka”. Miejska Biblioteka Publiczna we współpracy z Miejskim Domem Kultury zorganizowała również kreatywne warsztaty plastyczne, dodając koloru i twórczej atmosfery. Wszyscy uczestnicy mogli poczęstować się rozgrzewającą herbatą oraz przepyszными ciastkami przygotowanymi przez Warsztaty Terapii Zajęciowej. Aby

uczcić tradycję, mieszkańcy miasta złączyli się we wspólnym tańcu poloneza, tworząc niezapomniany obraz jedności i dumy z historii narodowej. Panie z Kół Gospodyń Wiejskich z Mierek i Łutynowa przygotowały swoje stoiska z pysznościami, które mogliśmy skosztować na miejscu, a także kupić do domu.

UM OLSZTYNEK

Zniczodzielnie – nie wyrzucaj, podziel się zniczem lub weź za darmo

Święto Zmarłych jest to czas pełen refleksji, zadumy i wspomnień. Dla wielu z nas to okazja do odwiedzenia grobów naszych bliskich, by uczcić ich pamięć. W tym roku, tuż przed 1 listopada, na naszych cmentarzach pojawiły się zniczodzielnie postawione przez Gospodarkę Komunalną Sp. z o.o. w Olsztynku. Zniczodzielnie postawiono na cmentarzach przy ul. Wilczej, Grunwaldzkiej (na zdjęciu) i w Waplewie. Są to

regaly, w których każdy zamiast wyrzucić znicz może go zostawić na półce. Ważne, żeby znicz nadawał się do ponownego wykorzystania, czyli był w dobrym stanie. Następna osoba może taki znicz wziąć, uzupełnić go wkładem i zapalić na grobku bliskich. To szczególnie pomocne dla tych, dla których zakup zniczy wiąże się z dużymi kosztami. Regaly zniczodzielni wyposażone są także w narzędzia i przyrządy potrzebne do prac porządkowych na grobach. Można tu znaleźć m.in. grabki, motyki, miotły, zmiotki i szufelki. Przypominamy, by po skorzystaniu z tych narzędzi, odłożyć je po użyciu na swoje miejsce w takim stanie w jakim zostały wypożyczone – wyczyszczone i nieuszkodzone. Tak by kolejna osoba mogła z nich korzystać.

Dzięki inicjatywie pomagamy potrzebującym oraz wspólnie przyczyniamy się do ochrony środowiska w Naszej gminie poprzez zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów.

UM OLSZTYNEK

foto: UM Olsztynek

Dzień Papieski – wspominamy Św. Jana Pawła II

16 października jest szczególną datą. Tego dnia Karol Wojtyła został wybrany na Papieża. W Polsce, na pamiątkę tej daty, obchodzony jest Dzień Papieski.

By oddać hołd i pamięć osobie Świętego Jana Pawła II władze Gminy Olsztynek w osobie Burmistrza Olsztynka Roberta Warakсы oraz Przewodniczącego Rady Miejskiej Andrzeja Wojdy, zapalili znicze i złożyli kwiaty przed pamiątkowym obeliskiem Jana Pawła II.

Obelisk powstał na pamiątkę pobytu wybitnego Polaka na terenie gminy Olsztynek w 1958 roku.

27 lipca 2005 roku Sejm RP ustanowił

foto: UM Olsztynek

dzień jego wyboru dniem Papieża Jana Pawła II. 27 kwietnia 2014 roku, podczas uroczystej mszy św. odprawionej na placu świętego Piotra w Rzymie pod przewodnic-

twem papieża Franciszka, przy koncelebrze emerytowanego papieża Benedykta XVI, Jan Paweł II został ogłoszony świętym.

UM OLSZTYNEK

Olsztynek na Targach Turystycznych w Nadarzynie

25 listopada gmina Olsztynek uczestniczyła w Międzynarodowych Targach Turystycznych w Nadarzynie koło Warszawy. Uczestnictwo w wydarzeniu było możliwe w ramach stowarzyszenia „Szlak Świętej Warmii”, którego Olsztynek jest członkiem. Na Targach prezentowaliśmy naszą różnorodną ofertę kulturową, kulinarną oraz rzemieślniczą. Stoisko promocyjne stało się centrum uwagi, przyciągając licznych odwiedzających. Ukazywało bogactwo oferty turystycznej gminy Olsztynek oraz stwarzało możliwość bezpośredniego kontaktu z lokalną kulturą.

Odwiedzający mieli okazję podziwiać unikatowe rękodzieła wykonane przez uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Olsztynku oraz szklane arcydzieła z Huty Szkła

foto UM Olsztynek

Artystycznego, które dodawały wyjątkowego charakteru ekspozycji. Ponadto odwiedzający mogli skosztować oraz zapoznać się z regionalnymi wyrobami pochodzącymi m.in. z Gospodarstwa Rybackiego Szwa-

derki w Swaderkach, firmy Octim, masarni Tomuś, Piekarni SHP oraz zakładu Tymbark w Olsztynku.

Udział Gminy Olsztynek w Międzynarodowych Targach Turystycznych był doskonałą okazją do pro-

mocji walorów turystycznych gminy i jej lokalnych atrakcji. To wyjątkowe wydarzenie dostarczyło nie tylko inspiracji, ale również stworzyło szansę do nawiązywania cennych relacji i wymiany doświadczeń z przedstawicielami różnych państw.

Serdeczne podziękowania kierujemy w stronę partnerów, którzy w istotny sposób przyczynili się do sukcesu naszego udziału. Ich hojność i wsparcie umożliwiły nam nie tylko prezentację wyjątkowej oferty Gminy Olsztynek, ale także sprawiły, że nasze stoisko stało się miejscem niezapomnianych doświadczeń dla wszystkich odwiedzających. Dziękujemy za wsparcie i wspólną promocję naszego pięknego regionu!

UM OLSZTYNEK

Niepodległościowy Turniej Tenisa Stołowego

foto. Sołectwo Mierki

Jak co roku w Dniu Święta Niepodległości w milej sportowej atmosferze, w świetlicy wiejskiej w Mierkach, odbył się Turniej Tenisa Stołowego. W wydarzeniu uczestniczył Przewodniczący Rady Miejskiej w Olsztynku Andrzej Wojda. W zawodach wzięło udział 7 graczy dorosłych i 2 młodych adeptów. Turniej rozpoczęli najmłodsi uczestnicy, Ksawery i Kacper. W sportowej rywalizacji gracze walczyli „każdy z każdym”. Do finału zakwalifikowało się 4 zawodników: Sebastian Majewski, Zbigniew Kołak, Paweł Jakubowski i Marek Arcipowski. Wyniki zaciętej gry przedstawiają się następująco: Marek Arcipowski - I miejsce, Zbigniew Kołak - II miejsce, Sebastian Majewski - III miejsce i Paweł Jakubowski -

IV miejsce. Zwycięzcy otrzymali puchary, dyplomy i zestawy paletek do gry w tenisa stołowego. Pozostałym graczom wręczono okolicznościowe dyplomy za udział i nagrody rzeczowe. Sponsorem nagród rzeczowych był Kamil Wojda. Puchary zostały zakupione ze środków funduszu sołectwa Mierki. Turniej był prowadzony przez Darię i Kamila Wojdę. Po sportowych emocjach, zawodnicy i kibice zostali zaproszeni na poczęstunek przygotowany przez Koło Gospodyń Wiejskich w Mierkach.

Dziękujemy zawodnikom i kibicom za udział oraz wszystkim, którzy pomagali w przygotowaniu Turnieju. Zwycięzcom gratulujemy osiągniętego wyniku.

UM OLSZTYNEK

Certyfikaty Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty

8 listopada szkoły oraz przedszkole z gminy Olsztynek, zostały uhonorowane podczas gali wręczenia Certyfikatów Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty. Uroczystość odbyła się w siedzibie Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie. Udział w niej wzięli dyrektorzy i koordynatorzy przedsięwzięć konkursowych ze wszystkich szkół i placówek oświatowych, którym przyznano Certyfikaty na okres trzech lat.

Na wniosek Komisji konkursowej, decyzją Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty, placówki dydaktyczne z gminy Olsztynek otrzymały następujące certyfikaty:

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Noblistów Polskich w Olsztynku oraz Szkoła Podstawowa nr 2 im. rtm. Witolda Pileckiego w Olsztynku - „Szkoła Wierna Dziedzictwu”,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Waplewie - „Szkoła Przyjazna Środowisku”,
- Przedszkole Miejskie w Olsztynku - „Szkoła Promująca Bezpieczeństwo”.

Gratulujemy wyróżnień i życzymy dalszych sukcesów w edukacji naszego młodego społeczeństwa. Więcej informacji w gazecie na str. 25.

UM OLSZTYNEK

foto. Przedszkole Miejskie w Olsztynku

Certyfikat dla Przedszkola Miejskiego w Olsztynku odebrała Dyrektor Barbara Sternicka

foto. SP nr 1 w Olsztynku

Szkołę Podstawową nr 1 im. Noblistów Polskich w Olsztynku reprezentowali wicedyrektor Michał Grzeszczak i Ina Zembrzuska

75 lat Miejskiej Biblioteki Publicznej

Biblioteka miejska rozpoczęła swoją działalność 2 października 1948 roku. Od jej powstania minęło równo 75 lat. Z okazji Jubileuszu zorganizowaliśmy dla naszych czytelników spotkanie z Arturem Andrusiem oraz oficjalną uroczystość dla zaproszonych gości.

Spotkanie autorskie z Arturem Andrusiem cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem. 13 października sala olsztyneckiego kina Grunwald wypełniła się po brzegi. Pan Artur oczarował nas wspaniałymi opowieściami i swoją osobowością. Przez spotkanie z naszym gościem przeprowadziła nas kreatorka kultury Monika Stępień.

Miesiąc później w Zajeździe Jagielek uroczystość świętowaliśmy Jubileusz 75-lecia. Wśród zaproszonych gości byli przedstawiciele olsztyneckich władz z Burmistrzem Olsztynka Robertem Waraką na czele, Zastępca Dyrektora Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie Justyna Lytvyn, dyrektorzy i kierownicy olsztyneckich szkół i instytucji oraz liczne grono zaprzyjaźnionych bibliotekarek. Wieczór uświetniły występy zespołu „Swojska Nutka” oraz solistki Magdaleny Wilk.

Fot. MBP Olsztynek

Drodzy Goście, nie sposób wyrazić słowami, jak bardzo cieszymy się, że mogliśmy z Wami uczcić ten wyjątkowy jubileusz. Dziękujemy Wam serdecznie za wszystkie życzenia, uściski i wspólne chwile spędzone na świętowaniu.

Z okazji tego wyjątkowego momentu, pragniemy z całego serca podziękować przede wszystkim Wam - Drodzy Czytelnicy i Użytkownicy Biblioteki, za Waszą nieocenioną obecność i wsparcie. Wasza pasja do czytania, ciekawość

świata oraz zaangażowanie w korzystanie z naszej biblioteki sprawiają, że to miejsce staje się wyjątkowe i pełne życia.

**DYREKTOR ORAZ PRACOWNICY
MBP OLSZTYNEK**

DAWNO, DAWNO TEMU

Zakończenie wojny oznaczało czas odbudowy wszystkiego, w tym również sieci bibliotecznej. Główna koncepcja zakładała w pierwszej kolejności organizację bibliotek powiatowych, a następnie bibliotek gminnych. Było to niezwykle trudne zadanie w czasach, gdy gospodarka leżała w ruinie. Nie było zaplecza w postaci budynków i kadry.

Do końca 1947 roku założono wszystkie biblioteki powiatowe. Następnie, w ramach ogólnopolskiej „Akcji Biblioteka”, zaczęto tworzyć biblioteki gminne. W Olsztynku biblioteka miejska rozpoczęła swoją działalność 2 października 1948 roku.

Biblioteka usytuowana była w niewielkim pokoju na pierwszym piętrze w budynku Ratusza. Na jej wyposażenie składały się szafa, biurko

i dwa krzesła. Początkowy księgozbiór liczył 140 woluminów, a udostępnienia odbywały się dwa razy w tygodniu. Po książki ustawiano się w kolejce, a bibliotekarka podawała odpowiednie tytuły. Zbiory uzupełniane były raz na kwartał dopożyczeniami z Powiatowej Biblioteki w Ostródzie. Burmistrz wyznaczał jednego z rolników, aby wozem konnym jechał z pracownikiem biblioteki do Ostródy. Książki prze-

wożone były w workach, a podróż trwała cały dzień.

Do 1950 roku Biblioteka działała na zasadach punktu bibliotecznego. W latach późniejszych zaczęła działać jako Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Olsztynku. Stopniowo wyposażenie poszerzało się o kilka regałów na książki, których cały czas przybywało. Jedną z większych zmian nastąpiła w 1967 roku, kiedy Biblioteka otrzymała z Miejskiej

Wypożyczalnia dla dorosłych (lata 80-te) / fot. ze zbiorów R. Pawlewicz

Oddział dla dzieci (lata 80-te) / fot. ze zbiorów R. Pawlewicz

Rady Narodowej dotację na zakup regałów i sprzętu do czytelnicy. Wprowadzono wówczas wolny dostęp do półek. Sama czytelnia znajdowała się w pomieszczeniach magazynowych.

Prawdziwą rewolucję przyniósł rok 1975. Utworzono wówczas Oddział dla Dzieci oraz przydzielono Bibliotece całe pierwsze piętro lewego skrzydła ratusza. W wyremontowanych pomieszczeniach powstała duża wypożyczalnia oraz dwie oddzielne czytelnice – dla dorosłych i dla dzieci. Biblioteka otrzymała sporo pieniędzy na wyposażenie. Zakupiono nowe lamy biblioteczne, stoliki, krzesła oraz wykładziny. Dokupiono również sprzęt audiowizualny: magnetofony szpulowe, radio oraz diaskop.

W 1984 roku Bibliotekę włączono w strukturę Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury. Posiadała wspólne finanse i dyrektora jako jednostkę nadrzędną. W takiej formie działała aż do 2012 roku. Po rozdzieleniu utworzone zostały dwie oddzielne jednostki, tj. Miejska Biblioteka Publiczna oraz Miejski Dom Kultury. W międzyczasie (w 1991 roku) biblioteka zyskała kolejne pomieszczenie - w tym samym skrzydle ratusza, ale na parterze. Przeniesiony został tam Oddział dla Dzieci i pod względem lokalowym Biblioteka funkcjonuje tak do dziś.

Kolejny większy remont odbył się dopiero w 2014 roku przy okazji rewitalizacji budynku ratusza. Pomieszczenia zostały odświeżone, wymieniono elektrykę, lamy biblioteczne i niektóre meble.

Praktycznie od samego początku biblioteki publiczne prowadziły na terenach wiejskich punkty biblioteczne. W najlepszych latach biblioteka posiadała ich 17. Do dzisiaj przetrwała filia z siedzibą w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Waplewie. Jest szansa, że ta forma działalności na wsiach powróci. W listopadzie uruchomiony został punkt w świetlicy wiejskiej w Lichtajnach.

Użytkownicy biblioteki przed wejściem (lata 50-te) / fot. ze zbiorów R. Pawlewicz

Ważną rolę w życiu biblioteki odgrywają pracownicy. Bibliotekarze mają bezpośredni kontakt z czytelnikami i tworzą atmosferę, która powoduje, że czytelnik przychodzi do biblioteki z przyjemnością bądź woli to miejsce omijać. Warto wspomnieć tu o paniach Wierze Majewskiej i Reginie Kidawa. Pani Wiera zakładała i pracowała w Gminnej Bibliotece Publicznej, działającej przy Gromadzkiej Radzie Narodowej. Biblioteka znajdowała się przy ul. Grunwaldzkiej i obsługiwała teren gminy. Pani Regina Kidawa w tym samym czasie układała pierwsze książki na półkach i rozpoczynała działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej w Ratuszu, dla mieszkańców miasta. Panie te nie mając wiedzy, umiejętności czy lokalu tworzyły zgręby naszej instytucji. Pani Regina Kidawa była pracownikiem Urzędu Miasta, a biblioteka była tylko jej dodatkowym zajęciem. Dopiero w 1949 roku odbyła dwutygodniowy kurs dla bibliotekarzy w Toruniu, co w tamtych latach było dużym wyróżnieniem. Przez wiele lat pracownicy nie po-

siadali wykształcenia bibliotekarskiego, a jedynie kursy. Byli to jednak ludzie z pasją, jak pani Eugenia Formeister - urodzona bibliotekarka. Czasy jej kierownictwa łączone są z dużym rozwojem biblioteki. Za jej kadencji biblioteka zmieniła swoje oblicze. Zwiększono ilość pomieszczeń, utworzono oddział dla dzieci, zakupiono nowe meble. Czytelnicy uzyskali wolny dostęp do półek. Pani Żenia miała wewnętrzną umiejętność zjednywania sobie ludzi, którzy uczestniczyli w różnych imprezach i konkursach.

Na przestrzeni lat kierownikami instytucji byli: Regina Kidawa (1949-1951), Helena Szmidt (1951-1961), Eugenia Formeister (1961-1978), Tadeusz Kutryb (1978-1980), Regina Pawlewicz (1980-1984), Elżbieta Kowalska (1984-1990), Alina Wołodkiewicz (1990-2012, od 2012 r. do chwili obecnej jako dyrektor).

Przez te wszystkie lata Biblioteka mierzyła się z wieloma wyzwaniami, kryzysami, zmianami społecznymi i politycznymi. Rozwój

technologiczny również stawiał bibliotekę przed nowymi potrzebami i wymaganiami. Przedstawione informacje zawierają ważniejsze momenty w życiu olsztyńskiej biblioteki. Zmieniał się, m.in. księgozbiór, wyposażenie i oferta. Biblioteka stale się rozwijała i dziś odgrywa ważną rolę w życiu kulturalnym Olsztynka.

Księgozbiór wynosi obecnie 27 852 egzemplarzy i jest w pełni skatalogowany w systemie bibliotecznym Mak +.

W zeszłym roku biblioteka odwiedziła 11 216 odwiedzających i 21 522 wypożyczone książki. Czytelnicy biblioteki mogą korzystać z dostępu do cyfrowych publikacji – Academia, Legimi, EmpikGo. Nie samą wypożyczalnią jednak biblioteka żyje. W ofercie jest też dostęp do czytelnicy, stanowiska komputerowego z Internetem, usługi wydruku i ksero. Biblioteka organizuje warsztaty okolicznościowe, lekcje biblioteczne, szkolenia, stałe warsztaty i zajęcia dla dzieci, wystawy lokalnych twórców, gry miejskie, spotkania z podróżnikami i autorami książek (m.in. Joanna Jax, Ałbena Grabowska, ks. Adam Boniecki, Katarzyna Enerlich, Grzegorz Kasdepke, Marcin Meller, Artur Andrus). Biblioteka włącza się w lokalne i ogólnopolskie akcje (m.in. Olsztyńskie Jarmarki, Narodowe Czytanie, Tydzień Bibliotek, WOŚP). Od 2020 r. jest wydawcą lokalnej gazety ALBO (Aktualności Lokalne Biuletyn Olsztyński). Biuletyn wydawany jest w cyklu dwumiesięcznym i sprzedaje się praktycznie w całym nakładzie.

Dużą wartością w lokalnym środowisku jest współpraca z innymi instytucjami. Bardzo ją sobie cenimy i dziękujemy serdecznie wszystkim za wspólne działania.

Z bibliotecznym pozdrowieniem
**DYREKTOR ORAZ PRACOWNICY
MBP OLSZTYNEK**

Kiermasz książek w Lichtajnach (1978 r.) / fot. ze zbiorów R. Pawlewicz

Po prawej Eugenia Formeister (Choinka, 1978 r.) / fot. ze zbiorów R. Pawlewicz

ORZECHOWO

Czy wieś z martwych powstanie?

BOGUMIŁ KUŹNIEWSKI

Na samym skraju południowej Warmii, na terenach mocno zalesionych i pokrytych jeziorami, założono wioskę Orzechowo. Wieś lokowano w dobrach kapituły warmińskiej w I połowie XVIII wieku. Nie znamy dokładnej daty powstawania wioski. Pierwsza informacja pojawia się w protokole wizytacji z 22 listopada 1741 roku, która wśród dochodów proboszcza z Butryn wymienia połowę dziesięciny z nowej wsi Orzechowo, liczącej 12 łąnów. Sformułowanie „nowa wieś” sugeruje, że wieś ta powstała niezbyt dawno przed wspomnianą wizytacją. Zabudowania wioski powstały na niewielkim wzniesieniu otoczonym wodami jeziora Wry, z którego prowadzi ciek wodny do jeziora Łańskiego. W bliższej i dalszej okolicy Orzechowa znajduje się kilkanaście jezior, w tym dwa największe warmińskie jeziora: Łańskie i Pluszne. Ze wszystkich stron rozciągają się ogromne połacie lasów, głównie sosnowych, należących do puszczy napiwodzko-rumuckiej.

Orzechowo przez długie czasy było wioską biedną, typowo puszcząską. Mało urodzajne, piaszczyste gleby, dawały niskie plony i ludność musiała korzystać ze szkodliwych darów jezior i lasów. W 1772 r. w Orzechowie mieszkało 66 osób. Ze względu na słabe, piaszczyste gleby mieszkańcy płacili obniżony czynsz. Wioska leżała na terenie Warmii, która stanowiła integralną część państwa polskiego. W wyniku pierwszego rozbioru Polski Warmia znalazła się w granicach królestwa pruskiego. Zależność od władzy niemieckiej trwała aż do 1945 r. Obszary południowej Warmii od czasów średniowiecza zamieszkiwała w większości ludność pochodzenia polskiego. Wiara katolicka, język i kultura polska pozwoliły przetrwać trudne czasy nasilonej germanizacji w drugiej połowie XIX wieku i pierwszej połowie XX wieku.

W 1820 r. w Orzechowie mieszkało 76 osób. Pierwsza informacja o szkole pochodzi z 1827 r. Uczono w niej wyłącznie w języku polskim. W 1858 r. nauczycielem był Józef Jeżewski. W protokołach wizytacji zanotowano uwagi, że z powodu biedy wielu uczniów nie ma odpo-

Kościół katolicki w Orzechowie / fot. archiwum prywatne

wiednich ubrań, a nawet butów. Zimą wszystkie dzieci korzystały z nauki, natomiast latem do szkoły uczęszczało tylko pięcioro dzieci. Starsze dzieci musiały pomagać rodzicom w pracach gospodarskich lub opiekować się młodszym rodzeństwem. W 1874 r. w Orzechowie żyło 115 mieszkańców, wszyscy byli katolikami.

Mieszkańcy miejscowości położonych między jeziorami Łańskim i Plusznym mieli dosyć daleką i utrudnioną drogę do kościołów w Butrynach i Gryźlinach. Biskup warmiński Andrzej Thiel już w 1894 roku wskazał potrzebę budowy kościoła w Orzechowie. Pięć lat później zakupiono 18 mórg ziemi na potrzeby przyszłego kościoła. W 1903 r. odłączono od parafii Butryny trzy wioski: Orzechowo, Łańsk oraz Ząbie i utworzono kurację. W tym samym roku, 8 maja, poświęcono w Orzechowie pierwszego

duszpasterza przyszłej parafii księdza Johanna Kiszporskiego (1877-1937), Warmiaka pochodzącego z Łęgaj. Następnego dnia została odprawiona pierwsza msza święta w prowizorycznej kaplicy. W niedzielę 10 maja odbył się pierwszy pogrzeb na nowo powstałym cmentarzu wiejskim, który został uroczystie poświęcony 28 maja 1905 roku. W lipcu 1904 r. miało miejsce uroczyste poświęcenie plebanii i budynków plebańskich.

W 1909 r. zakupiono od gospodarza Kunatha z Łańska za 4000 marek 60 mórg roli i łąk, które włączono do probostwa. 30 września 1909 r. ksiądz kanonik Teschner z Olsztyna dokonał uroczystego poświęcenia kamienia węgielnego pod nowy kościół katolicki. Budowa ruszyła wiosną 31 marca 1910 r. dzięki ofiarności katolików z Warmii. Ogromnej pomocy udzielali mieszkańcy Orzechowa, Plusk,

Ząbia, Łańska oraz z mazurskiej wioski Swaderki. Do budowy świątyni użyto kamieni polnych i czerwonej cegły, którą wyrabiano z miejscowej gliny i wypalano niedaleko Swaderek. Cegłę i kamienie zwozili wozami konnymi chłopcy z okolicznych wiosek. Najwięcej kamienia przekazał nieodpłatnie ewangelik, właściciel majątku w Nadrowie. Prace budowlane wykonywali wysokiej klasy majstrowie z Warmii.

Początkowo prace przy budowie kościoła przebiegały szybko i już pod koniec 1910 r. powstała bryła świątyni wraz z wysmukłą wieżą. Niestety brak odpowiednich funduszy na wyposażenie wnętrza przeciągnęło czas budowy. Dopiero 12 lipca 1913 r. nastąpiło uroczyste poświęcenie kościoła katolickiego w Orzechowie przez księdza biskupa sufragana Herrmanna. Ustanowiono też samodzielną parafię, do której włączono miejscowości: Orzechowo, Łańsk, Ząbie, Kucharzewo, Małe i Duże Pluski, Kurki, Dąb, Selwa, Brzeźno Łyńskie, Marózek i Swaderki. W 1913 roku 12 sierpnia odbyła się kanoniczna instytucja księdza Johanna Kiszporskiego na probostwo w Orzechowie.

Dramatyczne wydarzenia w historii Orzechowa miały miejsce w sierpniu 1914 r. W trakcie trwania bitwy pod Tannenbergiem, oddziały armii rosyjskiej gen. Samsonowa uderzyły na Prusy Wschodnie od strony południowej. Traktem niborskim maszerowały na Olsztyn kolumny XIII korpusu gen. Klujewa. Mieszkańcy Orzechowa uciekli ze wsi chroniąc się w lesie. Między jeziorami Plusznem i Łańskim obrona terytorialna kopała okopy i budowała zasieki z drewna. Już 25 sierpnia czołowe oddziały XIII korpusu zajęły wieś Pluski. Żołnierze rosyjscy nie czynili zbytniej krzywdy mieszkańcom. Później nadeszły całe kolumny wojska. Armia rosyjska maszerowała traktem niborskim przez dwa dni w kierunku na Olsztyn. Wygłodzeni żołnierze zabierali świnię i drób, które piekli zaraz w obejściach. Konfiskowano również konie i krowy. Po przemaszowaniu wojsk wioski pozostawały prawie bez żywego inwentarza. Na szczęście w Orzechowie nie było zniszczeń wojennych. Walki kon-

► centrowały się w rejonie Dorotowa, Olsztynka i młyna Schlagamühle (Kołatek). Rosjanie ponieśli ogromną klęskę, a rozbite oddziały rozpaczliwie szukały wyjścia z mazurskich lasów. Bitwa pod Tannenbergiem była początkiem upadku Rosji carskiej. Wojna trwała jeszcze kilka lat i wielu parafian z Orzechowa wcielonych do armii niemieckiej walczyło na różnych frontach, wielu z nich poniosło śmierć.

Po wielkiej wojnie życie wracało powoli do normy, chociaż kryzys gospodarczy i wielka inflacja dotknęły również mieszkańców wiosek w ramuckich lasach. Skromne plony wzbogacone darami lasów i jezior pozwalały na przetrwanie trudnych czasów. Po przegranym plebiscycie w lipcu 1920 r. po raz pierwszy śpiewano podczas sumy po niemiecku. W Orzechowie tego dnia był odpust. Przyjechał z wizytą ksiądz Osiński z Butryn, który wygłosił na wiejskim cmentarzu kazanie po polsku. W kościele było kazanie w języku niemieckim wygłoszone przez księdza Wiechsela z Olsztyna.

Powstanie kościoła i parafii miało ogromny wpływ na rozwój Orzechowa. Wzrosła liczba mieszkańców i powstały nowe murowane domy. Poza kościołem były tutaj zabudowania kościelne (duża murowana plebania i budynki gospodarcze), cmentarz, szkoła, dwie leśniczówki, sklep, kuźnia. Aktywnie działały straż pożarna i orkiestra dęta, w której grali mieszkańcy z całej parafii. We wsi mieszkało kilkanaście rodzin. Bardziej znaczące to rodziny: Wagnerów, Biesów, Maternów, Krauzów, Neumannów, Raczyńskich, Malugów, Masłowskich, Hanowskich.

Wszyscy mieszkańcy byli Warmiakami wyznania katolickiego, ale nie wszyscy przyznawali się do polskości. Jeszcze w okresie międzywojennym większość starszych mieszkańców Orzechowa mówiła gwarą warmińską, młodszy posługiwali się głównie językiem niemieckim, którego uczone w miejscowej szkole podstawowej. Warmiacy byli bardzo religijni. Tylko z samego Orzechowa święcenia kapłańskie otrzymało dwóch młodzieńców – August Raczyński i Józef Biess.

Kościół katolicki św. Jana Chrzciciela został zbudowany w stylu wiejskiego neogotyku. Jest to okazała budowla, której ceglasta czerwień ścian i dachu kontrastuje z zielenią otaczających lasów. Wyposażenie świątyni jest skromne, ale stwarza atmosferę zadumy i modlitwy. Gwiazdziste sklepienie, wysokie okna z witrażami, barokowy ołtarz główny, neogotycki konfesjo-

Kapliczka w Orzechowie

fot. archiwum prywatne

nał i ambona, drewniany chór, a na nim dobrej marki organy wykonane w Królewcu w 1939 roku w pracowni Bruno Goebela.

Uwagę zwraca drewniany żyrandol w kształcie ażurowego dzwonu wiszący w środkowej części. Został on wykonany w 1932 r. przez miejscowego kowala Maternę na zamówienie proboszcza Albina Wenskowskiego. Jest to symboliczne upamiętnienie poległych w I wojnie światowej mieszkańców parafii Orzechowo. Na pierścieniach wypisano 43 nazwiska, w tym 30 jest polskich. Wśród nich byli m.in. czterej Kowalewscy z Plusk, dwóch Baczewskich, dwóch Knorów, dwóch Böhmów, Broch, Wieczorek, Kottkowski, Wilengowski, Pietrasch.

Nad całym życiem społecznym dominował kościół katolicki. Ważną rolę odgrywała też szkoła, w której uczył miejscowe dzieci jeden nauczyciel. Szczególne przeżycia

Nagrobek na starym cmentarzu

fot. archiwum prywatne

dawały niedziele i święta. Z całej parafii zjeżdżali ludzie na nabożeństwa uświetniane grą na organach lub występem parafialnej orkiestry dętej. Latem, w niedzielne popołudnia, organizowano tradycyjne kiermaszy i zabawy ludowe z udziałem orkiestry i dużej liczby młodzieży. Mieszkańcy Orzechowa żyli skromnie, ale szczęśliwie. Dobrobyt ich nie rozpieszczał, ale głód też nie dokuczał. Nawet w okresie wielkiego kryzysu gospodarczego dawali sobie radę. Skromne plony wzbogacali darami lasów i jezior. Wszystkie ważniejsze produkty takie jak chleb, mięso, przetwory mleczne przygotowywali sami z własnych płodów rolnych. W miarę spokojne i normalne życie zakłóciła brunatna zaraza, która dotarła i do tej zagubionej wśród lasów warmińskiej wioski.

Mieszkańcy Orzechowa bali się hitlerowców i nie chcieli nowej wojny. Pamiętali jeszcze wydarzenia z 1914 r. i ucieczkę przed wojskami rosyjskimi generała Samsonowa. We wsi tylko leśniczy Wagner popierał Hitlera. Jego brat był wysokiej rangi oficerem, a syn fanatycznym zwolennikiem faszystów. Najazd niemiecki na Polskę w 1939 roku przyjęto w Orzechowie z obawami i smutkiem. Ze wsi zabrano do wojska wszystkich młodych mężczyzn. Krótka i zwycięska kampania przeciwko Polsce wzmocniła wiarę zwolenników Hitlera w słuszność jego polityki, ale starsi, bardziej doświadczeni życiowo ludzie, z obawą patrzyli w przyszłość. Specjalne ekipy krążyły po wioskach, zabierając miedź, brąz i mosiądz na potrzeby przemysłu zbrojeniowego. W Orzechowie zabrali dzwony kościelne. Już wtedy starsi ludzie powiedzieli, że Niemcy przegrają wojnę, bo kościelne dzwony przetapiają na armaty. Wojna była daleko, ale dawała o sobie znać coraz częściej i coraz boleśniej. Na front wysyłano kolejne roczniki mężczyzn, a do rodzin przychodziły bolesne zawiadomienia o poległych za ojczyznę i führera.

W czasie wojny każdy robił swoje. Ludzie bali się terroru i szpiclów. Szczególnie mocno szalał młody Wagner, syn leśniczego. Dopiero latem 1944 r. uspokoił się, kiedy po zamachu na Hitlera rozstrzelali jego stryja, oficera Wehrmachtu, zamieszanego w spisek. W Orzechowie było kilku robotników przymusowych. U leśniczego pracowało trzech Polaków przy robotach leśnych, a u Biessów pracowała jedna Ukrainka, w miejsce synów zabranych na wojnę.

Zimą 1945 r. wojna dotarła do Prus Wschodnich. Przed nadejściem żoł-

nierzy radzieckich większość mieszkańców Orzechowa ratowała się ucieczką. We wsi pozostały tylko dwie rodziny, w połowie lutego wróciło dalszych pięć. Rosjanie oszczędzili wieś paląc tylko dwa gospodarstwa, ale wszystko zrabowali. Zabrali żywy inwentarz i zapasy zgromadzone w piwnicach, kopcach, stodołach, spichlerzach. Czego nie mogli zabrać, to niszczyli. Strzelali do kur i kaczek, a nawet do słoików z przetworami. Specjalne grupy żołnierzy rosyjskich zabierały z całej okolicy konie i bydło, które pędzono do Olsztynka. Tutaj ładowano je do wagonów i wywożono do Rosji. W końcu lutego część mieszkańców parafii wywieziono do obozów pracy na Syberii. Wśród nich był proboszcz Alfons Schulz i sołtys Orzechowa August Biess. Nie wszyscy przeżyli nieludzkie warunki transportu i morderczej pracy w obozie. We wrześniu 1945 r. powrócił proboszcz Schulz i przywiózł wiadomości o losie wywiezionych ludzi. Wielu zmarło w obozach na terenie Rosji, wśród nich był sołtys August Biess.

Orzechowo opustoszało, większość ludzi gdzieś zniknęła, inni ukrywali się lub siedzieli w domu, czekając na wiosnę i lepsze czasy. Nie wiedzieli, że najgorsze miało dopiero nadejść. Na początku kwietnia 1945 r. do Orzechowa przybyła cała horda pijanych sowieckich żołnierzy. Na szczęście ludność została wcześniej zaalarmowana i wszyscy uciekli do lasu. Sowietnicy nie znaleźli nikogo, szczególnie kobiet, więc zniszczyli to, co się dało. Wdarli się do kościoła i splądrowali wnętrza. Odchodząc wrzucili do środka dwa granaty. Kościół na szczęście nie zapalił się, ale od wybuchu zniszczeniu uległy witraże i ołtarz. Kobiety i dzieci spędziły całą noc w lesie. Wróciły dopiero następnego dnia po odejściu Rosjan. Przy każdym zagrożeniu uciekano do lasu. Ukrywano się tak do września 1945 roku, dopóki nie przyszli żołnierze polscy.

Wśród radzieckich tyłowych oddziałów byli zwykli bandyci, złodzieje, więźniowie kryminalni z łagrów, którzy ochotniczo zgłaszali się do wojska, żeby móc bezkarnie rabować i gwałcić. Łazili grupami po okolicznych wioskach i zawsze stanowili zagrożenie. Mogli bez powodu kogoś zastrzelić lub aresztować. Niemal wszyscy mieli choroby weneryczne i zarażali nimi miejscowe kobiety. Po przejściu czerwonej zarazy zapanowały głód i choroby. Wszędzie leżały ciała poległych i pomordowanych ludzi oraz padłe zwierzęta. Z chwilą nadejścia wiosny wszystko gniło, a przez robactwo i muchy ►

► rozprzestrzeniły się groźne choroby, głównie tyfus.

Mieszkańcy Orzechowa zjedli resztki zapasów i wiosną 1945 r. żywili się zieleniną i rybami. Nie widzieli chleba, a ze zboża jeżeli się gdzieś uchowało, gotowano jakieś wodniste zupki. Brakowało nabiału w postaci mleka, masła czy sera. O mięsie można było tylko pomarzyć. Jedyną nadzieją były ryby i dzikie zwierzęta. Dopiero latem dobrotliwy las ratował głodnych ludzi jagodami i grzybami. W sierpniu zobaczyli pierwszy raz polskich żołnierzy, którzy przyjechali na akcję żniwną. Po przejściu władzy przez Polaków znacznie się uspokoiło. Sowieci nie łazili już po wioskach, a jesienią znikli z okolicy. Polacy byli lepsi, tylko szabrownicy z mławskiego mocno dokuczali. Nastąpiły nowe, spokojniejsze czasy, ale życie nadal było bardzo ciężkie.

Po tragicznych wydarzeniach 1945 roku liczba mieszkańców Orzechowa zmalała do kilkudziesięciu osób. Z wojennej tułaczki wróciło kilka rodzin. Z napływowej ludności zamieszkał tylko leśniczy Gryziec. W tych trudnych czasach ogromną pomoc duchową niósł ksiądz Leonard Franciszek Jakubassa (1911-1993). Urodzony w Miodówku zaraz po święceniach kapłańskich duszpasterzował w Sząbruku, a od maja 1940 r. w Gryźlinach. W czasie wojny odprawiał nabożeństwa dla polskich jeńców zatrudnionych u warmińskich gospodarzy. Przeżył w styczniu 1945 roku wkroczenie wojsk radzieckich i chronił miejscową ludność przed gwałtami i bezprawiem. Po śmierci proboszcza z Gryźlin, Hugo Rockla (1871-1945) był jedynym księdzem w tej części południowej Warmii. Przez wiele lat niósł posługę religijną chorym i umierającym. W każdą niedzielę musiał odprawiać cztery msze: w Gryźlinach, Stawigudzie, Orzechowie i Pluskach. Całą drogę objeżdżał rowerem. Po kilku latach wierni kupili mu motocykl, aby ułatwić posługę kapłańską. Znosił przesładowania funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa. Został aresztowany i był więziony od 11 października 1952 r. do 13 czerwca 1953 roku. W 1958 r. wyjechał na stałe do Niemiec.

W latach 1946-1953 działała w Orzechowie 4-klasowa szkoła, w której uczył młody Borkowski. Ożenił się z miejscową dziewczyną, Warmiaczką, Irmą Szafryńską. Ślubu udzielił ksiądz Jakubassa. Młodzi wyjechali do Olsztyna w 1953 roku, a szkoła została zamknięta. Młodsze dzieci z Orzechowa chodziły do szkoły w Ząbiu, a starsze z klas 5-7 musiały uczęsz-

Nagrobek na starym cmentarzu

fot. archiwum prywatne

czać aż 6 km do szkoły w Pluskach. Ważnym wydarzeniem w powojennych dziejach Orzechowa był pobyt prymasa Polski kardynała Stefana Wyszyńskiego w dniach od 5 do 15 sierpnia 1953 roku. Prymas Wyszyński opisał swoje wrażenia zawarte później w książce. Był zuroczony pięknem warmińskich lasów i jezior. Podziwiał architekturę wiejskiego kościoła i nadzwyczajną religijność miejscowej ludności. Na każdym kroku dostrzegał liczne ślady polskości południowej Warmii. Duży sprzeciw budziła polityka władz komunistycznych dyskryminująca Warmiaków i Mazurów. Już wtedy były widoczne negatywne wpływy rządowego ośrodka w Łańsku na życie ludności okolicznych wiosek.

Orzechowo, Ząbie i wiele innych wiosek znalazło się w latach 60-tych XX wieku na skraju słynnego łańskiego imperium. Sąsiedztwo to było nadzwyczaj uciążliwe. Łańsk w okresie swojego największego rozrostu terytorialnego zajął ponad 50 tysięcy hektarów. Było to niemal oddzielne księstwo podległe bezpośrednio URM. Na tym terenie nastąpiła ogromna koncentracja zwierzyny leśnej, jedna z największych w Europie. Przybliżone wyliczenia podają, że w latach 70-tych, w łańskich lasach znajdowało się około 2000 jeleni i blisko 1500 dzików. Takie nagromadzenie dzikiej zwierzyny stanowiło poważne utrudnienie dla okolicznych rolników. Ogromne watahy dzików pustoszyły pola uprawne niweczając pracę warmińskich chłopów. Wieloletnia, uporczywa walka rolników o zabezpieczenie ich pól uprawnych spowodowała działania odpowiednich służb. Polecono administracji leśnej ogrodzić cały teren „Impe-

rium łańskiego” płotami zaporowymi wysokimi na ponad dwa metry, wykonanymi z drewnianych żerdzi i metalowej siatki. Długość tych płotów przekroczyła ponad 300 km. Niestety płoty te nie stanowiły należytego zabezpieczenia, a często zagradzały ludności wiejskiej drogi na pola, do szkół, sklepów, przystanków autobusowych. W wielu miejscach zrobiono wprawdzie specjalne przejścia w postaci obustronnych, skośnych drabinek dostawianych do płotów, ale korzystanie z nich przez ludzi starszych było bardzo uciążliwe. Jednemu rolnikowi z Orzechowa zagrodzono płotem dojazd na jego własne pole.

Ta trudna sytuacja życiowa powodowała powszechne zjawisko składania przez ludność warmińską podań o zgodę na stały wyjazd do Niemiec. Polskie władze komunistyczne niechętnie wydawały pozwolenie na opuszczenie Polski, ale w przypadku wiosek i przysiółków przyległych do łańskich terenów łowieckich ich mieszkańcy otrzymali zgodę bez większych problemów. Już od 1957 roku zaczęły się wyjazdy Warmiaków i Mazurów do Niemiec. Z Orzechowa najpierw wyjechała rodzina Knefelów, później Neumannów. Kolejne fale wyjazdów w latach 60-tych i 70-tych wyludniły stare warmińskie wioski: Małe Pluski, Pluski, Rybaki, Łańsk, Ruś, Ząbie i Orzechowo. Najbogatszy gospodarz w Orzechowie, Hubert Biess, dobry stolarz i właściciel 80 hektarów lasu wyjechał jako ostatni 2 lipca 1977 roku. Wszyscy wyjeżdżający musieli zostawić ziemię i domy bez odszkodowania. Mogli zabrać odpowiednią ilość ruchomości. Ziemię przejął skarb państwa, głównie pod zalesienie, budynków nie pozwolono zasiedlić i z czasem zostały rozebrane do fundamentów. Wieś miała całkowicie zniknąć.

W latach 80-tych XX wieku tak widział Orzechowo olsztyński pisarz Wiesław Białkowski:

„Duży kościół w Orzechowie świadczy, że musiała tu być niegdyś ludna parafia. Obok była także spora plebania, w której zamieszkał z rodzinami pracownicy leśni. Za nią – długie rzędy cmentarnych krzyży. Po drugiej stronie kościoła dom wyglądający na szkołę. O jeszcze rzucające się w oczy, porośnięte krzakami pagórki z wyzierającymi resztkami fundamentów. To wszystko co pozostało po wsi Orzechowo oddalonej od Łańska o 12 km”.

Białkowski Wiesław,
Łańsk bez kurtyny, s.60

Mimo wszystko Orzechowo żyje dzięki kościołowi i ma szansę powstać na nowo, jak mityczny feniks z popiołów. Po wojnie kościół w Orzechowie należał przez długi czas do parafii w Gryźlinach. W 1991 r. biskup Edmund Piszcz reaktywował parafię z siedzibą w Pluskach, gdzie istnieje niewielki kościół filialny. Do parafii Orzechowo-Pluski należy jeszcze kościół w Kurkach. Reaktywacja parafii wpłynęła korzystnie na zmiany w kościele. W latach 1996-1999 przeprowadzono remont całej elewacji, a 26 stycznia 2000 r. kościół w Orzechowie został wpisany do rejestru zabytków na listę dóbr kultury. Pozwoliło to na pozyskiwanie funduszy na dalsze remonty. W oknach wstawiono witraże autorstwa Jacka Grudzińskiego z Olsztyna. Renowacji poddano organy, dzięki czemu są tutaj organizowane koncerty.

Kościół pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela w Orzechowie nadal służy dużemu gronu wiernych, którzy w każdą niedzielę i święta gromadzą się na mszy świętej o godz. 11:00. W sezonie letnim przybywa na nie po 300-400 osób. We wspólnej modlitwie uczestniczą w dużej mierze przybysze z różnych stron Polski wypoczywający nad jeziorami w naszym regionie. Często gośćmi są też dawni mieszkańcy Orzechowa i okolicznych wiosek żyjący na stałe w Niemczech. Ważną rolę odgrywa miejscowy cmentarz o powierzchni ok. 1 ha czynny od 1905. Na cmentarzu tym stoją i leżą nagrobki z napisami w języku polskim i niemieckim. Zwracają uwagę polskie nazwiska w starej części cmentarza. Do dziś odbywają się pochówki mieszkańców okolicznych wiosek i nie tylko.

Latem 2023 roku pojawiła się inicjatywa rewitalizacji wioski Orzechowo. Studenci Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej pod kierunkiem doktor architekt Ewy Widery podjęli się trudnego zadania odtworzenia krajobrazu wioski Orzechowo z zachowaniem tradycyjnej zabudowy regionu warmińskiego. Dzięki pracy dużej grupy studentów stworzono makietę wioski oraz projekty architektoniczne poszczególnych budynków mieszkalnych i gospodarczych. Może to być dobry początek odbudowy Orzechowa na starych, zachowanych jeszcze fundamentach.

BOGUMIŁ KUŹNIEWSKI

Literatura:

- Białkowski Wiesław, *Łańsk bez kurtyny*, Olsztyn 1996.
- Chłosta Jan, *Gryźliny wieś u źródeł Pasłęki*, Olsztyn 2008.
- Laskowski Jerzy, *Historia wpisana w krajobraz. Ramuckie lasy*, Olsztyn 2021.

Z życia Towarzystwa Przyjaciół Olsztynka

Podsumowanie działań Sekcji Eksploracyjnej „Tannenberg” w 2023 r.

„Sekcja Eksploracyjna” działająca przy Towarzystwie Przyjaciół Olsztynka zbliża się powoli do zakończenia kolejnego sezonu poszukiwań i prac. Ten rok okazał się wielce interesujący, obfity w ciekawe znaleziska oraz bardzo intensywny i pracowity.

Rok zaczęliśmy z przytupem, gdyż już podczas pierwszego wyjścia w teren nasz kolega Ryszard Sobiecki dokonał ciekawego odkrycia. W trakcie poszukiwań w okolicach Zielonowa w Gminie Stawiguda, tuż nad brzegiem Jeziora Pluszne odnalazł on zachowaną w pięknym stanie rosyjską szablę szeregowych artylerii tzw. „dragonkę” wzór 1868 należąca do żołnierza z 36 Parkowej Brygady Artylerii, która to wchodziła w skład 36 Dywizji Piechoty 13 Korpusu Armii gen. Klujewa. Brygadę Parkową należy tłumaczyć jako składy transportowe artylerii dostarczające na pole walki amunicję. Formacja ta pojawiła się w okolicach Zielonowa pod koniec sierpnia 1914 roku w trakcie pierwszej wojny światowej, kiedy to wojska rosyjskie przemieszczały się w kierunku Kołatka. Niestety nie zachowała się w całości pochwa, która była wykonana z dwóch drewnianych łupek obszytych skórą. Szabla znajdowała się na głębokości około 40 cm. Podczas wykopywania artefaktu zauważyliśmy w wybranej ziemi drobne kości. Podejrze-

wając, że w ziemi spoczywają ludzkie szczątki zaprzestaliśmy dalszej eksploracji wykopu. Zgodnie z procedurą zawiadomiliśmy policję, której patrol w niedługim czasie zjawił się na miejscu. Odkryciem zainteresowało się Stowarzyszenie Historyczno-Badawcze „Triglav” z Nowego Dworu Mazowieckiego, które zaferowało pomoc w przeprowadzeniu badań archeologicznych odkrytej mogiły. Do dnia dzisiejszego trwają skomplikowane procedury związane z otrzymaniem odpowiednich zezwoleń na prace badawcze i archeologiczne. Tak wydłużony okres oczekiwania na pozwolenie podyktowany jest koniecznością współpracy ze sobą kilku urzędów państwowych, w tym Prokuratury, Instytutu Pamięci Narodowej, Urzędu Wojewódzkiego, Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków oraz Nadleśnictwa. Mamy nadzieję, że już niedługo wszystkie wymagane pozwolenia zostaną podpisane i będziemy mogli przystąpić do planowanych badań.

Nasze poszukiwania prowadziliśmy nie tylko w najbliższej okolicy Olsztynka, ale także w innych rejonach naszego kraju. W sumie uczestniczyliśmy w czterech wyjazdowych spotkaniach detektorystów. W sobotę, 28 stycznia, grupa przedstawicieli naszej sekcji udała się w okolice miejscowości Czarnowo w woj. mazo-

Grzegorz Chodorski z karabinem Mosin / fot. TPO

wieckim w poszukiwaniu śladów starcia zbrojnego, które miało miejsce w nocy z 23 na 24 grudnia 1806 r. podczas wojen napoleońskich. Zaproszenie otrzymaliśmy od stowarzyszenia „Triglav”, które zorganizowało weekendowe poszukiwania. W spotkaniu wzięło udział 5 stowarzyszeń eksploracyjnych z całej Polski, w sumie około 40 osób. Potwierdziliśmy odnalezienie miejsca potyczki znajdując wiele kul muszkietowych, guzików pułkowych i innych drobnych elementów wyposażenia wojskowego.

Pierwszego lipca na zaproszenie Grupy historyczno-

eksploracyjnej „Weles” wzięliśmy udział w poszukiwaniach na terenie lasów Nadleśnictwa Cierpiszewo w okolicach Torunia. Jak zwykle była fantastyczna atmosfera i dobra zabawa. Choć fantami nie obrodziło, to wspólnie spędzony czas w gronie pasjonatów znakomicie wynagrodził godziny spędzone w terenie.

W sobotę, 26 sierpnia, tym razem na zaproszenie Stowarzyszenia Poszukiwawczo Historycznego „Łokietek” wzięliśmy udział w II Ogólnopolskim Zlocie Poszukiwaczy „Bitwa pod Płowcami 1331 - DWA MIECZE”. Jest to nasze kolejne spotkanie z terenami średniowiecznej bitwy z roku 1331. Razem z innymi detektorystami trafiliśmy na wyraźny trop jednej z potyczek II fazy bitwy. Świadczy o tym jednoznacznie stosunkowo duża ilość grotów, bełtów i strzał oraz ostrogi znalezione na jednym z pól, które to artefakty można datować na okres bitwy. Oprócz zabytków związanych z bitwą, podczas poszukiwań znaleziono także kilkanaście

monet i fibul (zapinek) z Okresu Wpływów Rzymskich. Były to denary rzymskie cesarzy: Wespazjana, Marka Aureliusza i Gety oraz cesarzowej Faustyny Starszej oraz fibule z I-IV w.n.e.

W tym roku po raz drugi wzięliśmy udział w poszukiwaniach organizowanych przez Muzeum Bitwy pod Grunwaldem w Sętbarku. IX sezon badań poszukiwawczo-archeologicznych odbył się w dniach 11-15 września i posiadał nieco zmienioną koncepcję poszukiwań. W tym roku szukaliśmy śladów po obozie, w którym stacjonowały wojska polskie tuż przed wielką bitwą. Niestety nie trafiliśmy z lokalizacją. Nie udało się odnaleźć żadnych przedmiotów z interesującej nas epoki.

Bardzo udanym miesiącem naszej eksploracji okazał się sierpień, kiedy to w trakcie poszukiwań niedaleko miejscowości Kurki, kolega Grzegorz Chodorski odnalazł destrukcyjny rosyjski karabin powtarzalny skonstruowanego przez Siergieja Mosina tzw. „Mosin – wz. 1891”.

Zgodnie z przepisami i procedurą, o znalezisku powiadomiliśmy policję, której patrol zabezpieczał znalezione do czasu przybycia jednostki saperkiej. Na wniosek naszego stowarzyszenia wysłany do 11 Patrolu Saperskiego z Olsztyna oraz po weryfikacji znaleziska przez pracowników Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Olsztynie, karabin został przekazany do Multimedialnego Muzeum Stalagu IB i Historii Olsztynka.

Mamy nadzieję, że już niedługo trafi na ekspozycję wystawową i wzbogaci zbiory związane z Bitwą pod Tannenbergiem.

W trakcie naszych wypraw poszukiwawczych odnajdujemy nie tylko artefakty historyczne i związane z działalnością ludzką, ale także

Szabla - dragonka odnaleziona w okolicach Zielonowa przez Ryszarda Sobieckiego

przedmioty niebezpieczne w postaci niewypałów, niewybuchów i różnego rodzaju amunicji strzeleckiej. W kończącym się właśnie roku, aż pięciokrotnie wzywaliśmy saperów do odnalezionych pocisków i bomb. Najwięcej problemów sprawiły saperom dwie bomby lotnicze odnalezione w okolicach Zielonowa. Każda z nich ważyła około 250 kilogramów, co w przeliczeniu daje około 90 kg materiału wybuchowego, który mógłby razić na odległość około jednego kilometra! Do ich usunięcia saperzy musieli sprowadzić specjalny samochód z dźwigiem, przy pomocy którego załadowali i wywieźli śmiertcionośne ładunki. Z kolei najwięcej zamieszania i niepokoju sprawiło odnalezienie, także w Zielonowie, cylindrycznego metalowego pojemnika ciśnieniowego z dwoma zaworami oraz płynną zawartością niewiadomego pochodzenia. Podejrzewając, że pojemnik może zawierać trujący gaz lub substancję chemiczną zawiadomiliśmy odpowiednie służby. Na miejsce znalazła przybyła jednostka policji, straży pożarnej oraz jednostka saperska. Po dokonaniu oględzin przez służby nie stwierdzono niebezpieczeństwa. Metalowy pojemnik został zabezpieczony przez pracownika gminy celem utylizacji.

Naszą wiedzę historyczną o najbliższym regionie czerpiemy z książek, publikacji prasowych i informacji zamieszczanych na wielu portalach internetowych. Wchłaniamy także wiedzę o wielu innych aspektach pośrednio i bezpośrednio związanych z naszą działalnością eksploracyjną. W ramach wzbogacania tej wiedzy pod koniec zeszłego roku zorganizowaliśmy szkolenie „saperskie”. Dzięki uprzejmości Szkoły Podstawowej SPSK im. św. Jana Pawła II w Olsztynku spotkaliśmy się z saperami z 11 Patrołu Saperskiego z Olsztyna, którzy przedstawili nam zagadnienia związane z zasadami zachowania i postępowania w przypadku odnalezienia w terenie materiałów niebezpiecznych: niewypałów lub niewybuchów. Poznaliśmy

my najczęściej spotykane rodzaje materiałów wybuchowych i procedury związane z ich oznaczeniem, zabezpieczeniem i zgłoszeniem do odpowiednich służb. Na zakończenie spotkania poznaliśmy i obejrzelśmy podstawowy samochód wykorzystywany przez 11 PS do działań w terenie wraz z jego wyposażeniem. Na nasze zaproszenie w szkoleniu udział wzięły koleżanki i koledzy z Warmińsko-Mazurskiego Stowarzyszenia Historyczno-Kolekcjonerskiego, Reauty Orneta oraz Stowarzyszenia Historyczno-Eksploracyjnego Nibork.

Zgodnie ze stwierdzeniem, że szkoleń nigdy za wiele, na kolejnym szkoleniu spotkaliśmy się na początku lutego w sali wykładowej Publicznej Szkoły Podstawowej SPSK im. Jana Baczewskiego w Gryźlinach. Tym razem wzięliśmy udział w **szkoleniu pt. „Aspekty prawne i ramy organizacyjne poszukiwań zabytków na Warmii i Mazurach”**. Szkolenie poprowadził dr Jarosław Sobieraj, archeolog z Muzeum Warmii i Mazur, który od wielu lat współpracuje ze środowiskiem poszukiwaczy. Wyjaśniliśmy wiele nurtujących nas pytań i zagadnień, które sprowadziły nas do wspólnego mianownika - współpraca archeologów z poszukiwaczami może przynieść wymierne korzyści dla archeologów i badaczy historii.

Nasza działalność nie ogranicza się jedynie do aktywności eksploracyjnej i poszukiwawczej. W ramach współpracy z firmami państwowymi, jednostkami samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi i fundacjami zajmujemy się **działalnością społeczną**. W ramach wolontariatu wykonujemy wiele prac na rzecz środowiska i ochrony zabytków.

Wiosną tego roku z naszej inicjatywy i przy współudziale Nadleśnictwa Nowe Ramuki, przeprowadziliśmy akcję sprzątnięcia lasu. Terenem naszego działania było **Leśnictwo Stawiguda i okolice miejscowości Zielonowo**. W pobliżu Strugi Gromelskiej, w miejscu dawnej, nieistniejącej już osady, zebra-

Tablica informacyjna na cmentarzu w Swaderkach

liśmy zalegające od lat duże ilości śmieci. Posprzątałismy także odpadki leżące na brzegach strugi, aż do ruin młyna Gromel. W akcji wzięło udział ponad 20 osób.

Nie jesteśmy także obojętni na krzywdę ludzką i nieszczęście. **W ramach pomocy walczącej Ukrainie z końcem stycznia zakończyliśmy zbiórkę funduszy na zakup agregatów prądotwórczych.** We współpracy z uczniami, nauczycielami i pracownikami Szkoły Podstawowej SPSK im. św. Jana Pawła II w Olsztynku oraz wieloma darczyńcami udało nam się pozyskać wystarczającą kwotę, aby kupić dwa agregaty o mocy 3 kW. Olej silnikowy do agregatów przekazał Pan Kazimierz Gąsiorowski z Olsztynka. Nasze urządzenie plus jeden, który został darowany przez anonimową osobę na ręce proboszcza Parafii Św. Wawrzyńca w Gryźlinach, zostały przekazane na rzecz Parafii greckokatolickiej p.w. Pokrowy Matki Bożej

w Olsztynie. Transport pomocy humanitarnej wyjechał do punktu zbiorczego w Kijowie, skąd został rozdysponowany do najbardziej potrzebujących regionów Ukrainy!

Rok 2023 to także ciąg dalszy prac na **zabytkowym cmentarzu w Swaderkach**. W tym roku udało się doprowadzić praktycznie do końca wszystkie zaplanowane prace. Zakończyliśmy realizację budowy tablicy informacyjnej wraz z tablicą, na której umieszczone zostały znane nazwiska poległych żołnierzy pochowanych na tym cmentarzu. Ich wstępny projekt wraz z tekstem został opracowany przez nasze stowarzyszenie w ścisłej współpracy z Nadleśnictwem Olsztynek, które zamówiło tablice u producenta. Wielkie podziękowania składamy Panu Filipowi Ordonowi, który nadzorował całość zadania i czuwał nad realizacją projektu ze strony wykonawców. Udało się także ustawić na skraju drogi kra-

Jeden z etapów prac na cmentarzu w Łęgutach / fot. TPO

jowej DK-58 tablicę kierunkową, która informuje o położeniu cmentarza. O naszych pracach w Swaderkach informowało Radio Olsztyn oraz Gazeta Olsztyńska na swoich stronach internetowych.

Nasz wkład w ratowanie zabytkowego cmentarza w Swaderkach został zauważony przez ks. Wojciecha Płoszka, proboszcza Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Ostródzie oraz Pana Krzysztofa Walenczaka z fundacji „Turnitzmühle Heritage Foundation” z Guzowego Młyna. W związku z naszym doświadczeniem w pracach przy zabytkowych obiektach zostaliśmy poproszeni o przeprowadzenie renowacji innego zabytkowego obiektu. Mowa tu o grobowej kwaterze rodzinnej Stein von Kamińskich, ostatnich właścicieli majątków **Grazymy i Łęgut w Gminie Gietrzwałd**. Kwaterna ta znajduje się na cmentarzu ewangelickim w Łęgutach. W tym roku udało się już wykonać większość zaplanowanych prac. Między innymi odkopaliśmy fragment zasypanego ziemią ogrodzenia, wyprostowaliśmy powyginane przesłony ogrodzenia, ustawiliśmy w pionie wszystkie krzyże na mogiłach wewnątrz kwatery. Prace w tym roku zakończyliśmy na oczyszczeniu z rdzy poprzez piaskowanie całości ogrodzenia i wszystkich krzyży oraz ich pomalowaniu. Nasze działania na cmentarzu pomogły w mobilizacji mieszkańców Łęgut do włączenia się do prac i aktywności społecznej. Odbłyło się to dzięki pomocy sołtys Łęgut Pani Marii Wysomierskiej. Dalsze prace będziemy kontynuowali już w przyszłym roku.

Mamy nadzieję, że zbliżający się nowy rok przyniesie wiele interesujących odkryć, a nasze działania pozwolą na zachowanie i ochronę wielu zabytkowych obiektów.

Wszystkie nasze działania można śledzić na bieżąco na Facebooku, wystarczy polubić nasz profil: *Towarzystwo Przyjaciół Olsztyńska - Sekcja Eksploracyjna „Tanenberg”*.

ADAM NAWACKI

Boże Narodzenie, które minęło

– jak dawniej obchodzono święta na Warmii i Mazurach

Dziś Boże Narodzenie to dla nas czas spędzony przede wszystkim z bliskimi. Choinka pięknie ubrana, wielka wigilijna uczta, radość z prezentów oraz wzajemne życzenia czy to w domu, czy na pastercie. To jedno z najważniejszych świąt całego roku. Planujemy je na długo przed 24 grudnia, a szaf zakupów ogarnia niektórych już niemal z początkiem listopada. Dawni Mazurzy i Warmiacy nie byli do nich jednak aż tak przywiązani...

foto MBP PE w Olsztynku

Dla Mazurów szczególnie ważny był okres poprzedzający Boże Narodzenie czyli adwent. Każda niedziela adwentowa oznaczała obchód z tzw. gwiazdami. Były to lampiony z kolorowego papieru ze świeczką w środku, na długim patyku, którym należało ciągle poruszać by świeca nie wywołała pożaru. Obchody z gwiazdami rozpoczynała starsza młodzież, maszerując przez wieś, a kolejno dołączali do orszaku pozostali mieszkańcy. Marsz kończył się wspólnie czytaniem ewangelii, modlitwą, pieśniami adwentowymi. Na czas adwentu zawieszano w chatkach specjalny wieniec, który był wykonany z gałęzi iglastych, bogato zdobiony wstążkami. Każdego tygodnia adwentu stawiano na wieniec kolejno jedną świecę.

Na Warmii i Mazurach w okresie grudniowym obchodzono święto zmarłych i wiele zwyczajów z tego obrządku „przeniesiono” do Bożego Narodzenia, zwanego tutaj godami. Wierzono, że w noc wigilijną do domostw przychodzą dusze zmarłych krewnych i jeszcze w latach 40-tych i 50-tych XX w. zostawiano dla dusz płonąca świecę, wodę, jedzenie, rozpalano dla nich także ogień w piecu. Dorośli sypali piaskiem lub popiołem po stole albo ławie, żeby naza jutrz sprawdzić czy duchy wpadły w odwiedzinę i zostawiły swoje ślady. Często przeznaczano dla nich także resztki z wigilijnego stołu – mięso, chleb oraz sól. Jeśli któryś

z domowników umarł na krótko przed wigilią, wychodzono na podwórze i jego również wołano na wieczerzę. Mieszkańcy dawnych wsi mogli dowiedzieć się w tę noc także tego, kto umrze w nadchodzący rok – jeśli wieje silny wiatr, który podrywa zalegający śnieg, śmierć przyjdzie po bogatych. Jeśli pada śnieg wielkimi płatami odchodzić będą starsi, gdy śnieg jest drobny nieszczęście przypadnie młodym. A jeżeli noc była spokojna i pogodna, wtedy rok będzie dobry, urodzajny. Oprócz duchów w czasie świąt Bożego Narodzenia szczególnie silną mocą obdarzone były czarownice i wilkołaki. Aby więc się przed nimi chronić, zwłaszcza Warmiacy, stawiali siekiery ostrzem do góry na progu domu, a także obory. Radośniejszą częścią tego święta były kolorowe korowody przebie-rańców – maskary, niedźwiedzie, szemle, bociany przechodziły przez wieś bawiąc wszystkich widzów. W izbach stawiano snopy zboża, bowiem choinki na Warmii i Mazurach są zupełnie nową tradycją, dopiero z początku XX w. Drzewka te nazywano wtedy jeglijkami lub jeglaskami. Po 1945 r. z nowo przybyłymi osadnikami, przyszły także opłatki, wcześniej tutejszym ziemiom zupełnie nieznanne. Wigilijne stoły dawniej nie były także postne, u bogatych gospodarzy posilano się gęsią, mięsem, ciastami oraz słodyczami. Często kładziono chleb razowy cienko krojony i smacznie

smarowany. Mazurzy byli przywiązani przede wszystkim do zwyczaju jutrzni w ostatni dzień Bożego Narodzenia. Zrywali się z łóżka już o 2:00 w nocy i udawali do kościoła, z kolei dzieci biegły do szkoły. Każdy przynosił własną świeczkę, po czym kładł ją przed sobą na kościelnej ławie. Odbywało się nabożeństwo, kazania, pieśni, aż wchodziły dzieci przebrane za anioły wraz z prowadzącym je nauczycielem. Milusińscy śpiewali pieśni i deklamowali własne wiersze, ku uciesze zebranych.

Najwięcej obrzędów na tych terenach wiąże się z tzw. dwunastkami, czyli okresem od Bożego Narodzenia do Trzech Króli. Dwunastki – dwanaście dni od 25 grudnia do 6 stycznia, nazywano gdzieś niegdzie psią skórą, świętymi wieczorami, świeczkami. Każdy dzień symbolizował jeden miesiąc nadchodzącego roku. Pierwszy dzień Bożego Narodzenia to styczeń, drugi – luty itd. Codziennie dokładnie zapamiętywano pogodę ponieważ przepowiadała ona jaki będzie ten symboliczny miesiąc – czy przyjazny czy nieurodzajny. Wyjątkowo ważny w tym czasie był Nowy Rok, i dzień go poprzedzający. To właśnie wówczas urządzano sobie wróżby, które miały przepowiedzieć ludzki los. Lano wosk lub olej do wody wspólnie odczytując powstałe kształty. Panny i kawalerowie puszczali na wodę w misce igły, których

zatknięcie oznaczało rychły ślub wróżących. Dziewczeta nasłuchiwały, z której strony szczeka pies – z tamtej miał nadejść przyszły mąż. Uważano, kto pierwszy wchodził do domu w Nowy Rok – mężczyzna, przynosił urodzaj, kobieta oznaczała nadchodzące nieszczęście. W Wigilię Nowego Roku robiono także specjalne ciasto – nowolatek, które uformowane w przeróżne figury zwierząt czy kłosów zapewniało zdrowie oraz dobry chów. Przechowywano je starannie, zwłaszcza te przedstawiające zwierzęta hodowlane, gdyż w razie choroby własnej trzody nowolatki mogły je uleczyć.

O powyższych zwyczajach i tradycjach, a także o wielu innych, z lat zupełnie dawnych jak i całkiem nowych sprzed pół wieku, mogą się państwo dowiedzieć z naszych okolicznościowych aranżacji w Muzeum Budownictwa Ludowego w Olsztynku. Serdecznie zapraszamy.

NIKOLA DĄBROWSKA

www.muzeumolsztynek.pl

GLORIA MEDICINAE czyli SŁAWA MEDYCYNIE

STANISŁAWA ZIĄTEK

Medycyna służy człowiekowi od czasów starożytnych. Zaczęła się rozwijać w Mezopotamii, Starożytnym Egipcie, Grecji i Rzymie. Za prekursora medycyny uważa się Hipokratesa. Z biegiem czasu lekarze uzyskiwali różne przywileje i szacunek ludzi. Współcześnie też honoruje się lekarzy.

6 października w Sali Wielkiej Zamku Królewskiego w Warszawie odbyła się uroczysta Gala Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, podczas której wybitni lekarze zostali uhonorowani odznaczeniami PTL, z których najwyższym jest medal Gloria Medicinæ. Honorowy patronat nad wydarzeniem objęła Pierwsza Dama Rzeczypospolitej Agata Kornhauser-Duda. Galę tegoroczną rozpoczęto odśpiewaniem „Gaudæ Mater Polonia” i hymnem lekarzy - „Floreat Res Medica”.

Najważniejszym momentem gali było wręczenie najbardziej prestiżowych odznaczeń PTL - medali „Gloria Medicinæ”, przyznawanych „za ofiarą służbę ludziom, za najwyższy szacunek dla zdrowia i życia ludzkiego, za sumienne i godne wykonywanie sztuki leczenia, za podtrzymywanie honoru i szlachetnych tradycji stanu lekarskiego, za tworzenie nieprzemijających wartości dla dobra Polskiego Towarzystwa Lekarskiego”. Medal ten rokrocznie przyznawany jest dziesięciu lekarzom z Polski i różnych stron świata.

W roku 2023 laureatką medalu „Gloria Medicinæ” została dr n. med. Krystyna Janukowicz z Wojewódzkiego Szpitala Rehabilitacyjnego dla Dzieci w Ameryce.

Zwróciłam się do Szanownej Laureatki z prośbą o udzielenie wywiadu naszej lokalnej gazecie. Pytałam Panią Doktor Krystynę Janukowicz o to: jak się czuje jako laureatka tak prestiżowego odznaczenia, czego dotyczyła Jej praca doktorska, jak ocenia swój wpływ na rozpoznawalność szpitala dla dzieci w Ameryce, a także - jak łączyła pracę zawodową z opieką nad dziećmi i badaniami naukowymi oraz jak to jest, że całe życie zawodowe poświęciła jednej placówce i jak odbiera napływające życzenia, gratulacje na forach internetowych od rodziców dzieci czy od już doro-

Dr n. med. Krystyna Janukowicz na uroczystości wręczenia medalu „Gloria Medicinæ” w Zamku Królewskim / fot. Danuta Lewandowska

ślących pacjentów. **Na podstawie tych pytań Pani doktor Krystyna Janukowicz przekazała swoją wypowiedź.**

Wiadomość o otrzymaniu medalu Gloria Medicinæ przyjąłam ze zdumieniem i niedowierzaniem, a następnie z radością – nie sądziłam, że moja praca może zostać zauważona przez kogoś więcej niż pacjenci i ich rodziny. Radość wzrosła jeszcze, kiedy uświadomiłam sobie, że przy podejmowaniu decyzji o nadaniu Medalu mówiono również o miejscu mojej pracy, czyli o Wojewódzkim Szpitalu Rehabilitacyjnym dla Dzieci w Ameryce. Mam nadzieję, że przyczyni się to do jeszcze większej rozpoznawalności naszego Szpitala.

Od razu na początku podkreślę najważniejsze: połową Medalu dzielię się z moim Mężem Andrzejem, który „na każdym miejscu i o każdej dobie” był i jest ze mną. Bez Niego nic

w moim życiu nie byłoby możliwe tak, jak było, a i Szpital w Ameryce byłby może całkiem innym szpitalem.

Moja zawodowa droga życiowa rozpoczęła się w Wojewódzkim Specjalistycznym Szpitalu Dziecięcym w Olsztynie, gdzie uzyskując specjalizację z pediatrii zajmowałam się także genetyką, która była wówczas w zupełnie początkowej fazie rozwoju. Podczas prowadzenia badań, z limfocytów udało mi się wyhodować chromosomy, co umożliwiło stawianie trafnej diagnozy dzieciom z nieprawidłową ich liczbą. Jak na tamte czasy, było to nowatorskie działanie, jednak okazało się, że to nie genetyka stała się moim powołaniem życiowym. Po dziesięcioletnim okresie pracy w Olsztynie przenieśliśmy się z Mężem Andrzejem do Szpitala w Ameryce. Tam zajęłam się leczeniem dzieci ze schorzeniami dróg oddechowych, w tym z astmą oskrzelową.

Zastanawiam się, czy ja dałam coś Ameryce? Myślę, że dałam swój naukowy trud wyrażony pracą doktorską, która dokumentuje niezwykle walory mikroklimatu Ameryki i jednocześnie potwierdza jego korzystny wpływ na stan zdrowia leczonych tu dzieci. Celem pracy doktorskiej było określenie, czy Szpital w Ameryce odpowiada – ze względu na swoje położenie – wymogom lecznictwa klimatycznego i czy uzasadnione jest przyjmowanie do niego dzieci z nawracającymi zakażeniami dróg oddechowych. Podjęte przeze mnie wieloletnie badania naukowe miały określić cechy mikroklimatu i czystości powietrza w Ameryce, porównać je z cechami klimatu Olsztyna oraz uzdrowiska w Rabce, ocenić stan zdrowia dzieci i wyniki ich leczenia, a także porównać je z wynikami leczenia uzyskiwanymi w znanych placówkach sanatoryjnych w Polsce. Wnioski z moich badań były jednoznaczne:

- mikroklimat Ameryki w porównaniu do mikroklimatu Olsztyna i Rabki charakteryzuje się znacznym złagodzeniem wahań termicznych oraz zmniejszeniem wahań wilgotności,
- stopień zanieczyszczenia powietrza jest zdecydowanie mniejszy niż w Olsztynie i Rabce,
- w trakcie pobytu w Ameryce obserwuje się poprawę stanu ogólnego dzieci (zmniejszenie częstości zachorowań na zakażenia dróg oddechowych oraz złagodzenie ich przebiegu),
- korzystne zmiany u dzieci potwierdzają znamienne różnice w wynikach badań laboratoryjnych.

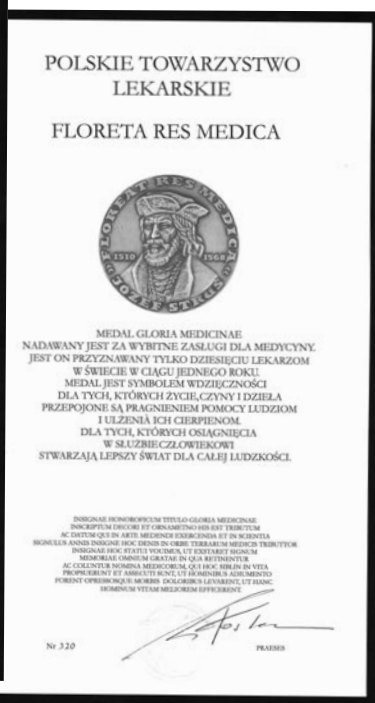
Tak więc moja praca doktorska potwierdziła tezę, że do Ameryki mogą być kierowane dzieci z nawracającymi zakażeniami dróg oddechowych, podobnie jak do innych miejscowości klimatycznych w Polsce, ponieważ wyniki leczenia w Ameryce absolutnie nie odbiegają od wyników w nich uzyskiwanych. Mówiąc o tym chcę podkreślić, że powinniśmy być dumni z faktu, iż mamy na swoim terenie placówkę o tak niezwykłym mikroklimacie, a jestem pewna, że nie wszyscy o tym wiedzą.

Oprócz dzieci leczonych z powodu schorzeń dróg oddechowych, stopniowo zaczęło pojawiać się w na-

► szym Szpitalu coraz więcej dzieci dotkniętych alergią. Jako odpowiedź na narastający szybko problem powstała nowa specjalizacja – alergologia, w której postanowiłam się kształcić, uzyskując jako jedna z pierwszych w województwie tytuł specjalisty alergologa. Wówczas w Szpitalu w Ameryce rozpoczął się „marsz alergologiczny”

– wdrażanie postępu w badaniach diagnostycznych, pierwsze testy alergiczne, odczulanie, coraz skuteczniejsze metody leczenia. Pacjentów przybywało, a nasz Szpital stał się jednym z największych ośrodków w Polsce pod względem liczby dzieci leczonych z powodu obciążenia alergią.

Pisząc o Szpitalu w Ameryce nie sposób nie wspomnieć o tym, że składa się on z dwóch równorzędnych części, niejako „płuc” – drugim, poza płucem alergologicznym, jest płuco rehabilitacyjne. Mój mąż, dr Andrzej Janukowicz, który z wykształcenia jest chirurgiem, też przyczynił się do jego rozwoju. Kiedy przybyliśmy do Ameryki, zrobił specjalizację z rehabilitacji i stał się

wówczas pierwszym lekarzem specjalistą rehabilitacji w Ameryce. Wobec zbiegu wszystkich wymienionych wcześniej okoliczności, Szpital w Ameryce jest obecnie znaczącym

i znanym w Polsce ośrodkiem zajmującym się zarówno rehabilitacją, jak i alergologią dziecięcą.

Wracając do medalu Gloria Medicinae, dzielę się nim także z Wami,

rodzice i dziadkowie pacjentów, którzy od blisko pięćdziesięciu lat przybywacie do Ameryki ze swoimi dziećmi czy wnukami. Nierzadko widzimy już trzecie z kolei pokolenie... Dziękuję Wam, Kochani, którzy na stronach internetowych, telefonicznie lub osobiście wyraziliście tak wiele ciepłych słów, życzeń, gratulacji, przywołując z pamięci nasze spotkania w Ameryce, Olsztynku, czy innych, czasem całkiem odległych miejscach.

Dziękuję również Wam, moi Kochani pracujący w Ameryce – z codziennych spotkań z Wami czerpię radość, energię, dajecie mi nadzieję i wiarę w ludzi.

Dziękuję Opatrzności za łaskawość w ułożeniu mojego rodzinnego i zawodowego życia. Ameryka była i jest miejscem, które przyniosło nam szczęście poprzez ludzi i piękno przyrody.

Serdecznie dziękuję Pani dr Krystynie Janukowicz za udzielenie wywiadu czytelnikom ALBO.

STANISŁAWA ZIĄTEK

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Olsztynku

Szlakiem Noblistów

Marzenia są po, to by je spełniać! Naszym celem od dawna było odwiedzenie pięknego Krakowa. W tym roku nadarzyła się nie lada okazja. Rok 2023 jest pod patronatem nie tylko Mikołaja Kopernika, ale i także laureatki Nagrody Nobla Wisławy Szymborskiej, w związku z obchodami jej setnej rocznicy urodzin.

We wrześniu odwiedziliśmy Toruń. Później zapragniemy złożyć wizytę w mieście Kraków, z którym związanych jest wiele wybitnych osobowości, tak jak wspomniana wcześniej ceniona poetka, czy Czesław Miłosz, także nagrodzony Noblem w dziedzinie literatury.

Dzięki środkom z projektu „Szlakiem Noblistów” w ramach realizacji zadań publicznych w Gminie Olsztynnek, a także prowadzonej w Warsztatach Terapii Zajęciowej (WTZ) rehabilitacji zawodowej udało się w dniach 10-12 października

Uczestnicy WTZ na lotnisku Olsztyn-Mazury w Szymanach / fot. Szymon Nyga

spełnić marzenie uczestników, którzy w ramach wyróżnienia mieli możliwość podążać śladami naszych zasłużonych poetów w Krakowie.

Na uwagę zasługuje fakt, że grupa uczestników WTZ, jako osoby ze szczególnymi potrzebami, po raz pierwszy skorzystała z transportu lotniczego. Kwestia ta jest, tym istotniejsza, iż współcześnie taka forma podróży staje się już absolutną normą – rów-

niez dla osób z niepełnościami. W ten właśnie sposób mogą oni bez przeszkód realizować własne plany na miarę XXI stulecia. Dodatkowo w Szymanach przeprowadziliśmy audyt odnośnie dostosowania i dostępności portu lotniczego dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Naszą wyprawę można zatem śmiało potraktować, jako cenną wskazówkę dla innych, którzy jeszcze w pełni nie

wiedzą, jak wykorzystywać taką formę transportu. Na pokładzie samolotu mieliśmy okazję poznać panią, której udzieliliśmy wszelkich informacji na temat obowiązujących procedur odnośnie przewozu sprzętu medycznego dla osób, które wymagają wsparcia przy przemieszczaniu się. Jej marzeniem było zabranie męża w podróż lotniczą. Mamy nadzieję, że dzięki nam udało się chociaż trochę przybli-

żyć ten cel do realizacji. Będąc w Krakowie, nasze zwiedzanie z przewodnikiem rozpoczęliśmy od wizyty na Kazimierzu – historycznej dzielnicy miasta założonej w XIV wieku przez króla Kazimierza Wielkiego. Współcześnie miejsce to ma ogromne znaczenie dla kultury żydowskiej, które jest wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO.

Następnie podążaliśmy szlakiem naszych wyjątkowych Noblistów, Wisławy Szymborskiej oraz Czesława Miłosza. Odwiedziliśmy z przewodnikiem między innymi Dom Literatów, kamienicę, gdzie mieściła się Redakcja „Życia Literackiego”, słynną kawiarnię „Nowa Prowincja”, a także kościół św. Idziego.

Wizyta w Krakowie na długo z pewnością pozostanie w naszej pamięci, stając się jednocześnie inspiracją do dalszych działań. Dzięki niej nabyliśmy szereg nowych, ciekawych doświadczeń, dokładając zarazem kolejną, istotną cegiełkę w procesie rehabilitacji społecznej.

SZYMON NYGA

Vilanella – urok i trud tworzenia

Zgodnie z obietnicą daną czytelnikom mojej rubryki, postaram się przybliżyć ciekawy gatunek liryki, jakim jest vilanella.

Spróbuję odpowiedzieć na następujące pytania: Jaki jest rodowód vilanelli? Czym charakteryzują się wiersze określane jako vilanelle? Dlaczego od wielu już lat tylko niektórzy poeci tworzą vilanelle? I nasuwa się następne: Czy nadal ta piękna nazwa będzie – jak by powiedziała nasza przyjaciółka z Berlina, Janina Dobrowolska – „słowem nierozbrzmianym”?

Vilanella należy do gatunku poetyckiego o charakterze liryczno-refleksyjnym. Posiada ciekawą historię zaistnienia w literaturze europejskiej i amerykańskiej! Nazwa pochodzi z piętnastowiecznej tradycji włoskiego folkloru, a ściślej – pieśni neapolitańskiej. Tak więc muzyczny rodowód ukształtował ten rodzaj wiersza, wpłynął na popularność vilanelli w literaturze francuskiej, następnie na odrodzenie się w dziewiętnastowiecznej Anglii w twórczości Oscara Wilda, Austin Dobson, a w XX wieku w utworach Elizabeth Bishop i Boba Dylana, poety i piosenkarza (z literackim Noblem 2016 roku). Ale to ciekawostka, więc przejdźmy do polskich twórców vilanelli, wśród których – dziś zaśługują na uznanie – zmarły niestety, Stanisław Barańczak i żyjąca w Berlinie, dobrze znana czytelnikom ALBO, Janina Dobrowolska.

Nowe trendy w poezji zepchnęły vilanellę do niszowego zakątka. Wielu pisarzy europejskich, również polskich, chce ujawniać swój talent, tworząc vilanelle. Śmiem twierdzić, iż powód słabnącego zainteresowania tym gatunkiem poetyckim leży w niechęci do przestrzegania reguł, według których należy pisać vilanellę. Po pierwsze, wiersz określanej tą nazwą, musi mieć pięć zwrotek trzywersowych, a szóstą czterowersową. Po drugie, obowiązuje niezmienny układ rymów. Po trzecie, powtarzające się wersy (każdy w nieznacznym tylko zmienionej treści) będą tym najważniejszym komponentem budowy utworu. Tworzą swoistą melodię, przyczyniając się do rozśpiewania wersów, jak refren w piosence.

Melodia utworu poetyckiego, zapisana słowami, to jak melodia zapisana w muzyce nutami.

Powyższe normy, w dobie rozluźnienia zasad budowy wiersza, są dla współczesnych twórców prawdopodobnie obciążeniem. Porzucają więc dotychczas obowiązujące w poezji normy,

dążąc do skrótości wypowiedzi, minimalizując stosowanie rymów; jednym słowem – tu mogę się narazić – lepiej pisać krótko, zwięźle, często „prosto z mostu” rzucać słowa dalekie od metaforycznego znaczenia, bez tkliwości, liryczności i „jakichś tam sentymentów” wobec tradycji pisarskiej.

Vilanella jest tego wszystkiego zaprzeczeniem!

Przekonajmy się sami, czytając na przykład (ale koniecznie głośno!) jedną z vilanelli Stanisława Barańczaka (1946-2014). Był wybitnym poetą emigracyjnym, wykładowcą na Uniwersytecie Harvarda, doskonałym tłumaczem dzieł wielu amerykańskich pisarzy.

Plakała w nocy, ale nie jej płacz go zbudził

Ani, jedynej

*Plakała w nocy, ale nie jej płacz go zbudził.
Nie był płaczem dla niego, chociaż mógł być o nim.
To był wiatr, dygot szyby, obce sprawom ludzi.*

*I półprzymyślny wstyd: że ona tak się trudzi,
to, co tłumione, czyniąc podwójnie tłumionym
przez to, że w nocy płacze. Nie jej płacz go zbudził:*

*ile więc było wcześniej nocy, gdy nie zwrócił
uwagi – gdy skrzyp drewna, trzępiąca o komin
gałąź, wiatr, dygot szyby związek z prawdą ludzi*

*negowały starannie: ich szmer gasł, nim wrzucił
do skrzynki bezsenności rzeczowy anonim:
„Plakała w nocy, chociaż nie jej płacz cię zbudził”?*

*Na wyciągnięcie ręki – ci dotkliwie drudzy,
niedotykalnie drodzy ze swoim „Śpij, pomini
snem tę wilgoć poduszki, nocne prawo ludzi”.*

*I nie wyciągnął ręki. Zakłóciłby, zbrudził
toporniejszą tkliwością jej tkliwość: „Zapomnij.
Plakałam w nocy, ale nie mój płacz cię zbudził.
To był wiatr, dygot szyby, obce sprawom ludzi”.*

Interpretację vilanelli Stanisława Barańczaka pozostawiam czytelnikom, bo każdy wrażliwy człowiek znajdzie coś dla siebie. Inaczej też zareaguje na treść utworu, pozostając w umiarkowanej przestrzeni wiersza; delikatnej, zwiewnej melodyjności słów.

Niech wiersz ten wystarczy
„za całą historię rozpaczy –
- Puste drzwi i klonowy liść.
Za miłość –
schylone trawy i dwa światła ponad morzem.
Wiersz powinien nie znaczyć,
Lecz być.”

Napisał tak w głośnym swym manifestie „Ars poetica” amerykański pisarz, Archibald MacLeish (1892-1982), którego właśnie tłumaczył na język polski Stanisław Barańczak.

Innym autorem, którego twórczość tłumaczył Stanisław Barańczak jest Theodore Roethke (1908-1963) - amerykański poeta. Opublikował on kilka tomów poezji. W 1954 otrzymał nagrodę Pulitzera w dziedzinie poezji. Roethke skłaniał się w stronę tra-

dycyjnych form wiersza. W jego dorobku można odnaleźć między innymi vilanelle. Poznajmy jedną z nich:

Budź się

*Budź się w sen, a budź się nieśpiesznie.
Los swój wyczuwam w tym, co mi niestraszone.
Dokąd iść, dowiem się idąc – nie wcześniej.
Myślimy czując. Co wiemy, to pierzchnie.
Taniec istnienia wiruje mi w czaszce.
Budź się w sen, a budź się nieśpiesznie.*

*Ci wszyscy, bliscy – którym z nich ty jesteś?
Boże, świeć nad tym Gruntem! Po nim zacznę
Iść; dokąd, dowiem się idąc – nie wcześniej.*

*Blask Drzew: kto powie jak? Jak na powierzchnię
Znajduje drogę robak przez niejasne
Tunele? Budź się w sen, lecz nieśpiesznie.*

*Natura ma nam coś wyrządzić jeszcze;
Żywe powietrze uznaj więc z własne,
Idź, śliczna; Dokąd? Nie dowiesz się wcześniej.*

*Ten dygot trzyma mnie w ryzach. Wiem wreszcie.
Co się oddała, jest tuż. I jest zawsze.
Budź się w sen, a budź się nieśpiesznie.
Dokąd iść, dowiem się idąc – nie wcześniej.*

Trudnego zadania przywrócenia vilanelli do zasobów współczesnej polskiej poezji podjęła się JANINA DOBROWOLSKA. Przyjaciółka naszego miasta, z tytułem „Honorowy Obywatel Olsztynka” zaczęła pisać vilanelle od 2020 roku. Nie pozostała na kilku utworach! W swej „walizce powrotnej”, z jaką zapewne wybierze się kiedyś do Olsztynka, od trzech lat gromadzi piękne vilanelle. Znajdą też miejsce w książce, którą poetka zamierza wydać w najbliższym czasie. Będzie to obszerny zbiór jej poezji.

Wracając do vilanelli, które napisała nasza przyjaciółka, podaję wyliczenie: w tomiku z 2021 „Co począć z tym niebem?” poetka zamieściła dwadzieścia pięć utworów tego gatunku. Na początku odnajdujemy vilanellę pt. „Wezwanie”.

Wezwanie

*Wielkie czuje się rzeczy i przepływ, i trwanie;
Ich pulsowanie nocą, to znów zachłyst słońcem.
Z każdego miejsca na nas napiera wezwanie:*

*Wspomnij! Ile dni było pustym przemijaniem,
Ile dróg przechodzonych z nieokreślonym końcem,
Choć wraz się czuło rzeczy i przepływ, i trwanie.*

*To z światłem łąk i lasów, i domów współgranie
Objęte przez nas czule, nas obejmujące,
Z napierającym na nas z wszystkich stron wezwaniem,*

*Jest niby echo w pustym przechowane dzbanie.
Te dni i drogi same w sobie istniejące...
Próżno się czuło rzeczy i przepływ, i trwanie.*

*W przemienności wszystkiego, ze świtu nastaniem,
W tej jedynej przestrzeni wszech ludzi łączącej,
Musi zrodzić się odzew na owo wezwanie.*

► *Słowem więc przypaść musi to szczytne zadanie.
Czuję moc w sobie i moc słów uskrzydających.
I wielkie czuję rzeczy i przepływ, i trwanie.
I wciąż niesytne, za mną krzyczące wezwanie.*

Miałabym teraz opisywać swoimi słowami treść vilanelli, interpretować? Nie zrobię tego, ponieważ urok wiersza odbierany powinien być w całości i indywidualnie. Vilanella Janiny Dobrowolskiej jest dziełem doskonałym, jeśli chodzi o kompozycję czy przebogate słownictwo, co świadczyć może tylko o tym, że poetka potrafi pisać vilanelle. Sugerowanie czegośkolwiek w odniesieniu do treści odbiera czytelnikowi możliwość osobistego spojrzenia czy wyrażenia własnej opinii. Mogę natomiast stwierdzić, iż vilanelle Janiny Dobrowolskiej odznaczają się różnorodną tematyką, od opisowej czy refleksyjno-filozoficznej po zwyczajny przekaz, który określe zwrotem z innego zupełnie gatunku utworu – „pejzażem uśmiechu”. Tytułowe „Wezwanie” umieszczam w przestrzeni pejzażu uśmiechu, bo przecież radością jest wiara we własne możliwości twórcze czy godnego zaistnienia w otoczeniu przyjaciół, rodziny i społeczeństwa.

Już wiemy, że vilanella jest gatunkiem wiersza o proveniencji muzycznej, nic więc dziwnego, że w środowisku sympatyków muzyki, znany wszystkim Jerzy Tytz, natychmiast wychwycił walory melodyjności utworu „Ta inna kołysanka”, autorstwa Janiny Dobrowolskiej. Niczym wytrawny recytator (o tym, że gra na

Jerzy Tytz podczas recytacji / fot. MBP Olsztynek

gitarze i śpiewa to już wiemy) wygłosił z pamięci tę vilanelle na spotkaniu literackim w Dziennym Domu Senior+ w Olsztyнку, które odbyło się 19 maja.

Ta inna kołysanka

*Od słońca i niepogód uroda wędnieje;
Nie można jej na przekór czasowi utrwalić.
Liczy się miłość, bo w niej dusza promienieje*

*Ponad trwającym czasem, w którym byt się dzieje.
To chlubienie się kwiatów barwami opali –
Piękno ciała, co nie wie, że z czasem zwiędnieje,*

*Gdy zuchwale wędruje przez życia aleje
Z wiarą, że wszech namiętność może urok scalić.
A wszak tylko w miłości dusza promienieje!*

*I naraz wiemy; świat nam w oczach błękitnieje.
I to, że nad niziną – w nieskończonej dali –
Nie ma czegoś takiego, co z czasem wędnieje.*

*Że niebo w noc gwiazdami rześistymi lśnieje,
Że da się to i owo pogodnie ustalić –
Dzięki miłości, bo w niej dusza promienieje.*

*Jak to, że wobec wszelkich wiatrów opornieje
Mocą i posilnością odwróconej skali.
Nieważny jest czas, w którym uroda wędnieje,
A w Trwaniu miłość, bo w niej dusza promienieje.*

Aby poznać inne vilanelle tej poetki, proszę sięgnąć po tomik „Co począć z tym niebem?” Miłośnicy dobrej poezji z pewnością na długo pozostaną pod urokiem utworów poetki. A może nawet ktoś się pokusi napisać muzykę do słów wybranej przez siebie vilanelli? Zachęcam.

ALICJA CHRZANOWSKA

Wiadomości z Uniwersytetu Trzeciego Wieku

„Nowe gatunki zwierząt na Warmii i Mazurach...”

25 października uczestniczyliśmy w wykładzie kierownika Muzeum Przyrody w Olsztynie, znakomitego odkrywcy, badacza – Mariana Szymkiewicza. Temat wykładu brzmiał: „Nowe gatunki zwierząt na Warmii i Mazurach jako efekt postępujących zmian klimatycznych”.

Niektóre nowe gatunki zwierząt od zawsze były w Polsce. Ale dopiero postęp techniczny oraz zaawansowane badania pozwoliły na ich zakwalifikowanie. Na ich ewolucję przyczyniły się m.in. ekspansja człowieka, postępujące zmiany klimatyczne, ocieplenie, brak opadów śnieżnych, huragany.

Przez wzrost liczby napływających do Polski obcych gatunków często nasze rodzime okazy mylone są z inwazyjnymi, które po części stają się niebezpieczne dla naszych zwierząt.

Nasz region zamieszkuje cała masa nowych gatunków zwierząt i tak pojawił się łabędź krzykliwy, którego ojczyzną była Skandynawia oraz szop pracz (przybysz z Niemiec).

Sluchacze UTW podczas wykładu w Wieży Ciśnień / fot. UTW Olsztynek

W ostatnim czasie pojawiło się u nas mnóstwo nowych gatunków owadów: os, chrząszczy, pasikoników – paż żeglarz, tygrzyk paskowany, długoskrzydłak sierpacz, smukwa kosmata, modliszka zwyczajna, warzanka, nastecznik czy nadrzewak południowy. Na Warmii i Mazurach na dobre zagościły także nowe ptaki:

żoła oraz czapla biała. Obce gatunki walczą z rodzimymi o zasoby – pokarm, wodę, światło i krzyżują się z lokalnymi gatunkami.

Bardzo dziękujemy prowadzącemu za cenny wykład, który poszerzył naszą wiedzę w zakresie środowiska przyrodniczego.

„Dzieje Olsztyńska związane z okresem średniowiecza”

To temat wykładu, który 22 listopada wygłosił mgr Bogumił Kuźniewski, emerytowany nauczyciel historii i wielka skarbница wiedzy o naszym miasteczku i jego okolicach. Pierwsza wzmianka o Olsztyńku pochodzi z 1351 roku. Początkowo dotyczy ona czasów niemieckich, krzyżackich i pruskich. Niewiele ocalało źródeł dotyczących dawnych dziejów. Została odnaleziona rycina miasta z 1684 roku. Drugim cennym źródłem jest książka Maxa Toeppena – „Historia okręgu i miasta Olsztyńska”.

Olsztynek powstał na dawnym terytorium plemienia pruskiego. Ziemię tę podbite przez zakon krzyżacki zostały objęte akcją kolonizacyjną dopiero w połowie XIV wieku. W 1359 roku Olsztynek otrzymał prawa miejskie i nosił nazwę Hohenstein. W tym czasie mieszkało tu ok. 500 ludzi.

Na terenie Olsztyńska znajduje się wiele zabytków, które są cennymi i wartymi poznania obiektami. Zamek ►

► krzyżacki został zbudowany w połowie XIV wieku na niemieckim wzgórzu dawnego pruskiego grodu, była to potężna budowla wzniesiona na wysokość czterech kondygnacji. W pierwszej połowie tego wieku zbudowany został kościół w stylu gotyckim, który był włączony w system murów miejskich, pełnił także funkcje obronne.

Na środku rynku powstał ratusz, który w wyniku pożaru w 1685 roku został niemalże całkowicie zniszczony. W połowie XV wieku powstawały mury miejskie. Należą one do najlepiej zachowanych tego typu obiektów na terenie całego naszego województwa. Dom Mrongowiusza powstał w momencie, gdy mury przestały pełnić funkcję obronną, a mieszkańcy adaptowali znajdujące się w nich baszty na mieszkania.

Z Olsztynkiem już od czasów średniowiecza związana jest postać św. Piotra widniejąca w herbie miasta. W 2011 roku Stolica Apostolska zatwierdziła wybór św. Piotra na Patrona naszego miasta.

„Uzależnienia osób starszych - cichy problem”

30 listopada 2023 roku grupa członków naszego UTW miała przyjemność wziąć udział w wykładzie Pana Marcina Milkowskiego psychologa klinicznego, specjalisty terapii uzależnień. Temat wykładu „Uzależ-

nienia osób starszych - cichy problem”. Uzależnienia od alkoholu, substancji psychoaktywnych czy od pracy mają bardzo zróżnicowane skutki dla zdrowia fizycznego, psychicznego oraz dla funkcjonowania społecznego. Wszystkie jednak są ograniczeniem wolności człowieka, odpowiedzialności za własne wybory i za los osób najbliższych.

Alkoholizm jest wciąż jednym z najgroźniejszych uzależnień i dotyczy znacznej części naszego społeczeństwa. Nieumiejętność konstruktywnego radzenia sobie z problemami, emocjami, a także niewłaściwe wzorce społeczne sprawiają, że kilka milionów osób w Polsce nadużywa alkoholu czy innych środków psychoaktywnych i lekceważy zagrożenia.

Wielu ekspertów jest zdania, że zależność psychiczna od substancji zmieniających świadomość jest większa od zależności somatycznej. Człowiek uzależnia się od samego środka psychoaktywnego, ale głównie od pragnienia zmiany swojego stanu emocjonalnego lub zmiany świadomości.

Istotne jest aby osoby uzależnione uczyły się umiejętności zwiększających kontrolę poznawczą nad emocjami i zachowaniem oraz lepszego radzenia sobie ze stresem. Osoby decydujące się na leczenie odwykowe muszą podjąć nowe zadania, nauczyć

Marcin Milkowski psycholog klinicznego, specjalista terapii uzależnień / fot. UTW Olsztynek

się konstruktywnie radzić sobie w wielu sytuacjach życiowych, a najważniejszą z nich jest umiejętność radzenia sobie bez pomocy środków psychoaktywnych.

Jest zatem konieczność wsparcia udzielania informacyjnego, instrumentalnego, a także emocjonalnego i duchowego ze strony rodziny, przyjaciół, znajomych, środowiska, grup samopomocowych i organizacji społecznych.

Wykład zorganizowany został w ramach realizacji programu pod

nazwą: „Życie pełnią życia bez uzależnień” sfinansowany z Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przewidywania Narkomanii Gminy Olsztynek na lata 2022 - 2025.

Koncert Marszałkowski

Zarząd UTW serdecznie zaprasza słuchaczy na Koncert Marszałkowski, który odbędzie się 5 stycznia 2024 roku o godz. 19:00 w Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej. W programie najpiękniejsze arie z oper i operetek. Koszt biletu 40,00 zł i koszty podróży 25,00 zł. Zgłoszenia i pieniądze przyjmuje koleżanka Regina Kidawa.

Walentynki w Filharmonii

Zarząd UTW serdecznie zaprasza słuchaczy na Walentynki w Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej, które odbędą się 14 lutego 2024 r. o godz. 19:00. Oryginalne swingowe kompozycje i aranżacje Pawła Steczka w interpretacji i wykonaniu Marcina Jajkiewicza z towarzyszeniem orkiestry i muzyków jazzowych dostarczą nam z pewnością niezapomnianych przeżyć. To będzie piękny muzyczny powrót do czasów Franka Sinatry. Koszt biletu 60,00 zł i koszty podróży 25,00 zł. Zgłoszenia i pieniądze przyjmuje koleżanka Regina Kidawa.

UTW OLSZTYNEK

Z ŻYCIA SZKOŁY

SP nr 2 im. rotmistrza Witolda Pileckiego w Olsztynku

Jesienna aktywność w szkole

Aura za oknem staje się niesprzyjająca. Dni są coraz chłodniejsze. Często towarzyszy nam jesienny spadek energii. Jednak z całą pewnością nie zmniejsza się aktywność działań realizowanych w naszej szkole. Już od samego wejścia do budynku można dostrzec ciągle zmieniające się dekoracje i gazetki nawiązujące m.in. do pory roku, obchodzonego święta czy tematycznego dnia. Taka organizacja przestrzeni i wystrój szkoły nie tylko umilają codzienną atmosferę, ale dodatkowo pomagają uczniom w zdobywaniu wiedzy.

Z pewnością do podnoszenia jakości nauczania przyczynią się otrzymane przez czwartoklasistów laptopy. 10 października naszą szkołę odwiedziła Poseł Iwona Arent, która wraz z Burmistrzem Robertem Waraką, w ramach projektu „Lap-

Obchody Święta Niepodległości / fot. Facebook / SP nr 2

top dla Ucznia”, wręczyła uczniom klas czwartych nowe komputery. Otrzymane urządzenia z pewnością podniosą kwalifikacje cyfrowe mł-

ożych ludzi. Podczas tego spotkania, jak również w czasie wizyty Ministra Cyfryzacji - Pana Janusza Cieszyńskiego, uczniowie klas trze-

cich dumnie zaprezentowali swoje umiejętności w zakresie programowania robotów. Pokazali, w jaki sposób można wykorzystać nową technologię, jak swobodnie poruszać się w cyfrowym świecie.

14 października przypadła 250. rocznica powołania Komisji Edukacji Narodowej. Z tej okazji w naszej szkole odbyła się uroczysta akademicka, podczas której wybrzmiały piękne życzenia dla pracowników szkoły. W licznych przemówieniach wszyscy wyrazili wdzięczność za codzienną pracę. Podziękowali za trud i poświęcenie wkładane każdego dnia w edukację i wychowanie młodego pokolenia. Uroczystość była również okazją do nagrodzenia pracowników szkoły. A ogromnym wyróżnieniem dla naszej placówki okazał się otrzymany Certyfikat Szkoły Wiernej Dziedzictwu. 18 października Kapituła Konkursu dokonała oceny sprawozdań nadesłanych przez placówki. Jesteśmy dumni, że podejmowane przez nas działania służą upowszechnianiu wiedzy na temat polskiej historii i kultury. Otrzymany certyfikat to owoc wszelkich działań, które wpły-

► wają na kształtowanie postaw patriotycznych dzieci i młodzieży.

Doskonałą lekcją historii i okazją kształtowania tożsamości narodowej uczniów był udział całej szkoły w akcji MEiN „Szkoła pamięta”. Uczniowie udali się na pobliskie cmentarze, by uporządkować zapomniane mogiły, zapalić znicze byłym pracownikom naszej szkoły. Pojechali również na Cmentarz Ofiar Faszyzmu w Sudwie, by w ten sposób oddać hołd tym, którzy zginęli, walcząc za ojczyznę. Inną formą propagowania patriotyzmu była uroczystość, która odbyła się w naszej szkole z okazji rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Uczniowie w nieszyklonowy sposób przypomnieli

najpiękniejsze, ale i najtragiczniejsze wydarzenia z historii naszego narodu. Grupy przedszkolne wzięły również udział w Gminnych Obchodach Narodowego Święta Niepodległości, zaś klasa 6b w przepięknych strojach szlacheckich zatańczyła poloneza na rynku miasta. W ten sposób uczniowie uświadamiają swoim rówieśnikom znaczenie takich wartości, jak: wolność, patriotyzm, ojczyzna, niepodległość.

Inne postawy, czyli: szlachetność, empatia, uwrażliwienie na niesienie pomocy potrzebującym wykazano podczas zbiórki organizowanej przez Szkolny Klub Wolontariusza. „Zdrowo się odżywiamy i pomagamy” to akcja, podczas której

uczniowie mogli skosztować pysznego smoothie i wesprzeć zbiórkę pieniężną na rzecz dzieci z Misji Malambo w Tanzanii. Nie sposób zapomnieć o uczniach klasy 5b, którzy wraz z rodzicami okazali serce i wsparcie finansowe na rzecz „Dzieci ulicy w Angoli”. Tego typu akcje charytatywne rozwijają w młodzieży postawę zaangażowania na rzecz potrzebujących pomocy, propagują bycie wrażliwym, tolerancyjnym i życzliwym wobec drugiego człowieka. Tę życzliwość okazali również uczniowie, którzy w ramach szkolnej akcji „Herbatka dla Seniora na jesienne i zimowe wieczory” zebrali herbaty, jakimi obdarowali podopiecznych Dziennego Domu Seniora w Olsztynku.

Ten skromny gest pokazuje, że nie zapominamy o tych, którzy często wprowadzali nas w świat, byli zawsze obecni w naszym wychowaniu i dorastaniu.

Nie sposób wymienić wszystkich spotkań z zaproszonymi gośćmi, licznych konkursów, kreatywnych lekcji, dni tematycznych, organizowanych akcji czy wyjazdów. Serdecznie dziękujemy zaangażowanym gościom, rodzicom, którzy wspierają wszystkie szkolne wydarzenia. Czas w naszej placówce tak szybko płynie, że nie zdążyliśmy się obejrzeć, a ukochane przez dzieci święta nadchodzą wielkimi krokami!

MAŁGORZATA SZELUGOWSKA

SP im. Jana Pawła II w Waplewie

Szkoła Przyjazna Środowisku

Fot. Szkoła w Waplewie

8 listopada dyrektor Zespołu Szklono-Przedszkolnego w Waplewie p. Piotr Kolek, podczas oficjalnej uroczystości wręczenia Certyfikatów Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty, w imieniu społeczności naszej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Waplewie, odebrał Certyfikat „Szkoła Przyjazna Środowisku”.

W szkole zwraca się szczególną uwagę na ochronę środowiska i podejmuje różnorodne inicjatywy proekologiczne.

- Wszystkim osobom, zaangażowanym w zrealizowane działania przyrodniczo-ekologiczne serdecznie dziękuję i gratuluję wspólnego sukcesu! Wierzę, że nasze wspólne starania przyczyniają się do ochrony otaczającej nas przyrody! - Piotr Kolek.

SP IM. JANA PAWŁA II W WAPLEWIE

SP nr 1 im. Noblistów Polskich w Olsztynku

Szkoła Wierna Dziedzictwu

Szkoła Podstawowa im. Noblistów Polskich w Olsztynku realizuje wiele istotnych działań promujących dziedzictwo historyczne oraz kulturowe naszego regionu, kraju, ale również dziedzictwo wspólnoty europejskiej. Wysokie standardy oraz jakość realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego zostały docenione po raz kolejny przez Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty.

8 listopada na uroczystej gali w Warmińsko-Mazurskim Urzędzie Wojewódzkim w Olsztynie pan wicedyrektor – Michał Grzeszczak odebrał z rąk Kuratora Oświaty wyróżnienie przyznane naszej szkole a pani Ina Zembrzuska podziękowania i gratulacje dla szkolnych koordynatorów.

Niezmiernie cieszy fakt, że po raz drugi otrzymaliśmy miano Szkoły Wiernej Dziedzictwu. Doceniono tylko 49 placówek z kilkudziesięciu w województwie, które ubiegały się o ten tytuł. Tym bardziej cieszy fakt, że jesteśmy w tej prestiżowej grupie. Proces ubiegania się o ten tytuł trwał blisko rok i wymagał ogromnego zaangażowania uczniów, nauczycieli oraz pracowników szkoły. Wszyscy doskonale poradzi sobie z realizacją określonych zadań i nasze działania uwieńczone zostały sukcesem.

Szkoła została doceniona przez Kuratora Oświaty za branie czynnego i znaczącego udziału w kształtowaniu tożsamości narodowej, budowaniu więzi z krajem ojczystym i współuczestnictwo w pielęgnowaniu tradycji. Przybliży sylwetki i dorobek wybitnych postaci – polskich laureatów Nagrody Nobla. Ponadto placówka propaguje wiedzę na temat rodzimej historii i kultury, a także walorów

przyrodniczych i krajobrazowych Polski. Zauważano również znaczącą rolę szkoły w zakresie uczestnictwa w gminnych i państwowych wydarzeniach kulturalnych i społecznych. Zwrócono także uwagę na szereg działań związanych ze wzmacnianiem poczucia zakorzenienia, przynależności do określonego terytorium – tzw. „małej ojczyzny”.

Na uwagę zasługuje tutaj realizowanie działań związanych z upowszechnianiem i przypomnianiem dorobku polskich noblistów. Życiorysy tych postaci, niewątpliwe talenty oraz wspaniały dorobek naukowy czy literacki, to wspaniałe dziedzictwo wszystkich Polaków. Wszelkie długofalowe działania dotyczące dziedzictwa realizowane w naszej placówce wynikają z przekonania, iż szkoła pełni niezwykle istotną rolę w procesie kształtowania tożsamości narodowej oraz budowania szacunek wobec spuścizny naszych patronów. Wierzymy głęboko w to, że promowane

przez szkołę ideały pozwolą nam zaszczerpić w młodych ludziach szacunek wobec innych, empatię, postawę altruistyczną oraz zachęcą do odkrywania i rozwijania własnych pasji i talentów.

Każda nagroda cieszy, buduje pozytywną atmosferę i podnosi prestiż szkoły. Jest przede wszystkim dowodem doskonałej współpracy między uczniami, rodzicami oraz dyrekcją i pracownikami szkoły. Zdobyty tytuł jest dla nas powodem do dumy, ale również zobowiązaniem, iż dołożymy wszelkich starań, aby osiągnięte wysokie standardy utrzymać w kolejnych latach.

Szkolny koordynator
MAŁGORZATA ZAPADKA

Zespół Szkół im. K.C. Mrongowiusza w Olsztynku

„Bo kto nie był człowiekiem ni razu, temu człowiek nic nie pomoże”

W przededniu refleksyjnej uroczystości Wszystkich Świętych, 31 października, uczniowie Zespołu Szkół im. K. C. Mrongowiusza w Olsztynku przedstawili inscenizację na podstawie fragmentów II części „Dziadów” Adama Mickiewicza.

Donośny głos Guślarza i trzaski kostura oznajmiały zgromadzonym widzom, że zbliża się tajemna noc Dziadów. W karminowym blasku świec w poroślej bluszczem cmentarnej kaplicy pojawiały się duchy lekkie, frywolne i te obciążone wielkim ciężarem win.

Wcielając się w role Guślarza, Upiora, duchów Józia i Rózi, pasterki Zosi, Widma Złego Pana oraz Sowy, młodzi aktorzy przypomnieli dawną uroczystość ludową (obchodzoną głównie na Litwie i Białorusi), podczas której na obrzędowej uczcie przywoływano dusze zmarłych, prosząc zebrawych o pomoc w uzyskaniu zbawienia.

W tajemniczy nastrój przedstawienia wprowadziła nas znakomita sceneria oraz rekwizyty. Atmosferę grozy natomiast potęgowało miejsce inscenizacji – piwnice zamkowe, zaaranżowane na cmentarną kaplicę. To tu toczył się metafizyczny dialog postaci i niezmiennych prawd przywoływanych głosem chóru, który powtarzając przestrogi, przypominał

fol. ZS im. K.C. Mrongowiusza w Olsztynku

o kodeksie moralnym, że aby stać się w pełni człowiekiem, w życiu należy kierować się dobrem, uczciwością, odpowiedzialnością, pomagać słabszym, nie krzywdzić innych.

Pojedynek ludzkich żywotów i cmentarnych mar trwał do brzasku, a z pianiem koguta wiatr przegnał dawne dzieje, za rok znów je przywieje... kończył spektakl Guślarz.

Uczennice i uczniowie biorący udział w przedstawieniu:

Kornelia Budnicka, Hanna Gątarz, Karolina Kaszeta, Wiktoria Ko-

towska, Emilia Kozłowska, Krzysztof Król, Iga Ładzik, Tomasz Piotrowski, Julia Przybysławska, Sandra Szwedowska, Anna Wasiółkowska,

Wiktor Wasyk, Tomasz Piotrowski. W przygotowaniu inscenizacji udział wzięli również Bartłomiej Grzeszczak i Wiktor Przybułowski.

Przedstawienie obejrżeli uczniowie Zespołu Szkół, klasy siódme i ósme szkół podstawowych z Olsztynka i Waplewa oraz zaproszeni goście.

Nad całością projektu czuwała Dorota Walter-Obrebska, która przygotowała również oprawę plastyczną oraz Agnieszka Bartków i Violetta Panasiuk-Michalak.

D.W-O

Przedszkole w Waplewie

Dzień Pluszowego Misia

24 listopada w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Waplewie przedszkolaki świętowały Światowy Dzień Pluszowego Misia, który jest najlepszym przyjacielem każdego dziecka. Towarzysz zabaw, kumpel oraz powiernik wszystkich sekretów. Zawsze można się do niego przytulić i powierzyć mu swoje smutki.

Tego dnia każde dziecko przybyło do przedszkola w towarzystwie swojego „pluszowego przyjaciela”. Dzieci poznały historię święta swoich misiów. Opowiadały, dlaczego lubią swoje pluszaki i jak się z nimi

bawią. Do świętowania razem z nimi przyłączył się również pan dyrektor Piotr Kolek. Wspólne zabawy i tańce przy znanych misiowych przebojach sprawiły nam wszystkim wiele radości. Największą atrakcją tego dnia była wizyta Misi Buni, która przed udaniem się w sen zimowy, postanowiła odwiedzić naszych przedszkolaków. Wizyta Buni sprawiła wielką radość wszystkim obecnym. To był dzień pełen pozytywnych wrażeń.

Trudno wyobrazić sobie dzisiejszy świat bez Pluszowego Misia. Na pewno

fol. S. Rykowska

każdy z Was, małych czy dużych, ma swojego ukochanego misia. Czasami jest to zupełnie mały, bury miś, trochę zapomniany, mieszkający na strychu lub pięk-

ny, kolorowy zamieszkujący dziecięce łóżeczko. Zachęcamy wszystkich rodziców do czytania dzieciom książek w te jesienno-zimowe wieczory. To na pewno bę-

dzie miło spędzony czas z dzieckiem, a przy okazji można przytulić pluszowego misia.

EWELINA CHMIELEWSKA

SP nr 1 im. Noblistów Polskich w Olsztynku

Święto Niepodległości w Szkole

fot. SP nr 1 im. Noblistów Polskich w Olsztynku

10 listopada w Szkole Podstawowej nr 1 im. Noblistów Polskich w Olsztynku odbyły się obchody Święta Niepodległości, które uczniowie i nauczyciele uczcili, przygotowując uroczysty apel. Na początku głos zabrała pani dyrektor Irena Jędruszevska, która serdecznie powitała wszystkich zebranych. Poinformowała także o otrzymaniu przez szkołę Certyfikatu „Szkoła

Wierna Dziedzictwu”. Certyfikat ten z rąk Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty w Olsztynie 8 listopada odebrali p. Ina Zembrzuska i p. Michał Grzeszczak.

Działania i przedsięwzięcia realizowane w szkole świadczą o tym, że szkoła wychowuje młode pokolenie, ucząc patriotyzmu, kultury, obrzędów, historii. Co roku w szkole realizowany jest program „Śladami

Noblistów Polskich”, dzięki któremu uczniowie mają możliwość zapoznania się z dorobkiem literackim i życiem prywatnym polskich noblistów. Zgłębiając ich dokonania, uczymy młode pokolenie patriotyzmu i jesteśmy dumni, że jesteśmy Polakami.

Pani dyrektor przypomniała zgromadzonym o sukcesach naszych podopiecznych, najmłodszych dzieci

z Oddziału Przedszkolnego. One również miały swój udział w przygotowaniu apelu.

Przedstawienie słowno-muzyczne nawiązywało do bolesnych kart naszej historii. Uczniowie za pomocą układów choreograficznych ukazywali rozbiory Polski, lata niewoli i dramatyzm z tego wynikający. Ale najważniejsze było ukazanie walki pokoleń o niepodległość, o wolność. Obecnie możemy cieszyć się z tego, że żyjemy w wolnej Polsce. Andrzej Wojda – Przewodniczący Rady Miejskiej w Olsztynku, zabierając głos, powiedział: „Ojczyzna to jest nasz wspólny dom, o który trzeba dbać”. Dbajmy więc o naszą Ojczyznę poprzez właśnie takie wychowanie patriotyczne młodego pokolenia.

Za oprawę muzyczną, budującą nastrój, odpowiedzialni byli: Paweł Szalkowski, Małgorzata Przybułowska i Ina Zembrzuska oraz wychowawczynie z oddziału przedszkolnego – Iwona Grzeszczak, Ilona Trochim, Jadwiga Nawracka. Stronę literacką przygotowały Ewa Suchodolska i Grażyna Niestępska. Wykonane przez uczniów układy choreograficzne były dziełem Bożeny Waloszek i Janiny Berek. Piękną oprawę plastyczną stworzyła Małgorzata Pingot.

DANUTA SALAMON

Przedszkole Miejskie w Olsztynku

Narodowe Święto Niepodległości

Poczucie patriotyzmu i przywiązanie do Ojczyzny to cele priorytetowe edukacji patriotycznej. Od najmłodszych lat nasze przedszkolaki poznają symbole narodowe, takie jak: flaga, godło, hymn państwowy oraz historię swojego kraju. Uczą się godnie reprezentować barwy ojczyste, szanować tradycję, oddawać cześć tym, którzy walczyli za niepodległą Polskę, za wolność.

Każdego roku w sposób szczególny obchodziliśmy w naszym przedszkolu święto związane z odzyskaniem przez Polskę niepodległości. Tegoroczna, 105. rocznica, była równie wyjątkowa.

W salach i na korytarzach pojawiły się patriotyczne dekoracje. Wszystkie grupy aktywnie realizowały program edukacji patriotycznej: „Kto Ty jesteś? – Polak mały”. Nauczycielki przeprowadzały pogadanki tematyczne. Dzieci zaś wykonywały flagi, godła i kotyliony. Został również przeprowadzony Gminny Konkurs Plastyczny „105.

fot. Paweł Purzycki

Rocznica Odzyskania Niepodległości”. Wydarzeniem podsumowującym ten patriotyczny tydzień była uroczystość z okazji Narodowego Święta Niepodległości.

10 listopada, wszyscy ubrani w odświętne stroje, przygotowaliśmy się do uczczenia tego wyjątkowego dnia. Na naszą uroczystą

akademię przybyli zaproszeni goście: Przewodniczący Rady Miejskiej Andrzej Wojda, Przewodnicząca Komisji Spraw Społecznych Alicja Woźnicka, Skarbnik Miasta Marta Gola, Dyrektor Zespołu Administracji Szkół i Przedszkoli Mirosław Obrębski, Przewodnicząca Rady Rodziców Agnieszka Tomaszewska oraz Zastępca Przewodniczącej Rady Rodziców Magdalena Stępiak.

Akademię rozpoczęliśmy wprowadzeniem poczty flagowego i odśpiewaniem hymnu narodowego. Dyrektor Przedszkola Miejskiego w Olsztynku – Barbara Sternicka powitała wszystkich obecnych. Program artystyczny rozpoczął przedszkolny zespół „Pofajdoczki”, który w pięknych strojach zaprezentował taniec narodowy polonez. Starszaki z grup VII, IX i X wystąpiły w przedstawieniu pt. „Lekcja o Polsce”. Opowiedziały w nim swoim kolegom o historii kraju, ważniejszych miastach oraz o królu

Mieszku I czy Mikołaju Koperniku. W przedstawieniu nie zabrakło ciekawostek. Były też tańce: krakowiak czy taniec góralski. Wszystkie przedszkolaki wspólnie odśpiewały również patriotyczne piosenki „Płynię, Wisła płynie” oraz „Mały Polak”. Piękną uroczystość, wielkie talenty dzieci i wysoki poziom prezentacji zachwylił wszystkich zebranych. Gratulacjom i oklaskom nie było końca. Zwieńczeniem tego dnia była niespodzianka przygotowana przez rodziców. Patriotyczne słodkości, torty, ciasta i ciasteczka, które można było podziwiać tuż przed akademią, w drodze na salę ruchową, które następnie zostały skosztowane w grupach przez dzieci.

Święto Niepodległości oraz przygotowania do niego, stało się bardzo radosnym czasem w naszym przedszkolu. Mamy nadzieję, że zapadnie on w pamięci naszych „Małych Polaków”. Dzięki udziałowi w tego typu zajęciach, spotkaniach i uroczystościach nasze dzieci uczą się patriotyzmu. Kształtują swoje przywiązanie do Ojczyzny, poznają miejsca pamięci związane z tradycją i historią w naszym mieście.

KAROLINA NOWACKA

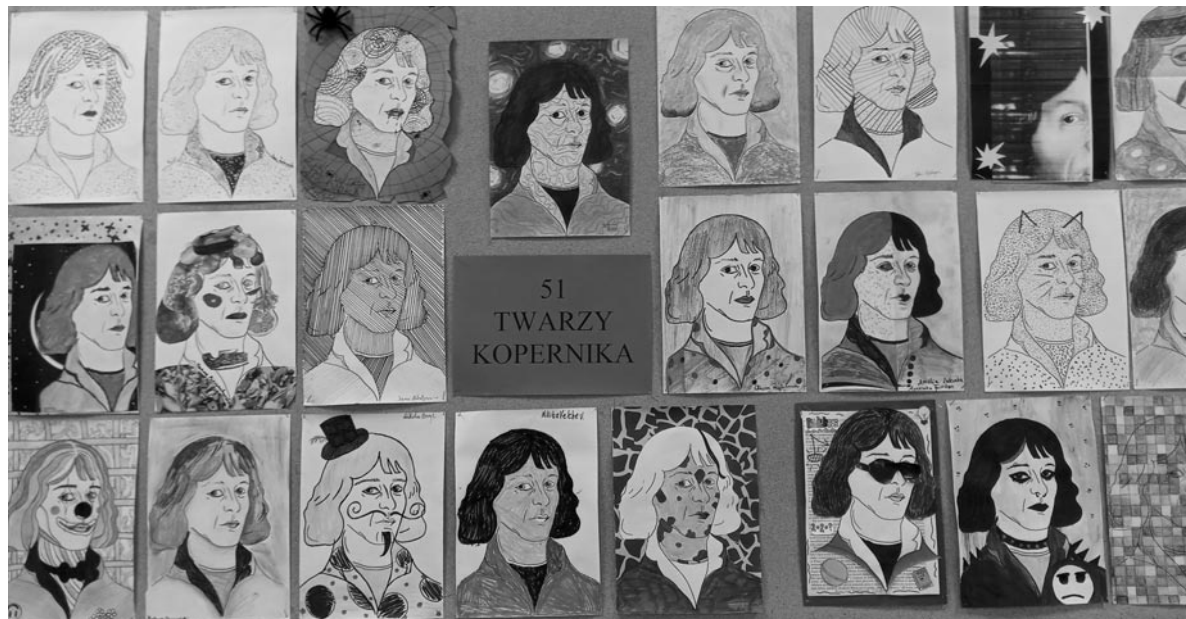
Zespół Szkół im. K.C. Mrongowiusza w Olsztynku

Mikołaj Kopernik na zamku w Olsztynku

Nie tylko olsztyński zamek gościł przed wielu laty Mikołaja Kopernika. Olsztyński zamek – obecnie siedziba Zespołu Szkół, okazał się równie gościnnym miejscem, które „odwiedził” ten Wielki Astronom.

„A cóż piękniejszego nad niebo, które przecież ogarnia wszystko co piękne?”

Te słowa ze wstępu do Księgi Pierwszej „O obrotach sfer niebieskich” Mikołaja Kopernika były mottem wystawy podsumowującej działania uczniów Zespołu Szkół im. Krzysztofa Celestyna Mrongowiusza w Olsztynku, podjęte w związku z Rokiem tego wielkiego uczonego. Wśród wielu książek i publikacji oraz rycin z epoki, wyeksponowano w zamkowych piwnicach plansze wykonane przez uczniów, ilustrujące wszechstronną działalność Mikołaja Kopernika: astronoma, kartografa, ekonomy, lekarza, administratora i kanclerza dóbr kapituły warmińskiej. Nie zabrakło okolicznościowych kartek z życzeniami urodzinowymi dla uczonego oraz jego portretów w swobodnej interpretacji plastycznej uczniów, zgromadzonych na wystawie pn. „51 twarzy Kopernika”.

Odwiedzający wystawę częstowani byli kosmicznymi ciasteczkami oraz losowali „dobrą wróżbę” od astronoma. Pięknie prezentował się słodki model układu słonecznego wykonany przez klasę o profilu gastronomicznym z ciasta. Była też ławeczka z Kopernikiem, na której można było przysiąc i zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie. W organizację wystawy włączyła się cała społeczność szkoły i to ta współpraca była największym sukcesem całego przedsięwzięcia. **D.W-O**

Fot. ZS im. K.C. Mrongowiusza w Olsztynku

Zespół Szkolno-Przedszkolny w Waplewie

Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka

20 listopada to wyjątkowa data – rocznica uchwalenia Konwencji o prawach dziecka. Przypomina nam, że wszyscy powinniśmy zwracać szczególną uwagę na dzieci i ich prawa. W tym dniu, w wielu krajach, dzieci oraz dorośli podejmują wspólne inicjatywy. Cała społeczność Zespołu Szkolno-Przedszkolnego włączyła się aktywnie w obchody Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka organizowane przez UNICEF Poland.

To radosny dzień, ale z poważnym przesłaniem. Uchwalona w 1989 roku Konwencja gwarantuje wszystkim dzieciom równość wobec prawa. Każde dziecko, bez względu na swoje pochodzenie, narodowość, przynależność etniczną, kolor skóry, wyznawaną religię, status społeczno-ekonomiczny ma takie same prawa. Wszędzie na świecie prawa

Fot. M. Kuca

dziecka powinny być respektowane. Edukacja o prawach dziecka ma

ogromne znaczenie! Prawa chronią dzieci, ale i wspierają je w prawidłowym rozwoju. Znajomość Konwencji umożliwia dorosłym zrozumienie ich roli w zagwarantowaniu i respektowaniu przywilejów dziecka. Z kolei ich przybliżanie

najmłodszym pozwala im uchronić się przed różnymi niebezpieczeństwami. Z drugiej strony daje dzieciom możliwość aktywnego uczestniczenia w procesach podejmowania decyzji, które ich dotyczą. Dzięki temu mogą wpływać na otaczającą ich rzeczywistość oraz stawać się bardziej świadomymi obywatelami i uczestnikami życia społecznego. Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka to wydarzenie, które jednoczy wszystkie dzieci na świecie. Rocznicą, to okazja, aby z jednej strony w sposób pozytywny i radosny uświadamiać wszystkim, że prawa dziecka są ważne i każde dziecko powinno móc z nich korzystać, z drugiej strony to dzień okazywania solidarności i wsparcia wszystkim tym dzieciom na świecie, których prawa są naruszane.

Dziękujemy, że w tak ważnym dniu towarzyszyli nam przedstawiciele władz: Zastępca Burmistrza Olsztynka - Bogusław Kowalewski oraz Sołtys Waplewa - Mariusz Szczyglak.

KALINA WOLSZCZAK

Nie tylko lektura

Zimowo-świąteczne warsztaty w bibliotece

Na przełomie listopada i grudnia prowadzone były lekcje i warsztaty tematyczne, w których wzięło udział 248 uczestników z olsztyneckich szkół i przedszkoli oraz trzy grupy przedszkolne z Waplewa. Na naszych spotkaniach poznawaliśmy zasady korzystania z księgozbioru, odpowiadaliśmy na pytania dlaczego należy szanować książki i wspólnie czytaliśmy wybrane fragmenty opowiadań. Zastanawialiśmy się czym jest śnieg, jak powstaje i dlaczego jest biały. Dzieci wykonywały kartki bożonarodzeniowe, ozdoby i dekoracje świąteczne.

Obchody 11 listopada

Narodowe Święto Niepodległości to święto, które co roku obchodzimy w dniu 11 listopada dla upamiętnienia odzyskania niepodległości przez Polskę.

Obchody 105. rocznicy odzyskania Niepodległości rozpoczęły się mszą świętą za Ojczyznę, która odbyła się w Kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa w Olsztynku. Po zakończeniu mszy przemarszerowaliśmy pod Pomnik Orła Białego w Olsztynku, gdzie po odśpiewaniu hymnu Polski, złożyliśmy kwiaty. Następnie udaliśmy się na Plac Św. Piotra, gdzie odbywał się patriotyczny pik-

nik. Wspólnie z Miejskim Domem Kultury zaproponowaliśmy najmłodszym uczestnikom tego święta warsztaty manualne. Można było zrobić papierową ozdobę, oczywiście w barwach narodowych. Dziewczynki bardzo chętnie wykonywały sobie wianki na głowę. Natomiast chłopcy mogli zrobić, zamiast flagi, samochodzik na patyku z powiewającymi biało-czerwonymi wstążeczkami.

Mamy nadzieję, że takie warsztaty z rodzicami były okazją do uczczenia tak ważnego święta poprzez zabawę i integrację. Tak obchodzony Dzień Niepodległości Polski na długo zapamiętają nie tylko dzieci, ale również i ich rodzice.

Jesienna zabawa matematyczna

16 listopada zakończyła się nasza jesienna zabawa dla najmłodszych czytelników pt. „Drogi czytelniku! Ile orzechów jest w słoiku?” Już drugi rok zapraszamy dzieci do oszacowania ilości orzechów znajdujących się w słoiku. 24 śmiałków wzięło udział w jesiennym konkursie. Najbliższym wynikiem było 6 śmiałków, którzy otrzymali pamiątkowe dyplomy i nagrody: Szymon Maksimczyk, Natan Kosiński, Michał Dudkiewicz, Filip Kępka, Basia Dudkiewicz i Hubert Jabłonowski. Serdecznie gratulujemy!

11 Listopada - warsztaty przygotowane wspólnie z Miejskim Domem Kultury w Olsztynku / fot. MBP Olsztynek

Przedшкоlaki w Waplewa na warsztatach pn. „Czym jest śnieg?” / fot. MBP Olsztynek

Punkt Biblioteczny w Lichtajnach

Od 13 listopada mieszkańcy Lichtajni i okolic mogą skorzystać z Punktu Bibliotecznego.

Udostępniliśmy z naszych zbiorów książki dla dorosłych i dzieci (łącznie 146 tytułów), które można wypożyczać w świetlicy wiejskiej. Zgodnie z zapotrzebowaniem tytuły będą wymieniane na nowe. Pani Marcie, która opiekuje się świetlicą życzymy liczego grona czytelników i dużo satysfakcji z nowej działalności!

Punkt biblioteczny w Lichtajnach działa w godzinach pracy świetlicy. Zapraszamy serdecznie do korzystania.

Książkowe nowości

Miejska Biblioteka Publiczna w Olsztynku jest beneficjentem wieloletniego programu „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa”. Priorytet 1. Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych.

W ramach dotacji celowej nasza biblioteka otrzymała kwotę 7.250 zł., która wydatkowana została na zakup książek dla naszych czytelników. Dofinansowano go ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025.

Udostępnienie książek do Punktu Bibliotecznego w Lichtajnach / fot. MBP Olsztynek

Warsztaty Bożonarodzeniowe

To już stało się naszą tradycją, że na początku grudnia organizujemy warsztaty świąteczne dla dorosłych czytelników. Mogliśmy już poczuć atmosferę i magię świąt. Uczestniczki własnoręcznie wykonywały drewnianą dekorację bożonarodzeniową w kształcie choinki z dodatkami szyszek, gałązek i żywego pachnącego igliwia.

Mikołajki w Klubie Malucha

Tradycyjnie w grudniu w naszej bibliotece pojawia się długo wyczekiwany gość, który zawsze wywołuje uśmiech na twarzach naszych najmłodszych czytelników i ich rodziców. Tak też było

w tym roku. W klubie malucha pojawił się Świąteczny Elf. Był to dzień pełen wrażeń. Dzieci, wspólnie z rodzicami i elfem, ubierały choinkę i oczywiście zostały obdarowane upominkami. Na koniec spotkania zrobiliśmy sobie pamiątkowe zdjęcie.

Książka niespodzianka

Mikołaj nie zapomniał także o starszych czytelnikach. Odwiedził Wypożyczalnię dla Dorosłych, aby zaproponować jej użytkownikom do wypożyczenia na święta książki-niespodzianki.

Niektóre książki zapakowane są w formie prezentów i czytelnicy, którzy zdecydowali się na udział w naszej mikołajkowej akcji mają okazję przeczytać lekturę po którą sami by nie sięgnęli. A kto wie, może Mikołaj trafi w Wasze gusta.

Miejski Dom Kultury w Olsztynku

26 września. Wokalistka zespołu Marimba – Emilka Pokrzywnicka reprezentowała Olsztynkę w Wojewódzkim Konkursie Piosenki Angielskiej w Morągu.

27 września. Tradycyjnym „Gaudemus Igitur” w kinie Grunwald rozpoczął się rok akademicki 2023/2024 Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

2 października. Rozpoczęcie zajęć artystycznych zaplanowanych w Miejskim Domu Kultury na rok szkolny 2023/2024. Życzymy wytrwałości i sukcesów!

6-8 października. W tych dniach odbył się Olsztyński Festiwal Technik Harcerskich, zorganizowany przez Warmiński Hufiec ZHP. MDK zapewnił nagłośnienie oraz wsparcie techniczne.

13 października. Miejska Biblioteka Publiczna w Olsztynku z okazji swojego 75-lecia zorganizowała spotkanie z Arturem Andruszem, podczas którego MDK zapewnił nagłośnienie.

20 października. Zespół Tonacja miał zaszczyt zaśpiewać na otwarcie obchodów Gminnego Dnia Seniora.

21-22 października. W tych dniach, w Miejskim Domu Kultury odbyła się pierwsza tura Warsztatów Samoobrony i Asertywności dla Kobiet „WenDo”, przeznaczonych dla dziewcząt w wieku 15-18 lat.

25 października. MDK zapewnił wsparcie techniczne podczas wy-

Teatrzyk Słowa „SENIORiTA” w spektaklu pt. „A w sercu ciągle maj...” / fot. MDK Olsztynek

kładu pana Mariana Szymkiewicza, przygotowanego dla Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

28 października. Po raz kolejny do Olsztynka zawiązał Teatrzyk Słowa „SENIORiTA”. Tym razem w spektaklu pt. „A w sercu ciągle maj...”, który jest adaptacją scenek z Kabaretu Starszych Panów. MDK zapewnił nagłośnienie, oświetlenie oraz wsparcie techniczne. To był prawdziwy majstersztyk! Gratulacje!

28-29 października. Druga tura Warsztatów Samoobrony i Asertywności dla Kobiet „WenDo”, przeznaczonych dla dziewcząt w wieku 15-18 lat.

9 listopada. W tym dniu odbył się IV Olsztyński Festiwal Piosenki

Polskiej „Już nie zapomnisz mnie”, organizowany przez Miejski Dom Kultury. Gratulujemy wszystkim uczestnikom! Oto wyniki:

Kategoria klas I-III

- 1 miejsce - Julia Zawadzka
- 2 miejsce - Hania Panasiuk
- 3 miejsce - Zuzia Kohler
- 3 miejsce - Lena Ruszczyk

Wyróżnienie - Gabrysia Wilk

Kategoria klas IV-VIII

- 1 miejsce - Agata Pastuszko
- 2 miejsce - Amelia Pechta
- 3 miejsce - Emila Pokrzywnicka

Wyróżnienie - Helena Rogowska

Kategoria szkół ponadpodstawowych

- 1 miejsce - Maria Łukasiewicz
- 2 miejsce - Emilia Kozłowska
- 3 miejsce - Roksana Śmigielska

Kategoria dorosłych

- 1 miejsce - Dorota Partyka
- 2 miejsce - Magdalena Wilk
- 3 miejsce - Paulina Kaczmarczyk

Wyróżnienia

- Jerzy Tytż
- Aleksandra Binkul

Kategoria zespoły I-VIII

- 1 miejsce - Tonacja
- 2 miejsce - Chór SP Nr 2 im. Rotm. W.Pileckiego
- 3 miejsce - Duet - Lena Wojda i Marika Końpa-

Kategoria zespoły szkół średnich i dorosłych

- 1 miejsce - Maja Band
- 2 miejsce - Sing and Live

10 listopada. W tym dniu rozpoczął się XVII Ogólnopolski Turniej

Koszykówki Dziewcząt i Chłopców „Olsztynek Top 2023” o puchar Burmistrza Olsztyńska. Na uroczystym otwarciu wystąpił zespół taneczny Bang Bang Crew oraz grupa perkusyjna Wariatki 6, które na co dzień uczęszczają na zajęcia w naszym Domu Kultury.

11 listopada. Miejski Dom Kultury współorganizował gminne obchody Święta Niepodległości. Podczas uroczystości wręczono nagrody w konkursie malarskim „Złota Polska Jesienią”, który co roku organizuje Miejski Dom Kultury. Gratulujemy i przedstawiamy zwycięzców:

Kategoria do klasy VI
I miejsce – Julia Ziencina
II miejsce – Lena Rynkowska
III miejsce – Kaja Kinicka

Kategoria klasy VII i wyżej
I miejsce – Kalina Urbanowicz
II miejsce – Kornelia Skorobogata
III miejsce – Wiktoria Bojarska

11 Listopada Narodowe Święto Niepodległości / fot. MDK Olsztynek

Wyróżnienia otrzymali: Marysia Wachowska, Artur Płoski, Martyna Janiszewska, Michał Korgul, Patryk Majchrzak, Nadia Rotuska, Jowita Wachowska, Hania Panasiuk. W kategorii dorosłych Marta Książek oraz Wioletta Figielska-Korgul.

18 listopada. W tym dniu zespół taneczny Bank Bang Crew wziął udział w XII Wojewódzkim Turnieju Tańca Nowoczesnego „Warmia Power”. Dziewczyny zdobyły 3 miejsce! Serdecznie gratulujemy naszym tancerkom oraz trenerce – pani Karolinie Nowackiej. Wielkie gratulacje!

21 listopada. Tego dnia zespoły z pracowni wokalne MDK, prowadzonej przez panią Dorotę Partykę, wzięły udział w Wojewódzkim Festiwalu Piosenki Polskiej i Poezji Śpiewanej „Perłowa Nuta” w Morągu. Konkurs zgromadził blisko 150 wykonawców. Z dumą prezentujemy wyniki:
Zespół Tonacja – II miejsce w kategorii klas I-III
Zespół Marimba – II miejsce w kategorii klas IV-VI
Zespół Sing and Live – II miejsce w kategorii szkół ponadpodstawowych i osób dorosłych.

MDK OLSZTYNEK

32 FINAŁ WOŚP

32. Finał WOŚP odbędzie się 28 stycznia 2024 roku. Mottem akcji jest "Tu wszystko gra OK!". Cel najbliższego Finału WOŚP to: „Płuca po pandemii. Gramy dla dzieci i dorosłych!”.

Tradycyjnie w Olsztyńku Sztab Wielkiej Orkiestry utworzony został przy Miejskim Domu Kultury. W naszej gminie, jak zwykle, nie zabraknie stacjonarnych puszek (dostępne będą już od grudnia, np. w Miejskiej Bibliotece) i różnych imprez towarzyszących przed kwestą uliczną i wielkim finałem! Szczegóły wkrótce w mediach społecznościowych.

REDAKCJA

IV Olsztyński Festiwal Piosenki Polskiej „Już nie zapomnisz mnie” / fot. MDK Olsztynek

Zespół Sing and Live z instruktorką Dorotą Partyką / fot. MDK

Poniższe wydarzenia dotyczą okresu październik - listopad 2023 i opracowane zostały na podstawie informacji olsztyneckich służb mundurowych.

Straż Miejska

► W omawianym okresie funkcjonariusze Straży Miejskiej podjęli 51 interwencji dotyczących porządku i bezpieczeństwa w gminie Olsztynnek.

► W związku ze stwierdzeniem ujawnionych wykroczeń wystawiono 4 mkk na łączną kwotę 600 zł. W przypadku pozostałych sprawców zastosowano środek wychowawczy w postaci pouczeń zgodnie z art. 41 Kodeksu Wykroczeń.

► Poza wykonywaniem ustawowych zadań, wykonujemy szereg czynności dotyczących bezdomności zwierząt: dokarmianie, ustawianie budek dla kotów (na zdjęciu obok), odławianie w celu wykonania przez lekarza weterynarii zabiegu sterylizacji lub przewiezienia do schroniska bądź lecznicy weterynaryjnej zwierząt wymagających opieki. Na bieżąco monitorujemy i podejmujemy działania dotyczące zwierzyny leśnej chorej lub padłej. W związku z zaobserwowaniem niecodziennego zjawiska wałęsających się wilków w pobliżu gospodarstw domowych na terenie miasta i gminy podjęto odpowiednie działania w celu wyeliminowania zagrożenia i zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom.

► Okres zimowy to czas, kiedy szczególnie pomocy potrzebują osoby bezdomne, starsze, niepełnosprawne. Dlatego zwracamy się z prośbą:

Nie bądźmy obojętni na krzywdę ludzką i w przypadku stwierdzenia osób, którym należałoby pomóc zgłaszajmy zaistniały fakt do odpowiednich instytucji, które mają prawny obowiązek zająć się pomocą osobom potrzebującym.

► Od 20 października Straż Miejska, z mocy ustawy, uzyskała nowe uprawnienia, tzn. możliwość wystawiania mandatów za jazdę rowerem lub hulajnogą elektryczną po drodze, która jest przeznaczona tylko dla pieszych oraz przejazd przez przejście dla pieszych, przez które przeprowadzamy taki pojazd. Ponadto mamy możliwość karania za poruszanie się tymi pojazdami bez

Takie przytulne budki są doskonałym schronieniem dla kotów / fot. SM Olsztynnek

uprawnień. To oznacza, że osoby w wieku poniżej 18 roku życia muszą posiadać kartę rowerową lub prawo jazdy kategorii AM, A1, B1, lub T. W stosunku do nastolatków, którzy popełnią wykroczenie, doprowadzą do kolizji lub zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym sprawa może trafić do sądu rodzinnego, co często kończy się zapłatą grzywny przez rodzica lub opiekuna.

► Dzięki wprowadzonym zmianom możemy również karać za wykroczenia wynikające z naruszenia innych ustaw niż „Prawo o ruchu drogowym”. Funkcjonariusz może ukarać mandatem osobę, która wbrew obowiązkowi nie złoży deklaracji o źródłach ciepła lub spalaniu paliw lub za brak widocznego numeru nieruchomości.

► Apelujemy do właścicieli nieruchomości o nie spalanie w instalacjach grzewczych nieczystości komunalnych oraz innych odpadów, których użytkowanie ma szkodliwy wpływ na środowisko.

► Straż Miejska, wraz z innymi służbami, czuwała nad bezpieczeństwem podczas obchodów „Wszystkich Świętych”, „Dnia Niepodległości” oraz imprez kulturalno-sportowych, które odbyły się na terenie gminy Olsztynnek w okresie październik – listopad.

OPRAC. NA PODSTAWIE INFORMACJI STRAŻY MIEJSKIEJ W OLSZTYNKU

Policja

W okresie od 25 września do 23 listopada policjanci z Komisariatu Policji w Olsztynku na terenie gminy Olsztynnek przeprowadzili:

- 620 interwencji,
- wydarzyły się 22 kolizje drogowe,
- doprowadzono 9 nietrzeźwych do izby wytrzeźwień,
- zatrzymano 9 nietrzeźwych kierujących,
- zatrzymano 13 osób poszukiwanych przez sądy do odbycia kary.

Miasto Olsztynnek

► Kronikę rozpoczynamy od nietypowego zdarzenia, które trwało przez blisko 2 miesiące i miało charakter cykliczny. W okresie od 24 sierpnia do 23 października w Olsztynku, w zakładzie pracy mieszczącym się przy ul. Zielonej, podejrzani: Kamil O. i Sebastian O., działając regularnie z góry powziętym zamiarem, działając wspólnie i w porozumieniu, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej stosowali przemoc, a także grozili pobiciem, zmusili do podpisania umowy kredytowej doprowadzając tym samym ofiarę - Pawła K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie 9.000 zł.

► W okresie od 29.09. do 05.10. w Olsztynku przy ul. Gdańskiej NN sprawca po uprzednim pokonaniu zabezpieczenia w postaci zamknię-

tych drzwi dostał się do wnętrza budynku, skąd dokonał zaboru w celu przywłaszczenia: drzwi metalowych, instalacji elektrycznej, instalacji sterowania piecem. W tym samym czasie, po uprzednim zerwaniu kłódki, dostał się do garażu, skąd dokonał zaboru w celu przywłaszczenia pług, łańcuchów na koła i innych przedmiotów powodując wartość strat na kwotę 12.200 zł na szkodę Kamili K. Pewnie budżet na budowę się skończył i sprawca „wspomógł” się u uszkodzonej materiałami budowlanymi. A że zima ma być podobno sroga to i pług się przyda z łańcuchami do odśnieżania.

► 1.10. około godziny 12:39 przy ul. Kolejowej NN sprawca dokonał umyślnego zniszczenia dwóch metalowych przeszł wiaty śmietnikowej poprzez ich wyrwanie i trwałe uszkodzenie. Tym samym spowodował straty w wysokości 1.000 zł na szkodę zawiadamiającego. Konkurencja nie śpi...

► 4.10. ul. Kolejowa NN. sprawca po uprzednim wyłamaniu zamka w drzwiach wejściowych do mieszkania dostał się do jego wnętrza, jednak nie dokonał zaboru w celu przywłaszczenia rzeczy z uwagi na brak rzeczy pozostających w jego zainteresowaniu czym działał na szkodę Zofii A. Zapewne głodny był, a właścicielka na zaległym urlopie to i lodówka pusta.

► 12.10. w Olsztynku policjanci z CBŚP zatrzymali Mariusza B.,

osobę podejrzaną o przywłaszczenie pojazdu na terenie Niemiec. Sprawca dokonał rozbiórki pojazdu marki VW Passat z zamiarem zbycia części pochodzących z ww. auta. Mężczyzna został osadzony w PDOZ KMP Olsztyn.

► 18.10. przy ul. Gdańskiej w godz. 15:00-18:00 nieznanymi sprawcami po uprzednim pokonaniu zabezpieczenia w postaci wypchnięcia drzwi z uszkodzonym zamkniętym zamkiem, przedostał się do środka budynku, skąd dokonał zaboru w celu przywłaszczenia: żyrafy do szlifowania ścian marki Dedra, lampy halogenowej marki Dedra, szlifierki kątovej dużej marki Tytan, szlifierki kątovej małej marki Dedra, butli gazowej i nagrzewnicy marki Dedra na szkodę właścicielki obiektu Kamili K. o łącznej wartości 2.950 zł. Dzięki działaniom operacyjnym policjantów z Komisariatu Policji w Olsztynku **sprawcę zatrzymano na gorącym uczynku. Zapewne prace na budowie u sprawcy z poprzedniego zdarzenia się przeciągają i przyszedł poprawić swój poprzedni skok.**

Gmina Olsztynek

► W okresie 29.09-06.10 w oddziale leśnym 254-c Nadleśnictwa Olsztynek, leśnictwa Marózek n/n sprawca dokonał bezprawnego pozyskania trofea poprzez uśmiercenie za pomocą odstrzału zwierzęcia - jelenia byka powodując straty w kwocie 3.120 zł na szkodę Nadleśnictwa Olsztynek. Kiełbasy myśliwskiej z tego jelenka na „lewo” nie będzie.

► 1.10. w Królikowie Dariusz M. lat 42 poruszał się w stanie nietrzeźwości rowerem. Mężczyzna przebadany na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu wynik (godz. 8:34) - 0,34 mg/dm³. Mężczyznę ukarano mandatem karnym. Rower przekazano osobie wskazanej. Badanie przeprowadzono rano, to pewnie rowerzysta był wczorajszy i na tzw. „oparach”. O karze i dalszym losie kierowcy zdecyduje właściwy sąd.

► 01.10. w Drwęcku Piotr K., lat 49 poruszał się w stanie nietrzeźwości rowerem. Mężczyzna przebadany na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu godz. 10:41 - 1,51 mg/l. Mężczyznę ukarano mandatem karnym. Rower przekazany osobie wskazanej. I to jest wynik - rowerzysta zapewne „wczorajszy”, ale z poprawinami... O karze i dalszym losie kierowcy zdecyduje właściwy sąd. Blisko rekordu zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, ale to „swój” rowerzysta miejscowy.

► W czasie od 05.10. od godziny 18:00 do dnia 06.10. do godziny 06:00 w Sudwie, NN sprawca w nie-

znany nam sposób dostał się przez okno do hali garażowej, a następnie usiłował dokonać zaboru w celu przywłaszczenia pozostawionych tam przedmiotów. Jednak z nieznanymi przyczynami celu nie osiągnął czym działał na szkodę Grzegorza K. Sprawca trochę niezdecydowany, chyba, że chciał się tylko ogrzać...

► 10.10. w miejscowości M. gmina Olsztynek sprawcy Jarosław R. wspólnie i w porozumieniu z Romanem R. prowadzili uprawę konopi innej niż włóknista wbrew przepisom ustawy o środkach odurzających. Od sprawców pobrano krew do badań, by przeprowadzić dalsze czynności. Sprawcy zostali zatrzymani i osadzeni w PDOZ KMP Olsztyn. O karze i dalszym losie sprawców zdecyduje właściwy sąd.

► W nocy 12.10 około godziny 02:33 w gm. Olsztynek NN sprawca dokonał umyślnego zniszczenia poprzez podpalenie i spalenie pojazdów: Renault Master o wartości 25.000 zł, Iveco Daily o wartości 40.000 zł, Iveco Daily o wartości 30.000 zł, Opel Movano o wartości 20.000 zł oraz koparki Kubota KX413V o wartości 80.000 zł powodując łącznie straty w wysokości 195.000 zł na szkodę Radosława M. Ponadto, w tym samym miejscu i czasie, ten sam sprawca dokonał umyślnego zniszczenia mienia, poprzez podpalenie i spalenie pojazdu ciężarowego Scania o wartości 25.000 zł oraz naczepty Langendorf o wartości 20.000 zł powodując straty w wysokości 45.000 zł na szkodę Ryszarda M.

► 16.10. w Ameryce Adam A., lat 52 kierował pojazdem marki Audi znajdując się w stanie nietrzeźwości. Po przeprowadzonych kilku badaniach na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu urządzenie pokazało wynik 0,372 mg/l, z tendencją spadkową. Po przeprowadzeniu niezbędnych czynności procesowych, pojazd przekazano osobie wskazanej, a kierowcę zwolniono. O karze i dalszym losie kierowcy zdecyduje właściwy sąd.

► 21.10. w Królikowie policjanci z Komisariatu Policji w Olsztynku zatrzymali mężczyznę kierującego w stanie nietrzeźwości pojazdem marki Audi. Mężczyzna został przebadany na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu, a wynik wyniósł 1,53 mg/l. Sprawcą okazał się Paweł J., lat 35, który po czynnościach został zwolniony do domu. Pojazd odholowano na koszt właściciela. O karze i dalszym losie kierowcy zdecyduje właściwy sąd. Gdzie go tu przywiózł z tego Lidzbarka... Ale niechlubny rekord tego wydania – przyznany w ilości alkoholu wydychanego w powietrzu...

► 29.10. w Kurkach Piotr W., kierował pojazdem marki Renault Thalia znajdując się w stanie nietrzeźwości. Po przeprowadzonym badaniu na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu – wynik 0.37mg/l. Po przeprowadzeniu niezbędnych czynności procesowych, pojazd przekazano osobie wskazanej, a kierowcę zwolniono. O karze i dalszym losie kierowcy zdecyduje właściwy sąd.

► W nocy z 30/31 października na terenie parkingu MOP Warlity Małe N/N sprawca dokonał zaboru w celu przywłaszczenia katalizatora z pojazdu marki Renault Master o wartości 4.000 zł na szkodę Firmy JMLK SP. z o.o.

► 3.11. Warlity Małe stacja paliw MOL, Jan Ł. lat 25 dokonał zniszczenia witryny szklanej powodując jej pęknięcie o wartości 3.500 zł na szkodę w/w stacji paliw. Żeby tego było mało, prowadził pojazd marki Cupra Formentor będąc pod działaniem środka odurzającego. Od mężczyzny pobrano krew. W/W zatrzymany i osadzony w PDOZ KMP Olsztyn.

Wcześniej mężczyzna na drodze nr 7 w okolicach m. Waplewo zatrzymywał pojazdy i wymachiwał przedmiotem przypominającym broń. Zapewne ze stolicy przyjechał niezapomniany koszmara braci Daltonów - Lucky Luck. Kierowca/Kowboj ten nie zauważył, że to Warmia i Mazury, a nie Dziki Zachód...

► 4.11. funkcjonariusze z Komisariatu Policji w Olsztynku dokonali zatrzymania Kacpra J., lat 23 podejrzanego o to, że w okresie od 1.10. do 4.11. kierował groźby karalne w stosunku do Izabeli H. mówiąc, że ją zabije i spali jej samochód. Groźby te wzbudziły u zagrożonej uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione. Sprawca został zatrzymany i osadzony PDOZ. **Decyzją sądu został aresztowany na okres 3 miesięcy.**

► 6.11. w Jemiołowie policjanci z Komisariatu Policji w Olsztynku dokonali zatrzymania osoby poszukiwanej przez Sąd Rejonowy w Olsztynie. Daniel B., lat 36 został doprowadzony do Zakładu Karnego i odbycia zastępczej kary pozbawienia wolności w wymiarze 20 dni aresztu. Ponadto poruszał się rowerem pod wpływem alkoholu z wynikiem 1.36 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu. Z 20 dni zapewne wyrok się zwiększy i trochę posiedzi i przemyśli swoje wybryki.

► 8.11. w Spogunach w NN okolicznościach doszło do pożaru budynku mieszkalnego. Sławomir S., lat 47 widząc zadymienie wyniósł

ciało mężczyzny, Andrzeja R. lat 60. Pomimo podjętej od razu reanimacji poszkodowanego nie udało się uratować. Na miejscu lekarz stwierdził zgon. Na polecenie Prokuratury Olsztyn Południe ciało zabezpieczono w prosektorium Szpitala Miejskiego w Olsztynie celem dalszych czynności

► 12.11. w Waplewie policjanci Wydziału Ruchu Drogowego KMP w Olsztynie dokonali zatrzymania obywatela Ukrainy - Mykola R. lat 18. Mężczyzna kierował pojazdem Porsche Cayenne nie posiadając do tego uprawnień. Z uwagi na to, że osoba nie posiada miejsca zamieszkania na terenie RP zatrzymano go na zasadach trybu przyspieszonego. Po czynnościach osadzony w PDOZ KMP Olsztyn. Zrobił zakupy i wracał na front do Ukrainy.

► 16.11. w Drwęcku z parkingu stacji paliw NN. sprawca dokonał zaboru w celu przywłaszczenia części układu wydechowego z pojazdu Renault Master o łącznej wartości 3000 zł, działając na szkodę pokrzywdzonej Anety K. Można zaobserwować deficyt na części tej marki auta. To kolejna kradzież układu wydechowego od kilku miesięcy, a może złodziej robi przeróbki w swoim pojeździe i potrzebuje części do testów.

► 19.11. w okolicach Elgnowka na obszarze leśnym, został zatrzymany Tadeusz J. lat 50, który jest podejrzan o pozyskanie zwierzyny leśnej za pomocą wyników oraz innych niedozwolonych środków w lesie na szkodę Nadleśnictwa Stare Jabłonki. Po przedstawieniu zarzutów został **zatrzymany do sprawy w PDOZ KMP Olsztyn.** Kiełbasy na święta i „świeżynki” z bigosem myśliwskim nie będzie.

► 20.11. również w Elgnowku Cezariusz P. lat 45 będąc w stanie nietrzeźwości był agresywny, wszczynął awanturę czym zagroził życiu i zdrowiu swojego syna Kewina P. Po przybyciu policjantów na miejsce sporządzono Niebieską Kartę i zatrzymano sprawcę przemocy domowej na podstawie art. 15A UoP oraz osadzono w PDOZ KMP Olsztyn.

**OPRAC.
NA PODSTAWIE INFORMACJI
KP W OLSZTYNKU**

OSP

► 30.09. Swaderki. Kolizja motocyklisty z samochodem osobowym. W działaniach brały udział: OSP Olsztynek, JRG 1 Olsztyn, Policja, ZRM.

► W ostatnim czasie nasza jed-

nostka wzbogaciła się o nową przy-
czepkę, którą nabyliśmy ze środków
otrzymanych z projektu Olsztyński
Budżet Obywatelski „BOGU NA
CHWAŁĘ, LUDZIOM NA RATU-
NEK”. Po drobnym jej upiększeniu
przez druhów naszej jednostki i na-
daniu numerów operacyjnych zosta-
ła wprowadzona do podziału
bojowego naszej OSP.

► 5.10. W dwóch szkołach naszego
miasta zostały przeprowadzone
próbne ewakuacje. Wszystkie prze-
biegły wzorowo. Uczniowie Ze-
społu Szkół im K.C. Mrongowiusza
przy ul. Zamkowej i ul. Klikowicza
mogą czuć się bezpiecznie. Dzięki-
jemy dyrekcji za możliwość prze-
prowadzenia ćwiczeń, podczas
których druhny oraz druhowie na-
szej jednostki mogli doskonalić
swoje umiejętności.

► 6.10. Wilkowo. Drzewo na linii
energetycznej. W działaniach brały
udział: OSP Olsztynek.

► 10.10. Droga S7 (Witramowo).
Dachowanie samochodu osobo-
wego. W działaniach brały udział:

OSP Olsztynek, OSP Waplewo, JRG
1 Olsztyn, JRG Nidzica, Policja,
ZRM.

► 10.10. DK 58 (okolice miejs-
cowości Mierki). Kolizja samo-
chodu osobowego i samochodu
ciężarowego. W działaniach brały
udział: OSP Olsztynek, JRG 1
Olsztyn, Policja, ZRM.

► 12.10. Olsztynek. Pożar samo-
chodów i sprzętu budowlanego.
W działaniach brały udział: OSP
Olsztynek, OSP Gryźliny, JRG 1
Olsztyn.

► 21.10. Dąb. Zadymienie w bu-
dynku mieszkalnym. W działaniach
brały udział: OSP Olsztynek, JRG 1
Olsztyn.

► 23.10. W Muzeum Budownictwa
Ludowego - Park Etnograficzny
w Olsztynku odbyła się próbna ewa-
kuacja pracowników mająca na celu
weryfikację stopnia ich przygotowa-
nia w przypadku wystąpienia zagro-
żenia, wdrożenia odpowiednich
procedur oraz skuteczności ich prze-
prowadzenia przez osoby do tego
wyznaczone. Tego typu ćwiczenia

to doskonała okazja do sprawdzenia
działania systemów przeciwpożar-
owych i zapoznania naszych druhów
ze specyfikacją instytucji jaką jest
Muzeum Budownictwa Ludowego
oraz zagrożeniami, które mogą po-
tencjalnie tam występować.

► 25.10. Olsztynek. Pożar sadzy
w przewodzie kominowym. W dzia-
łaniach brały udział: OSP Olszty-
nek, JRG 1 Olsztyn, Patrol Policji.

► 31.10. Sudwa trasa S7. Kolizja
samochodu osobowego. W dzia-
łaniach brały udział: OSP Olsztynek,
JRG 1 Olsztyn, Policja, ZRM.

► 8.11. Spoguny. Pożar domu jed-
norodzinne, zginął jeden męż-
czyzna. W działaniach brały
udział: OSP Olsztynek, JRG 1
Olsztyn, OSP Mańki, OSP Stawi-
guda, OSP Waplewo, OSP Pa-
włowo, Komendant Miejski PSP
Olsztyn wraz z zastępcą, ZRM, Po-
licja, Pogotowie energetyczne.

► 12.11. Pawłowo. Pożar sadzy
w przewodzie kominowym. W dzia-
łaniach brały udział: OSP Olszty-
nek, OSP Pawłowo, JRG 1 Olsztyn.

► 12.11. Pawłowo. Plama substan-
cji ropopochodnej. W działaniach
brały udział: OSP Olsztynek, OSP
Waplewo

► 19.11. Trasa S51. Sarna uwię-
ziona w ogrodzeniu. W działaniach
brały udział: OSP Olsztynek.

► 20.11. Juńcza. Kolizja samo-
chodu osobowego. W działaniach
brały udział: OSP Olsztynek, JRG
Olsztyn, ZRM, Policja.

► 22.11. Olsztynek. Kolizja samo-
chodu osobowego z motocyklem.
W działaniach brały udział: OSP
Olsztynek, ZRM, Policja

► 23.11. Platyny. Drzewo na
jezdni. W działaniach brały udział:
OSP Olsztynek.

► 24.11. Olsztynek. Pojazd oso-
bowy uderzył w drzewo. W dzia-
łaniach brały udział: OSP Olsztynek,
Policja.

► 27.11. Olsztynek. Podejrzanie za-
trucia tlenkiem węgla. W dzia-
łaniach brały udział: OSP Olsztynek,
ZRM, Policja.

**OPRAC. NA PODSTAWIE
INFORMACJI OSP W OLSZTYNKU**

Pani Aldonie Maciak

pracownicy Urzędu Miejskiego w Olsztynku
oraz rodzinie i bliskim kondolencje i wyrazy głębokiego
współczucia z powodu śmierci **Teściowej**

składają

*Przewodniczący Rady Miejskiej
Andrzej Wojda*

*Burmistrz Olsztynka
Robert Waraksa*

Pani Hannie Argalskiej

pracownicy Urzędu Miejskiego w Olsztynku
oraz rodzinie i bliskim kondolencje i wyrazy głębokiego
współczucia z powodu śmierci **Taty**

składają

*Przewodniczący Rady Miejskiej
Andrzej Wojda*

*Burmistrz Olsztynka
Robert Waraksa*

Z żalem przyjęliśmy informację o śmierci naszej Koleżanki

Haliny Grochowalskiej,

Wyrazy głębokiego współczucia rodzinie i przyjaciółom zmarłej

składają

Zarząd i słuchacze UTW w Olsztynku

Z żalem przyjęliśmy informację o śmierci

Lecha Nitkowskiego,

wieloletniego samorządowca,
Burmistrza Barczewa trzech kadencji,
Radnego Rady Miejskiej w Barczewie oraz
Radnego Powiatu Olsztyńskiego.

Wyrazy głębokiego współczucia rodzinie oraz bliskim

składają

*Przewodniczący Rady Miejskiej
Andrzej Wojda*

*Burmistrz Olsztynka
Robert Waraksa*

Panu Wojciechowi Piotrowskiemu

pracownikowi Urzędu Miejskiego w Olsztynku
oraz rodzinie i bliskim kondolencje i wyrazy głębokiego
współczucia z powodu śmierci **Teściowej**

składają

*Przewodniczący Rady Miejskiej
Andrzej Wojda*

*Burmistrz Olsztynka
Robert Waraksa*

Zlecenia zamieszczenia **NEKROLOGU** lub **KONDOLENCJI**
przyjmowane są w biurze redakcji **ALBO**

Miejska Biblioteka Publiczna w Olsztynku
Ratusz 1, 11-015 Olsztynek, e-mail: albo@olsztynek.pl

Kulinarny kącik Ewy

EWA WARAKSA

Zdrowie – co się na nie składa? Wiele różnorodnych czynników oczywiście. Ale na pewno jednym z ważniejszych jest właściwe odżywianie. Potrawy nie muszą być bardzo wyszukane, lecz maksymalnie urozmaicone.

Zdrowie to również nasza aktywność: spacer, ćwiczenia, wypoczynek, ale także śmiech i spokój wewnętrzny. Nie zapominajmy o niczym. Dbajmy o siebie, serwujmy sobie wszystko w dowolnych dawkach, a będziemy zdrowi i szczęśliwi.

W dzisiejszym artykule proponuję Państwu:

DEVOLAY Z MIĘSA MIELONEGO

Składniki:

- ½ kg mięsa mielonego
- 1 cebula
- 1 jajko
- sól, pieprz do smaku
- 1 bułka namoczona w mleku

Nadzienie:

- 40 g masła
- pęczek pietruszki
- Panierka:
- 2 jajka
- 3 łyżki mąki pszennej
- 3 łyżki bułki tartej

Do miski wkładamy mięso mielone, jajka, podsmażoną cebulę i przyprawy. Wyrabiamy.

Masło mieszamy z posiekaną natką pietruszki. Łyżkę pietruszkowego masła obkładamy mięsem. Uformowane kotlety obtaczamy w mące, roztrzepanym jajku i bułce tartej. Smażymy w głębokim oleju ze wszystkich stron do zrumienienia.

NUGETSY Z KURCZAKA

Składniki:

- 2 piersi z kurczaka
- 1 szklanka chrupków kukurydzianych (rozdrobionych)
- 2 łyżki przyprawy złocistej do kurczaka
- ½ szklanki piwa
- ½ szklanki mąki
- 1 jajko
- olej do smażenia

Piersi kroimy w kostkę. Piwo, mąkę, jajko i przyprawę do kurczaka mieszamy. Kawałki kurczaka zanurzamy w cieście, a następnie obtaczamy w pokruszonych chrupkach kukurydzianych. Na patelni rozgrzewamy olej. Smażymy na złoty kolor.

Podajemy z ulubionymi sosami. Chrupiące i pyszne przystawki smakują każdemu.

KREMOWE BROKUŁY Z KALAFIOMEM I Z WĘDZONYM ŁOSOSIEM

Składniki:

- kalafior – 1 sztuka
- brokuł – 1 sztuka
- łosoś wędzony – 1 duży plaster
- Sos serowy:
- serek topiony – 150 g
- cebula – 1 sztuka (mała)
- kostka rosółowa – 1 sztuka
- ½ szklanki mleka
- ½ szklanki śmietany 36%
- czosnek – 1 ząbek
- sól, pieprz do smaku

Kalafiora i brokuł gotujemy al dente. Odstawiamy do wystudzenia. Łososia kroimy na małe kawałki. W rondelku na łyżce masła smażymy cebulkę. Dodajemy mąkę, kostkę rosółową, mleko, śmietankę, serek topiony. Sól i pieprz, czosnek do smaku. Gotujemy kilka minut redukując. Na półmisek układamy kalafiora, brokuł. Polewamy sosem. Na to układamy kawałki łososia.

Dekorujemy natką pietruszki. Sosem zalewamy tak, by nie zakryć koloru brokuła i kalafiora.

KURCZAK CURRY

Składniki:

- pierś z kurczaka – 1 sztuka (podwójna)
- cebula – 2 sztuki
- przyprawa do kurczaka złoścista – 2 łyżki
- mleko kokosowe – 1 puszka
- papryczka chili – 1 sztuka
- curry – 2 łyżki
- śmietana 18% – 1 łyżka
- limonka
- olej do smażenia

Kurczaka kroimy w paski. Obsypujemy przyprawą do kurczaka i odstawiamy do lodówki. Na patelni podsmażamy cebulę pokrojoną w kostkę oraz papryczkę chili. Jeżeli lubimy łagodniejszy smak wrzucamy papryczkę w całości, żeby oddała trochę smaku. Ale jeśli jesteśmy fanami ostrych smaków kroimy ją wcześniej usuwając pestki (dla odważnych z pestkami!). Dodajemy kurczaka i smażymy na złoty kolor. Puszczamy mleko kokosowego i śmietankę wlewamy do kurczaka. Dopraviamy curry oraz sosem z limonki. Gotujemy do momentu zgęstnienia. Podajemy z ryżem i surówką z białej kapusty.

PIERNIK MILKY WAY

Krem:

- 200 g masła (miękkie)
- 1 puszka mleka skondensowanego słodzonego
- 250 g mascarpone
- wanilia – ziarenka z 1 laski
- 150 g mleka w proszku (pełnotłustego)
- Piernik:
- 200 g masła
- 200 g cukru trzcinowego
- 2 łyżki miodu
- 4 żółtka
- 1 łyżeczka sody
- po ½ łyżeczki cynamonu, gałki muszkatołowej, imbiru mielonego
- 360 g mąki pszennej

Masło z cukrem miksować kilka minut. Dodać stopniowo żółtka i miód. Na końcu dodaj mąkę z przyprawami i sodą. Ciasto dzielimy na 3 części. Każdą częścią wyklejam dno blachy wyłożonej papierem do pieczenia. Nakłuwam widelcem. Piec 20 minut w 180°C (złoty kolor). Miękkie masło miksować wlewając delikatnie mleko skondensowane, serek mascarpone, wanilię i mleko w proszku. Zmiksować na gęstą gładką krem. Podzielić na 2 części odejmując dwie łyżki. Ułożyć pierwszy blat, na niego jedną część kremu. Następnie blat drugi i znów krem. Ostatni blat. Wierzch smarujemy odłożonym kremem.

Polewa ciemna:

- 100 g czekolady mlecznej
- 30 g czekolady gorzkiej
- 80 g śmietanki słodkiej 30%

Rozpuścić wolniutko czekolady w śmietance.

Polewa biała:

- 50 g czekolady białej
- 50 g śmietanki słodkiej 30%

Rozpuścić delikatnie czekoladę w śmietance.

Ciemną polewą posmarować cały wierzch ciasta, a białą pochłapać po ciemnej.

PIERNIK ŚWIĄTECZNY

Składniki:

- mąka pszenna – 2 ½ szklanki
- cukier – ½ szklanki
- cukier wanilinowy – 1 duży
- kakao – 2 łyżki
- przyprawa do piernika – 1 opakowanie (40 g)
- soda – 1 łyżeczka
- miód – 2 łyżki
- mleko – 1 szklanka
- powidła śliwkowe – 200 g
- masło roztopione – 120 g
- jajka – 3 sztuki
- rodzynki – około ½ szklanki

Polewa:

- czekolada mleczna lub gorzka – 1 sztuka
- miód – 1 łyżka
- kawa rozpuszczalna – 3 łyżki zaparzonej

Robimy polewę. Rozpuścić wszystkie składniki w rondelku, zredukować jeśli będzie za rzadkie.

Suche składniki na ciasto przesiewamy do miski. W drugiej misce ubijamy jajka. W garnku rozpuszczamy masło, miód, mleko, powidła. Dodajemy suche składniki, miksujemy. Pod koniec dodajemy jajka. Wrzucamy namoczone rodzynki. Do keksówki wyłożonej papierem do pieczenia układamy ciasto. Pieczemy w piekarniku nagrzanym do 180°C przez 1-1,20 godziny, do suchego patyczka.

Na wystudzony piernik wlewamy polewę czekoladową. Dekorujemy orzechami, wiórkami kokosowymi, kolorową posypką lub tym, co lubimy.

CYNAMONKI

Ciasto:

- ½ kg mąki
- 250 ml ciepłego mleka
- 50 g drożdży (świeżych)
- 50 g cukru
- szczypta soli
- 70 g masła
- 2 żółtka
- 1 jajko
- Nadzienie:
- 70 g masła
- 3 łyżki cynamonu
- cukier wanilinowy
- ½ szklanki cukru
- Lukier:
- ¾ szklanki cukru pudru
- 2 łyżki soku z cytryny

Drożdże rozkruszamy z łyżeczką cukru i dodajemy 1/3 szklanki ciepłego mleka. Odstawiamy do wyrośnięcia. Mąkę przesiał do miski. Dodać cukier, sól, ciepłe mleko, wyrośnięte drożdże, jajko i żółtka. Wyrabiamy dodając stopniowo rozpuszczone masło. Wyrabiamy, aż ciasto będzie gładkie i sprężyste. Odstawiamy na około 1 godzinę do wyrośnięcia. Ciasto układamy na stolnicę, dzielimy na 2 części. Każdą rozwałkowujemy na dwa kwadraty 30x30 cm. Placki z ciasta smarujemy masłem i obsypujemy mieszanką cynamonu z cukrem i odrobiną startej skórki z cytryny. Zawijamy w roladę i kroimy na plastry (około 2 cm każdy). Układamy na blachę wyłożoną papierem do pieczenia. Odstawiamy na 15 minut do wyrośnięcia. Smarujemy bułeczki roztrzepanym jajkiem. Pieczemy 20 minut w 180°C na złoty kolor. Wystudzone bułeczki smarujemy lukrem.

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia życzę Państwu zdrowych, spokojnych, smacznych i szczęśliwych Świąt.

EWA WARAKSA

Ogólnopolski Turniej koszykówki o puchar Burmistrza Olsztyńka

W dniach 10-12 listopada w hali sportowej Szkoły Podstawowej nr 1 im. Noblistów Polskich w Olsztyńku odbyła się XVII edycja Ogólnopolskiego Turnieju Olsztynek TOP o puchar Burmistrza Olsztyńka.

To już kolejne wydanie tej popularnej imprezy sportowej przyciągającej młodzieżowe kluby koszykarskie z różnych stron kraju. Wydarzenie zostało objęte Honorowym Patronatem Burmistrza Olsztyńka Roberta Warakсы, który ufundował także puchary i medale dla zawodniczek i zawodników. Walka na parkiecie toczyła się dosłownie o każdy punkt, a emocje dawały o sobie znać po każdym rozegranym meczu. W turnieju uczestniczyli sportowcy z rocznika 2013 i młodsi. Mimo młodego wieku, rywali-

fol. UKS TOP SPIN

zacja stała na bardzo wysokim poziomie. Łącznie w szranki sportowej rywalizacji stanęło 12 drużyn z całej Polski: 6 zespołów dziewcząt i 6 zespołów

chłopców. Naszą gminę reprezentowały zawodniczki Uczniowskiego Klubu Sportowego TOP SPIN, których trenerem jest Mariusz Obarek. Drużyna założona we

wrześniu 2022 roku w składzie: Zuzanna Skurska, Amelia Łukaszewska, Nadia Czechowicz, Patrycja Maciejko, Iga Drabińska, Aleksandra Piwciewicz, Wiktoria Cyto-

wicz, Emilia Kwiatkowska, Maja Motus, Zosia Rasztęborska, Alicja Kopec, Laura Grzybowska, Zosia Miłek, Nadia Łojewska wywalczyła zaszczytne drugie miejsce. To ogromny sukces i uwieńczenie ciężkiej pracy. Dziewczęta trenują trzy razy w tygodniu, czerpiąc z wiedzy trenera, który motywuje swoje podopieczne do ciągłego rozwoju fizycznego, pasji i zainteresowań.

Ostatecznie wśród chłopców triumfowała drużyna Twarde Pierniki z Torunia. Najlepszą drużyną dziewcząt okazał się Uczniowski Klub Sportowy Jedyńka z Lęborka. UKS TOP SPIN Olsztynek zajął II miejsce w turnieju. Gratulujemy srebra i życzymy kolejnych sukcesów.

Aktywność fizyczna jest bardzo ważna w rozwoju każdego dziecka, a takie inicjatywy pokazują i uczą, że można spędzać czas uprawiając sport i dobrze się przy tym bawić.

ANNA DRABIŃSKA

Co słyhać w Olimpii?

Mobilności Kadry Sportowej Erasmus + Sport

Kadra trenerska i zarządzająca klubem MKS Olimpia Olsztynek oraz trener Agricola Mierki uczestniczyli w dniach od 24 listopada do 4 grud-

nia w Mobilności Kadry Sportowej Erasmus + Sport. Mobilność odbyła się w Hiszpanii w klubie partnerskim Sestao River Club. Kadra uczestniczyła w treningach i meczach wszystkich grup wiekowych. Obserwowała pracę trenerów. Była

też możliwość zadawania pytań i wymiany doświadczeń. Ponadto poznaliśmy zasady funkcjonowania klubu. Część zarządzająca uczestniczyła w spotkaniach z zarządkiem i pracownikami klubu partnerskiego.

Wyjazd był bardzo udany. Nowe kontakty i wiedza tam zdobyta jest nie do przecenienia. Zwiedziliśmy również Kraj Basków, poznaliśmy też kulturę tej części Hiszpanii. Na podsumowanie projektu zaprezentujemy nasz wyjazd oraz zdobytą wiedzę i umiejętności na Radzie Sportu Gminy Olsztynek oraz na

spotkaniach trenerów WMZPN. Pełni nowych umiejętności i pomysłów będziemy teraz przekładać to na nasz olsztyński grunt.

forBet IV liga

Drużyna seniorów Olimpii zakończyła rundę jesienną na 10 pozycji w tabeli z dorobkiem 17 punktów. Końcówka rozgrywek to porażka z Granicą Kętrzyn (0:1), remis z Motorem Lubawa (1:1) i zwycięstwa z Constractem Lubawa (6:1), Mazurem Elk (2:1) i Polonią Iłowo (3:0).

MKS OLIMPIA

Tabela forBET IV Liga sezon 2023/24

Poz.	Drużyna	M	Pkt	Z	R	P	Bramki
1	MKS Polonia Lidzbark Warmiński	15	33	10	3	2	42:15
2	MLKS Znicz Biała Piska	15	33	10	3	2	35:21
3	MKS Mrągowia Mrągowo	15	32	10	2	3	36:21
4	KKS Granica Kętrzyn	14	31	9	4	1	32:13
5	ZKS Olimpia II Elbląg	15	29	9	2	4	26:13
6	MKS Rominta Gołdap	15	29	8	5	2	25:14
7	BKS Tęcza Biskupiec	15	24	7	3	5	25:20
8	DKS Dobre Miasto	15	24	7	3	5	29:25
9	GKS Mamry Giżycko	15	21	6	3	6	29:32
10	MKS Olimpia Olsztynek	15	17	5	2	8	22:29
11	MLKS Motor Lubawa	15	15	3	6	6	15:20
12	IKS Jeziorak Iława	15	15	4	3	8	20:30
13	MKS Mazur Elk	14	12	3	3	8	18:20
14	Stomil II Olsztyn SA	15	7	2	1	12	18:41
15	GKS Polonia Iłowo	15	7	2	1	12	17:42
16	KS Constract Lubawa	15	6	2	0	13	19:52

Uczestnicy wyjazdu do Hiszpanii w ramach programu Mobilności Kadry Sportowej Erasmus + Sport / fot. MKS Olimpia

Olsztyńska Liga Futsalu sezon 2023/2024

Ruszył kolejny sezon Olsztyńskiej Ligi Futsalu. Za nami już cztery kolejki. Jak co roku fundatorem nagród jest Burmistrz Olsztyńska p. Robert Waraksa. Organizatorami, podobnie jak w poprzednim roku, są Miejski Dom Kultury w Olsztyńku oraz UKS „Olimpijczyk” w Olsztyńku.

Do rywalizacji o Puchar Burmistrza przystąpiło 8 drużyn: MKS „Olimpia” Olsztynek – Junior, „Grom” Lichajny, „ITER-BUS” Argalski & Usługi Dźwigowe Cieśla, „Kuznia Formy”, „Kapsel

Team”, „Markus” Stawiguda, „Fortuna” Gągławki i „Falco” Olsztyń.

Futsalowe zmagania odbywają się w każdy piątek od godz. 18:00 w hali SP nr 1 im. Noblistów Polskich w Olsztyńku. W cenie biletu wstępu (jedyne 5 zł) na kibiców, prócz sportowych emocji, czekają cenne na-

grody rzeczowe losowane w przerwach każdego z 4 meczów rozgrywanych w ramach każdej kolejki. Wylosować można atrakcyjne vouchery: usługę fryzjerską w zakładzie „Golibroda – fryzjer męski” p. Rafała Bryła, strzyżenie w „Męskiej Strefie – Krzysztof Olczyk”, na pizzę zaprasza „Restauracja Ratuszowa” p. Marcina Gosika, pojedynczą wejściówkę do siłowni „Kuznia Formy” funduje p. Rafał Kuźniewski, na konsultacje fizjoterapeutyczne do „MedBox 3.0 – Kliniki

Zdrowia i Ruchu” zaprasza p. Bartosz Maternik, zaś tanekowania za 50 PLN funduje w swojej „Stacji Paliw” p. Kazimierz Gąsiorowski.

Nad całością naszego sportowego przedsięwzięcia czuwa, piąty sezon z rzędu komisarz ligi p. Grzegorz Rudziński.

Nasi sponsorzy: „Markol-Grawer” Olsztyń, „Flesz Studio” - p. Tomasz Kenig, SP nr 1 w Olsztyńku,

Zespół Olsztyńskiej Ligi Futsalu: komisarz ligi - Grzegorz Rudziński, zespół sędziowski: Maciej Sieradz-

ki, Wojciech Trochim, Tomasz Trochim, Grzegorz Rudziński, opieka medyczna – Jolanta Ponczkowska, ochrona: Marcin Tomalski, Damian Obuchowicz, oprawa graficzna – Paweł Rogowski MBP w Olsztyńku, strona FB – Grzegorz Rudziński, Paweł Rogowski.

Zapraszamy w każdy piątek o godz. 18:00 do hali sportowej SP nr 1. Po szczegóły odsyłamy na naszą stronę FB. Liga potrwa do 16 lutego 2024 r.

GRZEGORZ RUDZIŃSKI

KONIEC ROKU POCZĄTKIEM NAJWAŻNIEJSZYCH ZMAGAŃ

Ledwo co opadł kurz po ostatnich startach, a już na horyzoncie pojawiły się kolejne wyzwania. Tym razem można śmiało napisać walki przez duże W. Końcówka października upłynęła pod dyktando przygotowań do najważniejszych wyzwań tego roku – Pucharu Polski K1 w Starachowicach, Młodzieżowych Mistrzostw Polski Lowkick, a także grudniowej gali Duet Fight Night, gdzie nasz zawodnik – Paweł Jakubowski spróbuje dokonać najważniejszego wyczynu w jego dotychczasowej karierze i wywalczyć pas federacji DFN w K1 w kategorii -81kg. Ale po kolei.

20-22 października w Starachowicach odbył się Puchar Polski K1 Polskiego Związku Kickboxingu. To jedna z najważniejszych imprez najtwardszej ringowej formuły w kickboxingu w Polsce. Naszą gminę reprezentowała Julia Waśk, która pod nieobecność chłopaków trenujących przed galą DFN, wzięła na swoje barki ciężar jedyne zawodnika naszego klubu na tym turnieju. Walka zaczęła się tak naprawdę już na kilka tygodni przed turniejem, gdyż Julia postanowiła wystartować na tym Pucharze w niższej kategorii wagowej 48kg. Po ciężkim okresie przygotowawczym i konsekwentnym robieniu wagi na piątkowej rejestracji i ważeniu zawodników mog-

Puchar Polski K1 / fot. W. Jarosz

liśmy dopisać na swoim koncie mały plusik – limit wagowy został wykonany idealnie co do grama. Losowanie drabinek turniejowych poszło nieco nie po naszej myśli, bo już na etapie półfinału Julia trafiła na najmocniejszą rywalkę w swojej kategorii. Sama walka o wejście do finału wyglądała lepiej niż jej wynik. Julia nieco przyspała na początku pierwszej rundy, ale obie panie nie szczędziły sobie „uprzejmości” w postaci mocnych lowkicków i kolan. Po dość wyrównanej pierwszej rundzie druga była prawdziwą petardą. Julia mocno ruszyła na swoją rywalkę, by pod koniec drugiej rundy trafić mocnym kopnięciem na głowę, co zachwiało przeciwniczką. I tu

niestety zabrakło doświadczenia i Julia nie wykorzystała okazji by skończyć walkę pozwalając się jej pozbiierać. Na domiar złego zadziałało to jak przysłowiowa płachta na byka na jej rywalkę, która ruszyła w trzeciej rundzie i wyraźnie zdominowała naszą wojowniczkę pewnie wygrywając, zdaniem sędziów, to starcie. Julia musiała zadowolić się jedynie brązowym medalem, ale na otarcie łez pozostała świadomość, że zawodniczka, z którą przegrała zdobyła złoty medal, demolując rywalkę w walce finałowej. Była to na pewno cenna lekcja i dobre podsumowanie miejsca, w którym się aktualnie Julia znajduje. Wiemy, że do ścisłej czołówki

brakuje naprawdę niewiele i przy odrobinie szczęścia i zdobywając dalej kolejne doświadczenia już niedługo zobaczymy Julię na najwyższych stopniach podium imprez krajowych w kategorii 48 kg.

Wisienką na torcie jest natomiast to, co ma wydarzyć się w pierwszy weekend grudnia. W Bezledach 2 grudnia odbędzie się gala Duet Fight Night, gdzie wśród 11 walk, do ringu wejdzie dwójka naszych fighterów. W kategorii 75 kg w formule lowkick swoje umiejętności zaprezentuje Daniel Miłek, którego rywalem będzie bardzo doświadczony zawodnik z klubu Piechotka Team Susz – Mateusz Leński. Daniel po-

zeszłorocznym zwycięstwem na poprzedniej gali DFN, będzie chciał udowodnić, że tamta wygrana nie była przypadkiem i mimo dużo wyższej klasy rywala, wierzymy, że pokaże wszystkie swoje atuty i ostatecznie to jego ręka powędruje do góry.

Drugim startem tegorocznej gali będzie Co-main event, którego stawką będzie Pas Mistrzowski kategorii 81 kg w formule K1. W tej walce z jednym z najlepszych wojowników swojej kategorii w Polsce – Rafałem Kamińskim swoje rękawice skrzyżuje Paweł Jakubowski. Paweł na poprzedniej gali tak zaimponował swoją walką organizatorom i wódcarzom organizacji DFN, że dostał od razu propozycję walki o Pas i mimo, że będzie to zawodowy debiut naszego wojownika (walka bez ochraniaczy), to nie wątpimy, że da świetną walkę i postawi poprzeczkę swojemu rywalowi naprawdę wysoko. Cel tej walki jest jasny – zabrać pas do Olsztyńska! Trzymamy kciuki!

WOJCIECH JAROSZ

Krzyżówka nr 270

NAGRODA
Karta podarunkowa
o wartości **100 zł**
do wykorzystania w drogeriach **Rossmann**

Poziomo:

1) szybki ścieg, 5) zmieszany Maks, 9) lokal dla kolejarzy, 10) grozi pożarem w hangarze, 11) często łamane, 12) zawsze do poprawienia, 13) służy do zabijania, 14) węgiel w proszku, 15) urwał się z choinki, 16) większa część placka, 18) już nie solo, 19) domowy z kocem, 21) kadra po zmianach, 23) żuraw portowy, 24) pochłania go rola, 25) alarm na statku, 26) krótka rzeka, 27) była i minęła

Pionowo:

1) zabiera bogatym i biednym, 2) ciche latanie, 3) promocja z makreli, 4) zawód wykluczający świętych, 6) spółnica z miski, 7) na oczach i na nogach, 8) Anioł bez skrzydeł, 16) cechuje podglądacza, 17) lin z Nilu, 19) jest wpływowo, 20) ruda żelaza, 22) zespół wojskowy

Rozwiązania prosimy nadsyłać na kartkach pocztowych do 15 stycznia 2024 r. na adres redakcji. Spośród prawidłowych rozwiązań wylosujemy nagrodę - **kartę podarunkową o wartości 100 zł do wykorzystania w drogeriach Rossmann**. Prawidłowym rozwiązaniem krzyżówki nr 269 było przysłowie polskie: *“Co pomaga to i zaszkodzić może”*, nagrodę (kartę podarunkową) wylosowała **Anna Burcz**.

— autor krzyżówki: Wiesław Gąsiorowski —

Administratorem danych osobowych jest Miejska Biblioteka Publiczna w Olsztynie z siedzibą w Olsztynie (11-015) przy ul. Ratusz 1, tel. 89 519 27 12. Dane osobowe Uczestników krzyżówki będą przetwarzane w celu realizacji umowy przystąpienia do krzyżówki, jej prawidłowego przeprowadzenia i wydania przyznanych nagród. Podstawa prawna ar. 6 ust.1 lit.b) RODO. Dane przetwarzane będą przez lat 5. Każdej osobie, która podała dane przysługuje prawo żądania dostępu do danych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, a także prawo sprzeciwu wobec ich przetwarzania i wniesienia skargi do organu nadzorczego. Przekazanie danych jest dobrowolne. Lecz niezbędne do wzięcia udziału w krzyżówce.

— reklama —

1		2		3		4		5	6		7
					11			8	1		
21				14							
9								10			
				11				13			5
						15					
12								13			
		3							4		
				14							
6								2			
	15							16		17	
						18					
					18				9		
19				20				21			22
				23							8
24								25			
12		20		7					16		
									22		
26					27						
					17			10			19

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 22, utworzą rozwiązanie (przysłowie ukraińskie):

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

Zamieść ogłoszenie,
reklamę w biuletynie
ALBO

zgłoszenia
w biurze redakcji:
tel. 89 519 27 12,
albo@olsztynek.pl

USŁUGI POGRZEBOWE

ARKA

K.M. Zakrzewscy
rok założenia 1999

ul. Mickiewicza 13, 11-015 Olsztynek

tel. 0 89 519 34 10,

kom. 0 604 051 513 (całodobowy)

całodobowy przewóz zmarłych

Nasze wieloletnie doświadczenie pomoże godnie pochować bliskich.

- odbiór zmarłego z miejsca zgonu, przygotowanie zmarłego do pogrzebu
- obsługa uroczystości pogrzebowej, transport miejscowy i zamiejscowy
- transport zmarłego z zagranicy i za granicę, oraz załatwienie wszystkich formalności związanych z ich sprowadzeniem
- posiadamy w sprzedaży trumny, krzyże, tabliczki, wieńce, odzież dla zmarłych
  - omówienie oferowanych usług w domu klienta
  - kredytowanie pogrzebu
- leżanka klimatyzowana (zimne łóżko) przechowywanie zmarłego w domu
  - kremacja (spopielenie)

Wesołych Świąt

Wszystkim naszym czytelnikom oraz użytkownikom składamy serdeczne życzenia z okazji Świąt Bożego Narodzenia oraz samych dobrych chwil w nadchodzącym Nowym Roku 2024

Dyrektor oraz pracownicy
Miejskiej Biblioteki
Publicznej w Olsztynku

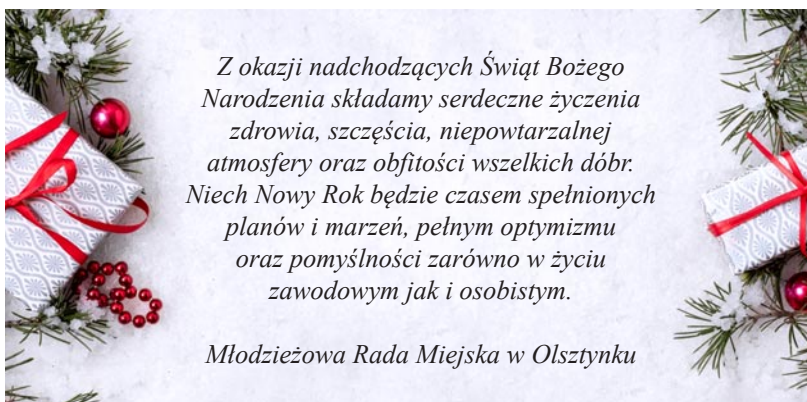

PARADA ŚWIETNYCH MIKOŁAJÓW

PODCZAS JARMARKU
WIGILIJNEGO W RYNKU MIASTA

ZOSTAŃ ŚWIETNYM MIKOŁAJEM!
ZAPRASZAMY DUŻYCH I MAŁYCH
W CZERWONYCH STROJACH
I MIKOŁAJOWEJ CZAPCE!

**START!
17 GRUDNIA
GODZ. 15.00**

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia składamy serdeczne życzenia zdrowia, szczęścia, niepowtarzalnej atmosfery oraz obfitości wszelkich dóbr. Niech Nowy Rok będzie czasem spełnionych planów i marzeń, pełnym optymizmu oraz pomyślności zarówno w życiu zawodowym jak i osobistym.

Młodzieżowa Rada Miejska w Olsztynku

reklama

naturalny
MIÓD
z własnej pasieki

* ZDROWY * EKOLOGICZNY * LOKALNY *

duży wybór i atrakcyjne ceny **tel. 602 699 533**

Lichtajny 2, 11-015 Olsztynek

SPRAWDZONA RECEPTURA
Gospodarstwo Pasieczne od 1994 r.

POTWIERDZONA JAKOŚĆ
Pod nadzorem weterynaryjnym

Burmistrz Olsztyńka
zaprasza na

OLSZTYNECKI JARMARK WIGILIJNY

17 grudnia (niedziela)

PROGRAM:

12:00 Spacer z etnografem po wystawach świątecznych
w Muzeum Budownictwa Ludowego w Olsztyńku (wstęp wolny)

PLAC ŚW.PIOTRA

14:00 Kiermasz Świąteczny (choinki, ozdoby, świąteczne przysmaki)

15:00 PARADA ŚWIĘTYCH MIKOŁAJÓW – OTWARCIE JARMARKU

15:30 Świąteczne prezentacje w wykonaniu zespołu SWOJSKA NUTKA,
przedszkolaków i uczniów olsztyneckich szkół gminnych, zespołów
Miejskiego Domu Kultury oraz WTZ w Olsztyńku

IMPREZY TOWARZYSZĄCE:

Stoisko elfów, sesja zdjęciowa ze Świętym Mikołajem, Żywa szopka (godz.
18:00), Burmistrzowskie „Co nieco”, piernikowe i świąteczne warsztaty
z MBP w Olsztyńku oraz ZS im. K.C. Mrongowiusza w Olsztyńku,
stoiska KGW, grzaniec i świąteczny taniec

Zespół Szkół
im. Krzysztofa Celestyna
Mrongowiusza w Olsztyńku

